

โครงการพัฒนาระบบนิเวศเมืองด้วยนวัตกรรมพลังงานสะอาด

ย้อนรอย
หนึ่งทศวรรษ
ปฏิบัติการ
ลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา
2548-2558

ย้อนรอย
หนึ่งทศวรรษ
ปฏิบัติการ
ลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา

2548-2558

ย้อนรอยหนึ่งทศวรรษ ปฏิบัติการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา 2548-2558

ISBN 978-974-8479-75-0

องค์กรร่วมดำเนินการ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด และ
มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

คณะที่ปรึกษาโครงการ

ดร.ขวัญฤดี โชติชนาทวิวงศ์	ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
นายเอกชัย ฉายศิริพันธ์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่อาวุโส บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
นายมานะ ชูชั้นทอง	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
นายวัสสชัย สิทธิบุศย์	ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
นายธานินทร์ ตัณฑเกษม	รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
นางสุวิษา รุติสินรัตน์	รองผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

คณะทำงาน บริษัทโตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

นางสาวลักษณาพรรณ วงศ์โสภา	ผู้ช่วยผู้จัดการ
นางสาวสุทธิชา จิตตานนท์	หัวหน้างานอาวุโส
นางสาวหทัย บำรุงศิลป์	เจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม

คณะทำงาน มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

นางอารียา วัชรพฤกษ์	ผู้จัดการโครงการ
นางสาวสุทัสสา วงศ์ราช	เจ้าหน้าที่แผนงาน
นางสาวจากรุณี หนูมาก	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่แผนงาน
นางสาวนวลพรรณ คณานุรักษ์	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่แผนงาน
นางสาวกมลจรัส ไววิทยา	เจ้าหน้าที่แผนงาน ประสานงานโครงการ

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2558

จัดทำรูปเล่ม momfon@yahoo.com

พิมพ์ที่ บริษัทสำนักพิมพ์สื่อตะวัน จำกัด

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ด้วยหมึกถั่วเหลือง และใช้กระดาษที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

คำนำ

สถานการณ์ปัญหาภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลก ได้ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของสิ่งมีชีวิต สาเหตุหลักมาจาก “กิจกรรมของมนุษย์” ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรและพลังงานเพื่อการผลิต การบริโภค และการขนส่งที่เพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการที่ไม่มีวันสิ้นสุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยการเริ่มต้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำรงชีวิตสู่วิถีการอุปโภคบริโภคที่มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ควบคู่กับการสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมมาตรการดำเนินงานในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และโรงเรียนเพื่อนำไปสู่การลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ตระหนักถึงความสำคัญของพลังความร่วมมือจากท้องถิ่น และพลังของเยาวชน ในการร่วมกันลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ จึงมีความมุ่งหวังในการเสริมสร้างองค์ความรู้ และส่งเสริมให้ชุมชนและโรงเรียนสร้างสรรค์วิถีลดการใช้ทรัพยากร พลังงาน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามความเหมาะสมของบริบทในแต่ละพื้นที่ รวมถึงการนำ “ต้นทุน” ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หนังสือ **ย้อนรอยหนึ่งทศวรรษ ปฏิบัติการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา 2548-2558** จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมผลการปฏิบัติงานลดภาวะโลกร้อนของชุมชนและโรงเรียนที่มีการดำเนินกิจกรรมดีเด่น ตลอดระยะเวลา 10 ปี ของการดำเนินโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 – 2558 โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้ศึกษาประสบการณ์และประยุกต์ความรู้ไปสู่การดำเนินกิจกรรมด้านการรักษาสภาพภูมิอากาศ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อน และดำรงไว้ซึ่งโลกที่สดใสสำหรับคนรุ่นปัจจุบัน และรุ่นลูกหลานต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ได้ดำเนินงานจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีนั้น เป็นผลมาจากความร่วมมืออันดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน โรงเรียน และเครือข่ายต่างๆ ที่ร่วมเรียนรู้ ร่วมคิด และร่วมดำเนินการ จนก่อให้เกิดกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นรูปธรรม ผลงานที่เกิดขึ้นล้วนมาจากความคิดสร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นที่จะลดภาวะโลกร้อน ตลอดจนการพัฒนาต่อยอดให้เป็นชุมชนและโรงเรียนคาร์บอนต่ำที่ตระหนักถึงคุณค่าของพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งยังมีสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักพระราชวัง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน มูลนิธิสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ประเทศไทย) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งสนับสนุนความรู้ทางวิชาการ เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ มีส่วนร่วมในการประเมินผลและพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง

อีกก้าวสำคัญยิ่งของความสำเร็จได้มาจากแรงสนับสนุนและผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนจาก บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นหน่วยงานภาคเอกชนด้านการผลิตรถยนต์ ที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมควบคู่ไปกับการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขของทุกคนในสังคมตลอดไป ดังปณิธานที่ว่า “โตโยต้า ขับเคลื่อนความสุข” รวมถึงมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ที่มุ่งผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน

สารจากนายเอกชัย ฉายศิริพันธ์

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่อาวุโส
บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด

บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด ดำเนินธุรกิจผลิตรถยนต์ด้วยความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงมุ่งมั่นผลิตรถยนต์ที่มีคุณภาพ ปลอดภัย รวมทั้งคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่การออกแบบสร้างโรงงานผลิตรถยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งการจัดการด้านพลังงาน การบำบัดน้ำ การจัดการขยะและของเสีย รวมถึงการคิดค้นและพัฒนาเทคโนโลยีให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อขับเคลื่อนสู่เป้าหมายที่ว่า **“โตโยต้าจะเจริญเติบโตทั้งในด้านอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”**

ตลอดระยะเวลาที่บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด ได้สานต่อโครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ภายใต้โครงการโตโยต้า เมืองสีเขียว หรือ Toyota Green Town ด้วยความเชื่อมั่นว่า พลังของเครือข่ายชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน มีบทบาทต่อการส่งเสริมแนวคิดลดภาวะโลกร้อน เพราะเป็นพลังต้นทางที่สามารถแตกหน่อต่อขยายไปสู่สังคมในวงกว้าง ก่อให้เกิดความตระหนักต่อปัญหา จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย อันจะนำไปสู่ผลลัพธ์ปลายทาง นั่นคือ การรักษาสิ่งแวดล้อมในทุกวันของการดำเนินชีวิตประจำวัน

เนื่องในโอกาสที่โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเราครบรอบ 10 ปี บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด และมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย จึงได้รวบรวมผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินโครงการที่ผ่านมา บอกเล่าถึงประสบการณ์ แนวคิด และกิจกรรมการลดภาวะโลกร้อนของชุมชนและโรงเรียนในโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเราตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

ทั้งนี้ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด จะยังคงสานต่อเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในการสร้างสรรค์โครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไม่หยุดนิ่ง ด้วยความภูมิใจที่จะเติบโตไปพร้อมกับคนไทยและสังคมไทยอย่างยั่งยืน ดังความมุ่งมั่นของเรา **“โตโยต้าขับเคลื่อนความสุข”**

สารจาก ดร.ขวัญฤดี ไซติชนาทวิวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน เป็นปัญหาที่สำคัญส่งผลกระทบต่อทุกชีวิตบนโลก การเตรียมการลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน

มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ในฐานะสถาบันวิชาการอิสระมิได้แสวงหากำไร ทำหน้าที่เป็นแหล่งศึกษาวิจัยองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และผลักดันให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างภาคีต่างๆ ในสังคม เชื่อมโยงสู่การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ให้เกิดความสมดุล อันเป็นรากฐานสำคัญสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและระดับโลก

นับเป็นโอกาสอันดีของมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในท้องถิ่น ระหว่างชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงโรงเรียนในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ ภายใต้กิจกรรมที่สร้างสรรค์ด้านการลดปริมาณขยะ การลดใช้พลังงานไฟฟ้า การเดินทางอย่างยั่งยืน และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามบริบทและสภาพพื้นที่เป็นสำคัญ

มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การดำเนินงานลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อลดภาวะโลกร้อนในชุมชนและโรงเรียน จะช่วยจุดประกายความคิดและเป็นแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นให้เกิดความน่าอยู่ และมีความพร้อมสำหรับรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ขอขอบคุณเทศบาล สำนักงานเขต ชุมชน และโรงเรียนทุกแห่งที่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ช่วยลดภาวะโลกร้อนให้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี และได้สานต่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

สารบัญ

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

สารผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่อาวุโส บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
สารผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

10

ปฏิบัติการลดเมืองร้อน

14

เส้นทางสู่ความสำเร็จ ชุมชนและโรงเรียนลดเมืองร้อน

17

ปฏิบัติการชุมชน ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

20

- ชุมชนน้ำต่วน 1 เทศบาลตำบลวังทอง จ.พิษณุโลก 22
- ชุมชนเกตุไพเราะ 3-5 สำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 27
- ชุมชนโนนอุทุมพร เทศบาลนครอุดรธานี จ.อุดรธานี 33
- ชุมชนบ้านน้ำหลง เทศบาลตำบลสันโป่ง จ.เชียงใหม่ 39
- ชุมชนบ้านนามะพร้าว เทศบาลตำบลชะรัต จ.พัทลุง 43
- ชุมชนบ้านป่าบุก เทศบาลตำบลแม่แรง จ.ลำพูน 49
- ชุมชนตีอินทร์พัฒนา เทศบาลนครพิษณุโลก จ.พิษณุโลก 55
- ชุมชนควนโดนใน เทศบาลตำบลควนโดน จ.สตูล 61
- ชุมชนบ้านหัวฝาย เทศบาลตำบลป่าต้นนาคร้ว จ.ลำปาง 67
- ชุมชนคำศรี หมู่ที่ 10 เทศบาลตำบลศรีธาตุ จ.อุดรธานี 71
- ชุมชนบ้านทุ่งศรี เทศบาลตำบลร่องกวาง จ.แพร่ 77
- ชุมชนบ้านไชยสถาน เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า จ.พะเยา 81
- ชุมชนแพะป่าห้า เทศบาลเมืองแม่ใจ จ.เชียงใหม่ 87
- ชุมชนบ้านหนองแล้ง เทศบาลตำบลขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ 93
- ชุมชนบ้านลองลือบุญ เทศบาลตำบลสอง จ.แพร่ 99

ปฏิบัติการโรงเรียน ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง จ.ลำปาง	105
โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จ.เชียงใหม่	106
โรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา จ.นครพนม	117
โรงเรียนไทรงามพิทยาคม จ.กำแพงเพชร	121
โรงเรียนเชียงของวิทยาคม จ.เชียงราย	125
โรงเรียนวังกระแสะพิทยาคม จ.นครพนม	129
โรงเรียนขุนยวมวิทยา จ.แม่ฮ่องสอน	133
โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร	139
โรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ จ.เชียงใหม่	143
โรงเรียนธิดานุเคราะห์ จ.สงขลา	149
โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” จ.แม่ฮ่องสอน	153
โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จ.ชลบุรี	159
โรงเรียนควนโดนวิทยา จ.สตูล	165
โรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์มัธยม กรุงเทพมหานคร	171
โรงเรียนจุนวิทยาคม จ.พะเยา	177

ศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อน

ชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง	183
อุโมงค์ลดโลกร้อน	188
สุขศาลาเขียวยาโลกร้อน เมืองแกลง	190

ภาคผนวก

รายชื่อคณะกรรมการโครงการ	192
รายชื่อเครือข่ายลดเมืองร้อน โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 1-10	193
	194

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

ปฏิบัติการลดเมืองร้อน

เส้นทางสู่ความสำเร็จ ชุมชนและโรงเรียนลดเมืองร้อน

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

ภาวะโลกร้อน หรือ Global Warming เป็นผลกระทบโดยตรงจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล เช่น ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ เพื่อผลิตพลังงานในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพลังงานไฟฟ้า เชื้อเพลิงสำหรับการคมนาคมขนส่ง การพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการสนองตอบการใช้ชีวิตอย่างสะดวกสบายของมนุษย์ในปัจจุบัน

>> นับตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นต้นมา ทั่วโลกได้มีการใช้พลังงานอย่างมาก การเติบโตอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรมและภาคคมนาคมขนส่งได้เพิ่มความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ ผลกระทบจากปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศโลกเปลี่ยนแปลง อุณหภูมิเฉลี่ยที่สูงขึ้นทำให้ฤดูกาลต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป น้ำแข็งขั้วโลกละลายมากขึ้นทำให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้น อุณหภูมิ น้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อระบบนิเวศทางทะเลและแนวปะการัง รวมถึงโรคในเขตร้อน เช่น ไข้เลือดออก มาลาเรีย เกิดการแพร่กระจายมากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความแห้งแล้งอย่างรุนแรง วัตภัย อุทกภัย และพายุฝนฟ้าคะนองรุนแรง มีการคาดการณ์ว่า การที่อุณหภูมิของโลกสูงขึ้นเป็นเหตุให้ปริมาณผลผลิตเพื่อการบริโภคโดยรวมลดลง ทำให้จำนวนผู้อดอยากหิวโหยเพิ่มขึ้น 60-350 ล้านคน

จากปัญหาดังกล่าว นำไปสู่การจัดทำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตามมาด้วย “พิธีสารเกียวโต” ซึ่งถือเป็นกฎหมายลูกของอนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2548 โดยถือเป็นมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายในการรับมือกับภาวะโลกร้อน ข้อตกลงว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกขององค์การสหประชาชาติ (United Nations Framework Convention on Climate Change-UNFCCC) ได้ประกาศรับรองว่า การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ในระดับโลกถือเป็น “เป้าหมายสูงสุด” เพื่อให้ประชาคมโลกมุ่งไปสู่การลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งประเทศไทยได้ร่วมให้สัตยาบันทั้งต่ออนุสัญญาฯ และพิธีสารเกียวโต

นอกจากนี้ การใช้ทรัพยากรในด้านต่างๆ ของเมือง ไม่ว่าจะเป็นพลังงาน น้ำ และการบริโภคอื่นๆ ส่งผลให้เมืองกลายเป็นปัจจัยหลักที่สร้างผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อมของโลก ประชากรในเมืองถือเป็นผู้บริโภคพลังงานกลุ่มสำคัญ และเป็นผู้สร้างมลพิษในอากาศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและสภาพแวดล้อมของโลก ในฐานะที่เมืองเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา ดังนั้น “การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง” ถือเป็นความท้าทายหนึ่งของกระบวนการแก้ปัญหาในระดับโลก และการใช้ “มาตรการทางการศึกษา” ถือเป็นสิ่งสำคัญต่อการปลูกฝัง พัฒนา และขัดเกลาพฤติกรรมของมนุษย์ เยาวชนคนรุ่นใหม่ควรจะได้รับ การปลูกฝังให้รู้จักบริโภคเพื่อให้ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างมลพิษน้อยที่สุด รวมทั้งรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรที่เหลืออยู่เพื่อคนรุ่นต่อไปตามหลักแนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

คนรุ่นใหม่ควรจะได้รับ
การปลูกฝังให้รู้จักบริโภค
เพื่อให้ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ
สร้างมลพิษน้อยที่สุด
รวมทั้งรู้จักอนุรักษ์
ทรัพยากรที่เหลืออยู่
เพื่อคนรุ่นต่อไปตามหลัก
แนวคิดของการพัฒนา
อย่างยั่งยืน

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา เริ่มขับเคลื่อนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยความร่วมมือระหว่าง บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด และมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ภายใต้แนวคิดของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นรูปธรรม มีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนให้นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา และคนในชุมชนได้พัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภาวะโลกร้อน นำไปสู่มาตรการในการปฏิบัติเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างเป็นรูปธรรม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และโรงเรียน ถือเป็นพลังสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานลดภาวะโลกร้อน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และโรงเรียน ถือเป็นพลังสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานลดภาวะโลกร้อน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยหลายๆ มาตรการประกอบกัน ทั้งการปลูกจิตสำนึก สร้างความตระหนักต่อปัญหา และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คนในชุมชน หรือผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และนักเรียน ในการร่วมดำเนินกิจกรรมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนเร่งสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและโรงเรียนให้สามารถเป็นต้นแบบในการทำกิจกรรม หรือปรับกิจกรรมภายในชุมชนและโรงเรียนที่เอื้อต่อการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2548 –2558) มีเครือข่ายเข้าร่วมจำนวน 194 องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น 100 ชุมชน และ 248 โรงเรียน ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศไทย โครงการตระหนักถึงความสำคัญของชุมชนและโรงเรียน ในการทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับชุมชน และโรงเรียนอื่นๆ ได้ โดยเน้นการดำเนินโครงการให้เป็นการดำเนินงานของชุมชนที่อยู่ในการดูแลของเทศบาลหรือสำนักงานเขต และโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

การขับเคลื่อนการดำเนินงานลดภาวะโลกร้อนในชุมชนและโรงเรียน โครงการได้คำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ที่ชุมชนและโรงเรียน จะได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างเสริมศักยภาพ เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม รวมทั้งสร้างการเรียนรู้ ของภาคีที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันดำเนินกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนตาม บริบทและสภาพปัญหาของชุมชนและโรงเรียน ผลักดันให้เกิดความยั่งยืน โดยบูรณาการเข้าสู่แผนเทศบาล แผนพัฒนาชุมชน หรือแผนการสอนของ โรงเรียน รวมถึงการขยายเครือข่ายไปยังชุมชน โรงเรียน และหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากนี้ การดำเนินงานของโครงการยังได้จัดในรูปแบบ ของการประกวด “ชุมชนดีเด่น” และ “โรงเรียนดีเด่น” ที่มีผลการดำเนิน กิจกรรมลดภาวะโลกร้อนที่เด่นชัดและเป็นที่ยอมรับ สามารถเป็นแบบอย่าง ให้กับชุมชนและโรงเรียนอื่นได้

ปฏิบัติการลดเมืองร้อน

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ได้ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมลดการใช้พลังงานและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และโรงเรียน ร่วมขับเคลื่อนมาตรการต่างๆ ที่สอดคล้องกับหน้าที่และภารกิจ เพื่อช่วยอนุรักษ์พลังงานและลดภาวะโลกร้อนผ่าน 4 แนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

ลดเมืองร้อน ด้วยการเดินทางอย่างยั่งยืน

>> การเดินทางด้วยยานพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์ ก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศ เสีย และทำให้โลกร้อน เนื่องจากกระบวนการเผาไหม้ของน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อให้รถวิ่งจะปล่อยก๊าซต่างๆ ออกมา เช่น ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ออกไซด์ของไนโตรเจน สารประกอบไฮโดรคาร์บอน ฯลฯ รวมถึงก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ แนวทางในการดำเนินงานเพื่อลดเมืองร้อนด้วยการเดินทางอย่างยั่งยืนทำได้โดย

- 🏠 การส่งเสริมการเดินทางที่ลดใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และการเดินทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น จักรยาน การเดินเท้า มาตรการทางเดียวกันไปด้วยกัน (carpool) ระบบขนส่งสาธารณะ ฯลฯ
- 🏠 การจัดการด้านผังเมือง ให้เป็นเมืองที่มีการใช้พลังงานในการเดินทางน้อยที่สุด ลดปัญหาด้านการจราจรติดขัด ส่งเสริมการออกแบบเมืองที่ลดการพึ่งพาการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว
- 🏠 การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน เพื่อลดการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล
- 🏠 การส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น การทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อลดการใช้พลังงานจากการขนส่ง

ลดเมืองร้อน ด้วยการลดปริมาณขยะ

>> พฤติกรรมการบริโภคของมนุษย์ในแต่ละวันก่อให้เกิดขยะปริมาณมาก กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคนับตั้งแต่การสรรหาวัตถุดิบจนถึงกระบวนการกำจัด ล้วนต้องใช้ทรัพยากรในทุกขั้นตอน และมีการปล่อยของเสีย ไม่ว่าจะเป็น น้ำเสีย อากาศเสีย รวมถึงขยะออกมาด้วย การกำจัดขยะก่อให้เกิด “ก๊าซมีเทน” ก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญที่มีผลทำให้โลกร้อน แนวทางในการดำเนินงานเพื่อลดเมืองร้อนด้วยการลดปริมาณขยะทำได้โดย

🏠 การจัดการด้านขยะมูลฝอย โดยดำเนินมาตรการลดปริมาณขยะ เพื่อให้เกิดการผลิตขยะน้อยที่สุด

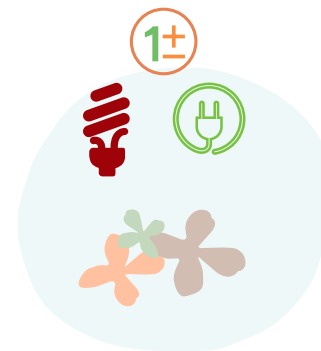
🏠 การส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และมีการใช้ประโยชน์จากขยะ เช่น การใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์ในการทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดการใช้ก๊าซหุงต้ม

ลดเมืองร้อน ด้วยการลดใช้พลังงานไฟฟ้า

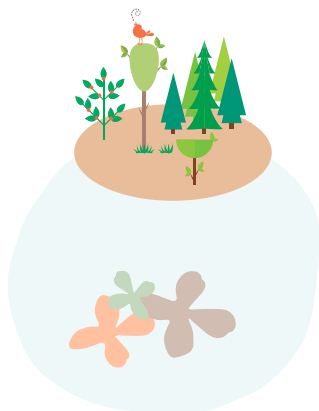
>> การผลิตไฟฟ้าต้องใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล ได้แก่ น้ำมัน ถ่านหิน และก๊าซธรรมชาติ เป็นเชื้อเพลิงในกระบวนการผลิต ซึ่งการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดโลกร้อน แนวทางในการดำเนินงานเพื่อลดเมืองร้อนด้วยการลดใช้พลังงานไฟฟ้าทำได้โดย

🏠 การส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของอาคารสำนักงานเทศบาล บ้านเรือนประชาชน โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ ตลาด แผงลอย และไฟส่องสว่างตามท้องถนน

🏠 การส่งเสริมการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สินค้าที่มี “ฉลากเขียว” ซึ่งเป็นสินค้าที่มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือ “ฉลากคาร์บอน” ซึ่งเป็นสินค้าที่สามารถลดการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการผลิต

ลดเมืองร้อน ด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

>> ต้นไม้มีประโยชน์มากมาย ทั้งให้ร่มเงา ช่วยกรองฝุ่นละออง ลดแสงสะท้อนจากดวงอาทิตย์ และที่สำคัญคือ ช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกเพื่อใช้ในกระบวนการสังเคราะห์แสง แนวทางในการดำเนินงานเพื่อลดเมืองร้อนด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทำได้โดย

- 🏠 การเพิ่มพื้นที่สีเขียว** เพื่อให้เป็นแหล่งดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
- 🏠 การอนุรักษ์ต้นไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่** โดยเฉพาะต้นไม้ใหญ่ และต้นไม้พื้นถิ่น

ทั้งนี้ แนวทางในการดำเนินงานของชุมชนและโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป็นหลัก โดยสามารถสร้างสรรค์การดำเนินงานในแนวทางอื่นๆ ที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร่วมลดภาวะโลกร้อนตามบริบทของชุมชนและโรงเรียนได้ด้วย

เส้นทางสู่ความสำเร็จ ชุมชนและโรงเรียนลดเมืองร้อน

ในการดำเนินกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนของชุมชนและโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา นอกจากความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อลดภาวะโลกร้อนแล้ว ยังต้องอาศัยปัจจัยในหลายด้าน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยผลักดันให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ดังนี้

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และโรงเรียน มีนโยบายหรือแผนงาน ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดภาวะโลกร้อน และนำไปปฏิบัติหรือนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติครอบคลุมทั้งชุมชนหรือโรงเรียน
- ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้บริหารโรงเรียน มีวิสัยทัศน์ ความมุ่งมั่น และให้ความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมที่ช่วยลดภาวะโลกร้อน ของชุมชนและโรงเรียน รวมถึงให้การสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ทั้งในด้าน งบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์

- มีการแต่งตั้งคณะทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และโรงเรียน ในการดำเนินกิจกรรม หรือมีหน่วยงานอื่นเข้าร่วมเป็นคณะทำงานเครือข่าย
- คณะทำงานมีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมที่ดำเนินการ สามารถเชื่อมโยงและ ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังผู้อื่น รวมถึงการประสานให้เกิดความร่วมมือภายในชุมชน หรือโรงเรียน

- มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของชุมชนหรือโรงเรียน และ ดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับปัญหาโดยเชื่อมโยงกับการลดภาวะโลกร้อน
- กิจกรรมที่ดำเนินการมีความคิดสร้างสรรค์ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม
- มีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน ทั้งระบอบุคลากรที่รับผิดชอบ กำหนดกลุ่ม เป้าหมายและระยะเวลาในการดำเนินงาน ระบุงบประมาณและบริหารจัดการอย่าง มีประสิทธิภาพ กำหนดตัวชี้วัด เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชื่อมโยงกับการ ลดโลกร้อน รวมถึงสรุปผลการดำเนินงาน

- มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอให้กับสมาชิกในชุมชนหรือโรงเรียนได้รับทราบ รวมทั้งมีการเผยแพร่ข้อมูลกิจกรรมให้กับบุคคลทั่วไป และโรงเรียนหรือชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง
- กิจกรรมที่ดำเนินการไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในมิติอื่น ไม่ว่าจะเป็นการได้มาซึ่งวัสดุอุปกรณ์ วิธีการ และผลของการดำเนินกิจกรรม

- มีความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมระหว่างสมาชิกในชุมชนหรือบุคลากรในโรงเรียน รวมถึงระหว่างชุมชน โรงเรียน และหน่วยงานอื่น อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
- ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นคณะทำงาน แกนนำ เครือข่ายแกนนำ สมาชิก ฯลฯ ต้องมีส่วนร่วมในการคิดกิจกรรม การวางแผน การดำเนินงาน การเก็บข้อมูล และการประมวลผล

- มีแผนการสร้างที่ยั่งยืนให้กับกิจกรรม ทั้งแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป และนำกิจกรรมเข้าสู่แผนพัฒนาเทศบาล แผนชุมชน หรือบูรณาการเข้าสู่กลุ่มสาระการเรียนรู้
- มีการขยายเครือข่าย ทั้งการขยายผลไปยังชุมชนหรือโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง และมีการสานต่อกิจกรรมจากรุ่นสู่รุ่น

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และโรงเรียน จะต้องมีการทบทวนผลการดำเนินกิจกรรม พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแรงหนุนเสริมให้การดำเนินกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนในชุมชนและโรงเรียนประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง

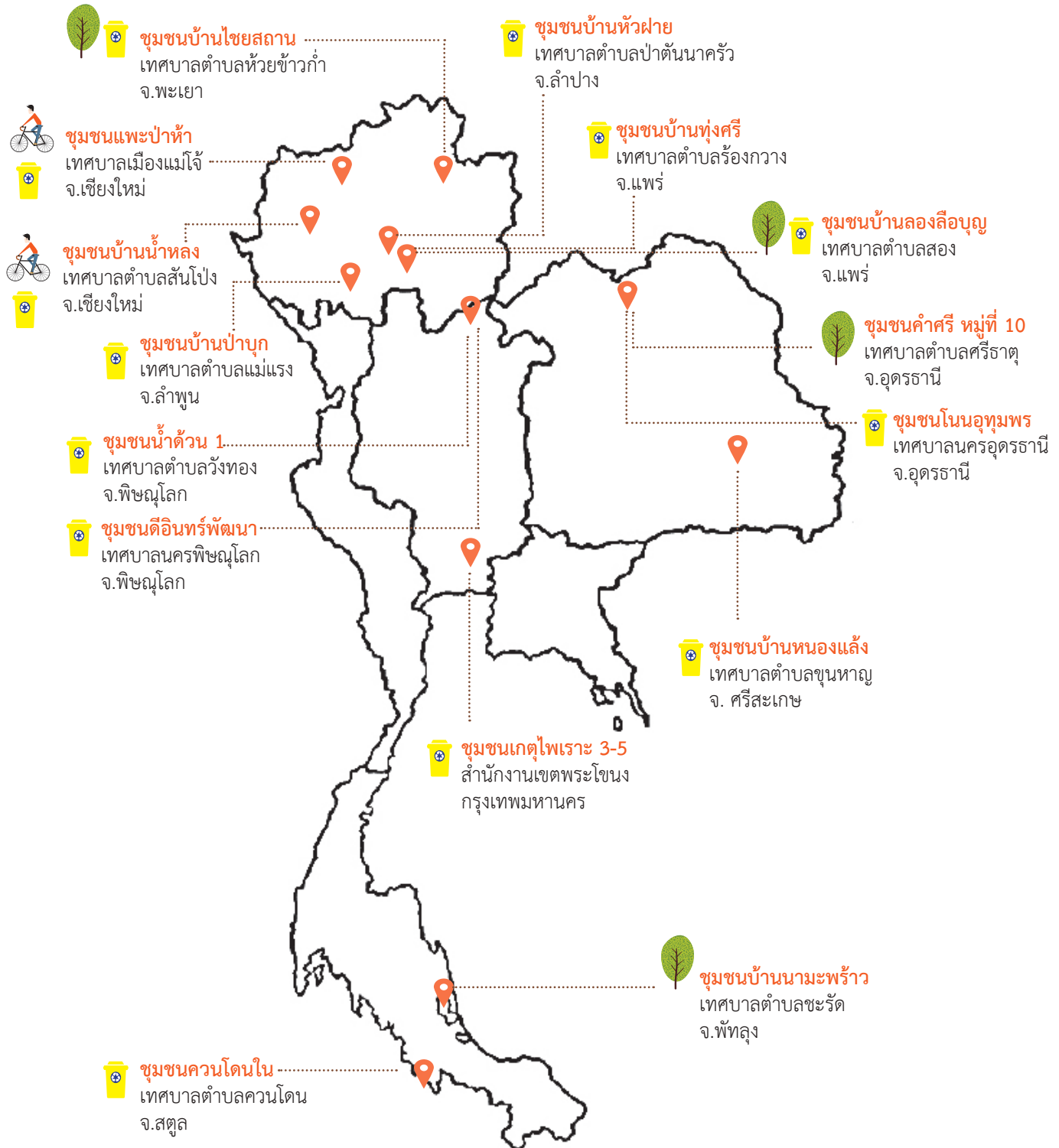

ปฏิบัติการชุมชน ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

- ชุมชนน้ำตวัน 1 เทศบาลตำบลวังทอง จ.พิษณุโลก
- ชุมชนเกตุไพเราะ 3-5 สำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
- ชุมชนโนนอุทุมพร เทศบาลนครอุดรธานี จ.อุดรธานี
- ชุมชนบ้านน้ำหลง เทศบาลตำบลสันป่าโดง จ.เชียงใหม่
- ชุมชนบ้านนามะพร้าว เทศบาลตำบลชะรัด จ.พัทลุง
- ชุมชนบ้านป่าบุง เทศบาลตำบลแม่แรง จ.ลำพูน
- ชุมชนดีอินทร์พัฒนา เทศบาลนครพิษณุโลก จ.พิษณุโลก
- ชุมชนควนโดนใน เทศบาลตำบลควนโดน จ.สตูล
- ชุมชนบ้านห้วยฟาย เทศบาลตำบลป่าต้นนาศรี จ.ลำปาง
- ชุมชนคำศรี หมู่ที่ 10 เทศบาลตำบลศรีธาตุ จ.อุดรธานี
- ชุมชนบ้านทุ่งศรี เทศบาลตำบลร่องกวาง จ.แพร่
- ชุมชนบ้านไชยสถาน เทศบาลตำบลห้วยข้าวท่า จ.พะเยา
- ชุมชนแพะป่าห้า เทศบาลเมืองแม่โจ้ จ.เชียงใหม่
- ชุมชนบ้านหนองแล้ง เทศบาลตำบลขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ
- ชุมชนบ้านลองลือบุญ เทศบาลตำบลสอง จ.แพร่

ปฏิบัติการชุมชน ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

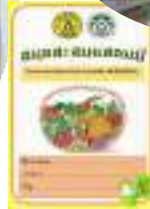

ชุมชนน้ำดวน 1 เทศบาลตำบลวังทอง จ.พิษณุโลก บริหารจัดการขยะเหลือศูนย์ ด้วยหลัก 3R

การจัดการปัญหาขยะในชุมชน มิใช่แค่เพียงการจัดเก็บขยะอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น สิ่งสำคัญคือความร่วมมือร่วมใจลดการเกิดขยะ ทำให้ “ขยะเหลือศูนย์” หรือเหลือน้อยมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด ดังเช่นความพยายามของเทศบาลตำบลวังทอง จ.พิษณุโลก และ 6 ชุมชนนำร่อง ที่พร้อมใจกันลดขยะในชุมชน ด้วยแนวคิด 3R ภายใต้แผนงานโครงการ “ชาววังทองร่วมใจ ลดมลพิษ เพื่อชีวิตที่ยั่งยืน”

ชุมชนน้ำดวน 1 เป็นหนึ่งใน 6 ชุมชนนำร่อง ซึ่งเทศบาลตำบลวังทองคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 6 (พ.ศ. 2553 – 2554) โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะ และมีบทบาทในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม สร้างชุมชนให้น่าอยู่ พร้อมพัฒนาเป็น “ชุมชนต้นแบบลดโลกร้อน” ร่วมขยายต่อแนวคิดไปสู่ชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล

กิจกรรมสร้างสรรค์พลังชุมชน กลाइซ์เคลื่อน "ขยะเหลือศูนย์"

>> ด้วยความตั้งใจมุ่งมั่นในการรณรงค์แก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน เทศบาลตำบลวังทอง และชุมชนนาร่องจึงได้ริเริ่มสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อสร้างการเรียนรู้และปลูกฝังแนวคิดใส่ใจขยะตั้งแต่ต้นทาง ด้วยการคัดแยกขยะตามหลัก 3R รักษาสิ่งแวดล้อม คือ ใช้ซ้ำ (Reuse) ลดใช้ (Reduce) และแปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบและถูกหลักวิชาการ ตามหลักสูตรการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน (Community Based Solid Waste Management : CBM) ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชนลดลงอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี 2553 ที่มีปริมาณขยะสูงถึง 6 ตันต่อวัน ลดลงเหลือ 4.5 ตันต่อวันในปี 2554 และในปี 2558 เทศบาลตำบลวังทองมีเป้าหมายลดปริมาณขยะชุมชนในเขตเทศบาลให้เหลือไม่เกิน 1.5 – 2 ตันต่อวัน

🏠 **อบรมให้ความรู้ “การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน”** จัดอบรมความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน ตามหลักสูตร CBM : Community Based Solid Waste Management ให้กับกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่เทศบาลและชุมชนในเขตเทศบาลตำบลวังทอง ซึ่งภายหลังจากการอบรม แต่ละชุมชนต้องคิดโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดปริมาณขยะในชุมชนของตัวเอง ดังเช่น ชุมชนน้ำดำน 1 ได้คิดโครงการ “น้ำดำน 1 ร่วมใจดูแลเรื่องขยะ”

🏠 ผู้ประกอบการร่วมใจ ลดใช้ถุงพลาสติก ชุมชน ร้านค้า และพ่อค้าแม่ค้า ในตลาด ร่วมมือกันลดใช้ถุงพลาสติก โดยปฏิเสธไม่รับถุงพลาสติก แต่ใช้วิธีหิ้วตะกร้า หรือถุงผ้าแทน ซึ่งมีเจ้าหน้าที่เทศบาลผลัดเวรกันมาช่วยตรวจสอบแจกแถมทุกวัน จันทร์ อังคาร และพฤหัสบดี เวลา 14.00 – 17.00 น. เมื่อสะสมแต้มครบตามที่กำหนด สามารถนำมาแลกของที่ระลึกได้ที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลวังทอง

🏠 ขยะมหัศจรรย์สร้างงาน สร้างอาชีพ รมรณรงค์ให้ชาวชุมชนช่วยกันลดปริมาณขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้นในบ้านของตัวเอง รู้จักคัดแยกขยะอินทรีย์และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น นำไปทำปุ๋ยหมัก หรือใช้เป็นอาหารเลี้ยงไส้เดือน โดยเทศบาลตำบลวังทองได้สนับสนุนอุปกรณ์การเลี้ยงไส้เดือนให้กับแต่ละชุมชน ปุ๋ยที่ได้สามารถนำไปขายเป็นรายได้ให้กับครัวเรือน

🏠 ปลูกพลังร่วม สร้างสำนึกเยาวชน ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เด็กและเยาวชน คือ ความหวังของการพัฒนา เทศบาลตำบลวังทอง และชุมชนนำร่อง จึงได้ร่วมกันออกแบบกิจกรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นในใจเด็กและเยาวชน มีทั้งจัดอบรมให้ความรู้ และเปิดโอกาสให้ทดลองลงมือทำ เช่น กิจกรรมตรวจวัดคุณภาพน้ำ กิจกรรมพัฒนาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมประกวดภาพวาดเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น นอกจากนี้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนแล้ว พวกเขายังได้ฝึกเรื่องการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนอีกด้วย

🏠 คัดแยกขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้นในตลาดสด รณรงค์เชิญชวนให้พ่อค้าแม่ค้าช่วยกันลดปริมาณขยะอินทรีย์ในตลาด ด้วยการคัดแยกขยะที่สามารถย่อยสลายได้ เช่น เศษพืชผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร เปลือกไข่ ฯลฯ เพื่อนำไปทำปุ๋ยหมัก และนำไปเลี้ยงไส้เดือน ปุ๋ยหมักที่ได้นำไปแจกให้กับพ่อค้าแม่ค้าในตลาดที่เข้าร่วมกิจกรรม

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมรณรงค์ทำความสะอาด Big cleaning Day บริเวณตลาดสดทุกๆ 3 เดือน และจัดกิจกรรมเมืองสะอาด คนในชาติมีความสุข รณรงค์เชิญชวนให้ชาวบ้านช่วยกันพัฒนาสภาพแวดล้อมรอบพื้นที่ชุมชน เช่น ตัดกิ่งไม้ ตัดหญ้าในชุมชน เป็นต้น

ແຕກຫນ້ອາຄາຄິດ ຫຍາຍຜລູ່ຄວາມຍັງຍືນ

>> เทศบาลตำบลวังทอง มีแผนงานขยายผลการจัดอบรมเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนให้ครอบคลุมทั้ง 12 ชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล ควบคู่กับการส่งเสริมกิจกรรมการเลี้ยงไส้เดือนสู่ทุกครัวเรือน และจัดตั้งศูนย์เลี้ยงไส้เดือนเพิ่ม นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการขยายเครือข่ายเยาวชน จัดตั้งชมรมวัยใสใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีอาชีพและรายได้จากการจัดการขยะในชุมชนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการดำเนินโครงการชาววังทองร่วมใจ ลดมลพิษ เพื่อชีวิตที่ยั่งยืน ส่งผลให้เกิดโครงการนำร่องลดขยะใน 6 ชุมชน มีศูนย์เพาะเลี้ยงไส้เดือนในชุมชน 3 แห่ง ผู้ประกอบการร้านค้าซื้อถุงพลาสติกลดลงจากเดิม 0.25 - 0.5 กิโลกรัมต่อเดือน ทำให้ปริมาณขยะลดลงจากวันละ 4 ตัน เหลือวันละ 2 ตัน ซึ่งสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 606,312 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

พลังชุมชนจึงเป็นกุญแจดอกสำคัญ ช่วยลดขยะให้เหลือศูนย์ พร้อมๆ กับช่วยปลดปล่อยความร้อนให้เมืองและโลกของเรา

รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 6

ชุมชนน้ำดำน 1

หมู่ 3 ต.วังทอง อ.วังทอง
จ.พิษณุโลก

ประชากร 260 คน
จำนวนครัวเรือน 80 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลวังทอง

999 หมู่ 1 ต.วังทอง อ.วังทอง
จ.พิษณุโลก

พื้นที่รับผิดชอบ 1.77 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 12 ชุมชน
โทรศัพท์ 055-312999
เว็บไซต์ www.wt.go.th

ชุมชนนำต้น 1

เทศบาลตำบลวังทอง จ.พิษณุโลก

คัดแยกขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้นในตลาดนัด

- ทำปุ๋ยหมัก
- + เศษพืชผัก
- + เปลือกผลไม้
- + เศษอาหาร
- + เปลือกไข่

อบรมให้ความรู้ "การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน" ตามหลักสูตร CBM

- ผู้บริหาร
- เจ้าหน้าที่เทศบาล
- ชุมชน

กิจกรรมสร้างสรรค์พลังชุมชน กลไกขับเคลื่อน "ขยะเหลือศูนย์"

ปลูกพลังร่วม สร้างสำนึกเยาวชน ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมให้เด็ก "มีส่วนร่วม"
- ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ขยะหัตถ์จรรยา สร้างงาน สร้างอาชีพ

- คัดแยกขยะ
- ขยะอินทรีย์
- + ทำปุ๋ยหมัก
- + เลี้ยงไส้เดือนดิน

ผู้ประกอบการร่วมใจ ลดใช้ถุงพลาสติก

- พ่อค้าแม่ค้าในตลาด
- ผู้ประกอบการ
- เจ้าของกิจการ
- ประชาชน

• สะสมแต้ม แลกของใช้

- + กระเป๋
- + ร่ม
- + ตะกร้าสาน
- + ชุดเครื่องสาน
- + กล่อง
- + ชั้นใส่ของ
- + ชุดเครื่องนอน

ชุมชนเกตุไพละ 3-5 สำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ชุมชนพอเพียง คัดแยกขยะ ลดโลกร้อน

ด้วยความที่พื้นที่ชุมชนเกตุไพละ 3-5 เป็นที่ลุ่ม อยู่ติดคลองบ้านหลาย ซึ่งเป็นคลองสาธารณะที่ไหลลงสู่น้ำเจ้าพระยา และพื้นที่เคยเป็นบ่อเลี้ยงปลามาก่อน บ้านเรือนส่วนใหญ่จึงมีน้ำขังอยู่บริเวณใต้ถุนบ้าน ครั้นเมื่อชุมชนขยายตัวมากขึ้น ประกอบกับมีคนมักง่ายทิ้งขยะลงใต้ถุนบ้านสะสมนานวันจนทำให้น้ำเน่าเสีย มีกลิ่นเหม็น กลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ชาวชุมชนเกตุไพละ 3-5 จึงรวมพลังกันสร้างสรรค์ชุมชนน่าอยู่ ด้วยการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักในการจัดการสิ่งแวดล้อม และการดำเนินกิจกรรมควบคู่ไปกับการลดภาวะโลกร้อนของชุมชน

ชุมชนเขตไพเราะ 3-5 ตั้งอยู่ในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร จัดตั้งเป็นชุมชนในปี 2535 ประธานชุมชนคนแรก คือ นายประวิณ เกตุลอย มีคณะกรรมการ 7 คน ร่วมบริหารชุมชน ต่อมาในปี 2544 คณะกรรมการหมดวาระ จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ นำโดยนายเกียรติพงศ์ เกตุลอย เป็นประธาน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ชุมชนเขตไพเราะ 3-5 ได้ร่วมใจกันพัฒนาชุมชนอย่างเข้มแข็ง ทั้งการบริหารจัดการขยะ และรักษาแหล่งน้ำ จนกระทั่งปี 2551 ชุมชนได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานเขตพระโขนง ส่งเข้าร่วมประกวดในโครงการรักษ์เจ้าพระยา ได้รับรางวัลชนะเลิศ ต่อมาในปี 2552 ชุมชนได้เข้าร่วมประกวดชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักพระราชวัง ได้รับรางวัลที่ 3

จับมือรวมพลัง “ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา”

>> ปี 2553 ชุมชนเขตไพเราะ 3-5 และสำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ได้เข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 6 ริเริ่มแผนงานโครงการ “เขตไพเราะ ชุมชนพอเพียง ลดโลกร้อน” มุ่งเน้นกิจกรรมส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชน และปรับเปลี่ยนวิถีการบริโภคสู่ความพอเพียง สนับสนุนให้แต่ละครัวเรือนปลูกผักปลอดสารพิษ คัดแยกขยะเป็นหมวดหมู่ ลดใช้ถุงพลาสติก และใช้ประโยชน์จากขยะ

ในช่วงเริ่มต้นโครงการ คณะกรรมการชุมชนได้จัดเวทีบอกเล่าภาพรวมของโครงการ และระดมสมองเพื่อกำหนดแนวทางการลดภาวะโลกร้อน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์โครงการผ่านกิจกรรม “สานความร่วมมือ สู้ภัยโลกร้อน” จัดทำป้ายไม้ประชาสัมพันธ์ 30 ป้าย และกระจายข่าวทางเสียงตามสายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงสาเหตุของปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการบริโภคของคนเรานั้นเอง

ชุมชนเรียนรู้ เริ่มต้นคัดแยกขยะ

>> ชุมชนเกษตรไพเราะ 3-5 ได้ส่งเสริมให้แต่ละครัวเรือนรู้จักคัดแยกขยะอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยแบ่งขยะที่เกิดขึ้นในชุมชนออกเป็น 6 ชนิด คือ

🏠 ขยะสัจจกร ภายในชุมชนจะมีตลาดนัดทุกวันในช่วงเวลา 15.00 - 21.00 น. ขยะที่เกิดจากกิจกรรมค้าขายของพ่อค้าแม่ค้า และผู้คนที่มาจับจ่ายซื้อของในตลาด ถือว่าเป็นขยะสัจจกร ขยะเหล่านี้จะถูกคณะกรรมการชุมชนรวบรวมนำไปคัดแยกประเภทขยะต่อไป นอกจากนี้ยังได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้มาจับจ่ายซื้อของในตลาดนัดลดใช้ถุงพลาสติก ปรับเปลี่ยนมาใช้ถุงผ้า หรือหัวตะกั้วมาตลาดแทน

🏠 ขยะอินทรีย์ ขยะที่เกิดจากกิจกรรมในครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหาร เศษผักหรือผลไม้ ฯลฯ ชุมชนนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ เช่น ไล่เดือน ปลา วัว ควาย หมู หุ่ และใช้ทำน้ำหมักชีวภาพ หรือทำเป็นปุ๋ยหมักใช้กับผักสวนครัวภายในชุมชน ซึ่งสามารถลดขยะอินทรีย์ได้วันละ 70 - 80 กิโลกรัม

🏠 ขยะรีไซเคิล ชาวชุมชนแต่ละครัวเรือนคัดแยกขยะรีไซเคิลออกเป็นประเภทต่างๆ รวบรวมนำไปขายเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว

🏠 ขยะทั่วไป ขยะจำพวกถุงพลาสติก กล่องโฟม ทีวีนอนเก่า และเสื้อผ้า ฯลฯ มีบริษัทเอกชน เช่น บริษัทปูนซิเมนต์ไทย (SCG) รับซื้อไปทำเป็นเชื้อเพลิงทดแทน ซึ่งสามารถลดขยะทั่วไปได้เดือนละ 2 ตัน

🏠 ขยะลอยฟ้า จัดเป็นขยะประเภทป้ายโฆษณาที่ติดตามเสาไฟฟ้าในชุมชน และตามหน้าบ้าน หลังจากใช้งานแล้วจะถูกรวบรวมไว้ขาย หรือนำมาใช้ทำประโยชน์อื่นๆ ต่อไป

🏠 ขยะอันตราย คณะกรรมการชุมชนได้จัดเตรียมถังขยะเพื่อรองรับขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย กระจกสี กระจกยาฆ่าแมลง ฯลฯ วางไว้ตามซอย ในชุมชนทั้ง 4 ซอยๆ ละ 4 จุด ลักษณะเป็นถังขยะที่มีประเภทขยะติดที่ถังขยะไว้ชัดเจน ทางสำนักงานเขตพระโขนงจะเข้ามาจัดเก็บขยะอันตรายเดือนละ 2 ครั้ง

จากการดำเนินโครงการเขตปลอดขยะ ชุมชนพอเพียง ลดโลกร้อน ของชุมชนเขตปลอดขยะ 3-5 สำนักงานเขตพระโขนง ส่งผลให้ทุกครัวเรือนในชุมชนและผู้ค้าในตลาดนัด ทุกคนเห็นคุณค่าของขยะ ให้ความร่วมมือคัดแยกขยะ นำขยะมาใช้ประโยชน์ ช่วยลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน อีกทั้งยังลดปริมาณขยะในชุมชนลง ซึ่งสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 918 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่าต่อปี

แตกหน่อความคิด สร้างชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน

>> ภายหลังจากการเข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ในปี 2553-2554 ชุมชนเขตคูโพเราะะ 3-5 ได้ต่อยอดการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ปี 2554 ชุมชนได้เข้าร่วมประกวดในโครงการทำความดีเพื่อพ่อ 84 พรรษา (Zero waste) ได้รับรางวัลชมเชย อันดับที่ 1

ปี 2555 ชุมชนได้เข้าร่วมประกวดในโครงการชุมชนประชาธิปไตย ได้รับรางวัลชนะเลิศของกรุงเทพมหานคร

ชุมชนเขตคูโพเราะะ 3-5 ยังคงมุ่งมั่นดำเนินกิจกรรมเพื่อลดขยะในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชุมชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ พร้อมถ่ายทอดความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์จริงของชุมชน เพื่อเป็นแนวทางให้กับชุมชนอื่นได้นำไปปรับใช้อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อไปในอนาคต

การคัดแยกขยะในชุมชน และการกินอยู่รู้คิดอย่างพอเพียง เป็นสิ่งที่ต้องลงมือปฏิบัติ จึงจะสัมฤทธิ์ถึงคุณค่าที่ได้มากกว่าตาเห็น

**รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 6**

ชุมชนเขตคูโพเราะะ 3-5
1299/21 ซ.วชิรธรรมสาธิต 57
แขวงบางจาก เขตพระโขนง
กรุงเทพมหานคร

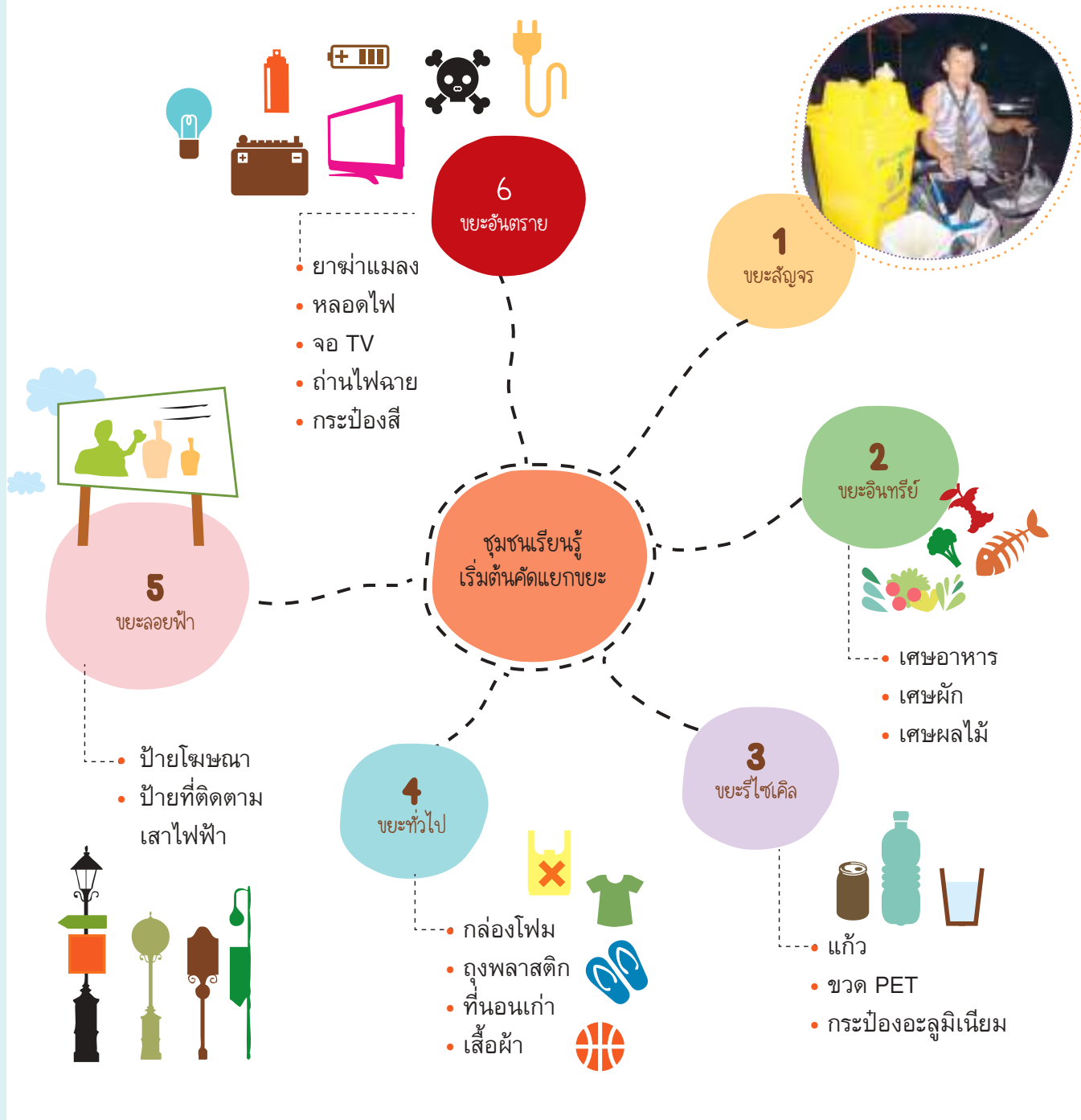
ประชากร 548 คน
จำนวนครัวเรือน 97 ครัวเรือน
โทรศัพท์ 080-4531698,
089-6779445

สำนักงานเขตพระโขนง
1792 ถ.สุขุมวิท แขวงบางจาก
เขตพระโขนง กรุงเทพฯ

พื้นที่รับผิดชอบ 13.986 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 45 ชุมชน
โทรศัพท์ 02-3330964
เว็บไซต์ <http://www.bangkok.go.th/phrakhanong>

ชุมชนเกตุโพธิ์ 3-5
สำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

ชุมชนโนนอุทุมพร เทศบาลนครอุดรธานี จ.อุดรธานี จัดการขยะครบวงจร สะท้อนคุณค่าเพื่อสังคมเมือง

ท่ามกลางการเติบโตของสังคมเมือง ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นเป็นเงาตามตัวก็คือ ปัญหาขยะ ซึ่งเป็นผลมาจากวิถีการบริโภคในชีวิตประจำวันของคนเรา ชุมชนโนนอุทุมพร จ.อุดรธานี ชุมชนเมืองขนาดกลางที่กำลังเผชิญปัญหาขยะในชุมชน จึงได้ร่วมมือกับเทศบาลนครอุดรธานี ผลักดันโครงการ “ชุมชนอยู่ดี กินดี ด้วยวิถีเกษตรเมือง” ด้วยความเชื่อมั่นว่า การจัดการขยะครบวงจร สามารถลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดได้ ช่วยลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกสาเหตุที่ทำให้โลกร้อน ชาวชุมชนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมดูแลสิ่งแวดล้อมเพื่อชุมชนได้

คณะกรรมการชุมชนโนนอุทุมพรเริ่มต้นประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม เน้นประเด็นการจัดการขยะชุมชน ผ่านทางหอกระจายข่าว และได้เปิดเวทีประชาคมระดมสมองชวนชาวบ้านพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน โดยได้รับความร่วมมือจากเทศบาลนครอุดรธานีและเครือข่ายในท้องถิ่น ร่วมสะท้อนประสบการณ์ด้านการจัดการขยะมูลฝอยครบวงจร ช่วยลดภาวะโลกร้อน

หลากหลายกิจกรรม “การจัดการขยะครบวงจร”

🏠 ขยะแลกไข่ รมรงค์ส่งเสริมให้แต่ละครัวเรือนคัดแยกขยะรีไซเคิล และนำมาแลกไข่หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดตามอัตราซื้อขายขยะรีไซเคิล สามารถนำขยะรีไซเคิลมาแลกได้ทุกวัน ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด ตั้งแต่ชั่งน้ำหนักขยะ คัดราคา คำนวณอัตราแลกไข่ รวมทั้งกำหนดจุดตั้งวางภาชนะรองรับขยะรีไซเคิลที่ชาวชุมชนนำมาบริจาค

🏠 รมรงค์ 3Rs ในชุมชน ส่งเสริมแนวคิด 3Rs คือ ลดใช้ ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ เน้นการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ถึงผลกระทบจากการใช้โฟมและถุงพลาสติก ผ่านทางเสียงตามสายของชุมชนในทุกวันศุกร์ รวมทั้งเชิญชวนชาวบ้านให้ลดใช้โฟมและถุงพลาสติก ปรับเปลี่ยนมาใช้ถุงผ้าแทน ปัจจุบันชุมชนยังได้รับบริจาคถุงพลาสติกและโฟมจากชาวบ้าน โดยนำถุงพลาสติกมาขายหรือใช้ประโยชน์ในการปลูกต้นไม้ ส่วนโฟมนำมาผสมทำเป็นอิฐมวลเบา เพื่อเป็นการใช้ให้คุ้มค่าที่สุดมากที่สุดก่อนทิ้งเป็นขยะ

🏠 คัดแยกของเสียอันตราย ส่งเสริมให้ชาวชุมชนคัดแยกขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย น้ำมันหล่อลื่น ฯลฯ และนำไปทิ้งในตู้เก็บของเสียอันตรายในชุมชน ซึ่งมีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ เป็นตู้ที่กันแดด ลม และฝนได้ดี เมื่อรวบรวมขยะอันตรายได้จำนวนหนึ่ง ประธานชุมชนจะประสานให้เทศบาลนครอุดรธานีเก็บรวบรวมนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

🏠 การใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์ ขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหารตามบ้านเรือน เศษผัก เศษผลไม้จากตลาด สามารถนำไปหมักทำแก๊สชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมักอินทรีย์ หรือนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ เช่น เป็ด ไก่ รวมถึงเลี้ยงไส้เดือน ซึ่งวิธีการนี้นอกจากจะช่วยกำจัดขยะอินทรีย์แล้ว ยังได้น้ำหมักไส้เดือนและปุ๋ยมูลไส้เดือนไปใช้ประโยชน์ในแปลงเกษตรอินทรีย์ของชุมชนอีกด้วย

🏠 การทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ชุมชนเรียนรู้วิธีการนำขยะมาใช้ให้คุ้มค่าที่สุดมากที่สุด เช่น นำขวดมาปลูกต้นไม้แบบประหยัดน้ำ ทำกระถางผักจากยางรถยนต์ กระเป๋ากันน้ำจากป้ายไวนิล โคมไฟจากกะลามะพร้าวและขวดพลาสติก เทียนหอม ไล่อุงบรรจุลงในขวดใช้ซ้ำ เป็นต้น

ผังการจัดการขยะครบวงจร ชุมชนในอนุภูมิพร

จากแนวคิดจัดการขยะ ขยายผลสู่วิถีเกษตรเมือง

>> ชุมชนโนนอุทุมพรได้นำแนวคิดเกษตรเมืองมาเป็นแรงหนุนเสริมการลดปริมาณขยะในชุมชน โดยดำเนินกิจกรรมปลูกพืชผักสวนครัวตามริมถนนภายในชุมชนและหน้าบ้านของแต่ละครัวเรือน และใช้ประโยชน์จากพื้นที่ว่างเปล่าในชุมชน ซึ่งได้รับบริจาคมาจากเจ้าของที่ดินให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ คณะกรรมการชุมชนจึงเห็นควรให้ใช้พื้นที่นั้นทำเกษตรเมือง โดยปลูกพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษ เลี้ยงปลาตุ๊ก และเพาะเห็ด เพื่อเป็นแหล่งอาหารที่ปลอดภัยในชุมชน และลดปริมาณถุงพลาสติกจากการไปซื้อผักที่ตลาด ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกดูแลรักษา และใช้ประโยชน์จากผลผลิตเหล่านั้น รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชน เยาวชนในชุมชน ตลอดจนหน่วยงาน และชุมชนอื่นๆ ได้พัฒนาแหล่งความรู้และกิจกรรมเพื่อลดภาวะโลกร้อนได้อย่างยั่งยืน

จากการดำเนินโครงการชุมชนอยู่ดี กินดี ด้วยวิถีเกษตรเมือง ของชุมชนโนนอุทุมพร เทศบาลนครอุดรธานี สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลได้ 12,734 กิโลกรัมต่อปี และนำขยะอินทรีย์ไปใช้ประโยชน์ 14,625 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 14,081 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

วิถีเกษตรเมือง อยู่ดี กินดี แบบรักษ์โลก ทำได้ง่ายๆ เพียงแค่ลดใช้ ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ หรือแม้แต่ปลูกพืชผักสวนครัว สร้างแหล่งอาหารริมรั้วหลังบ้าน

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 6

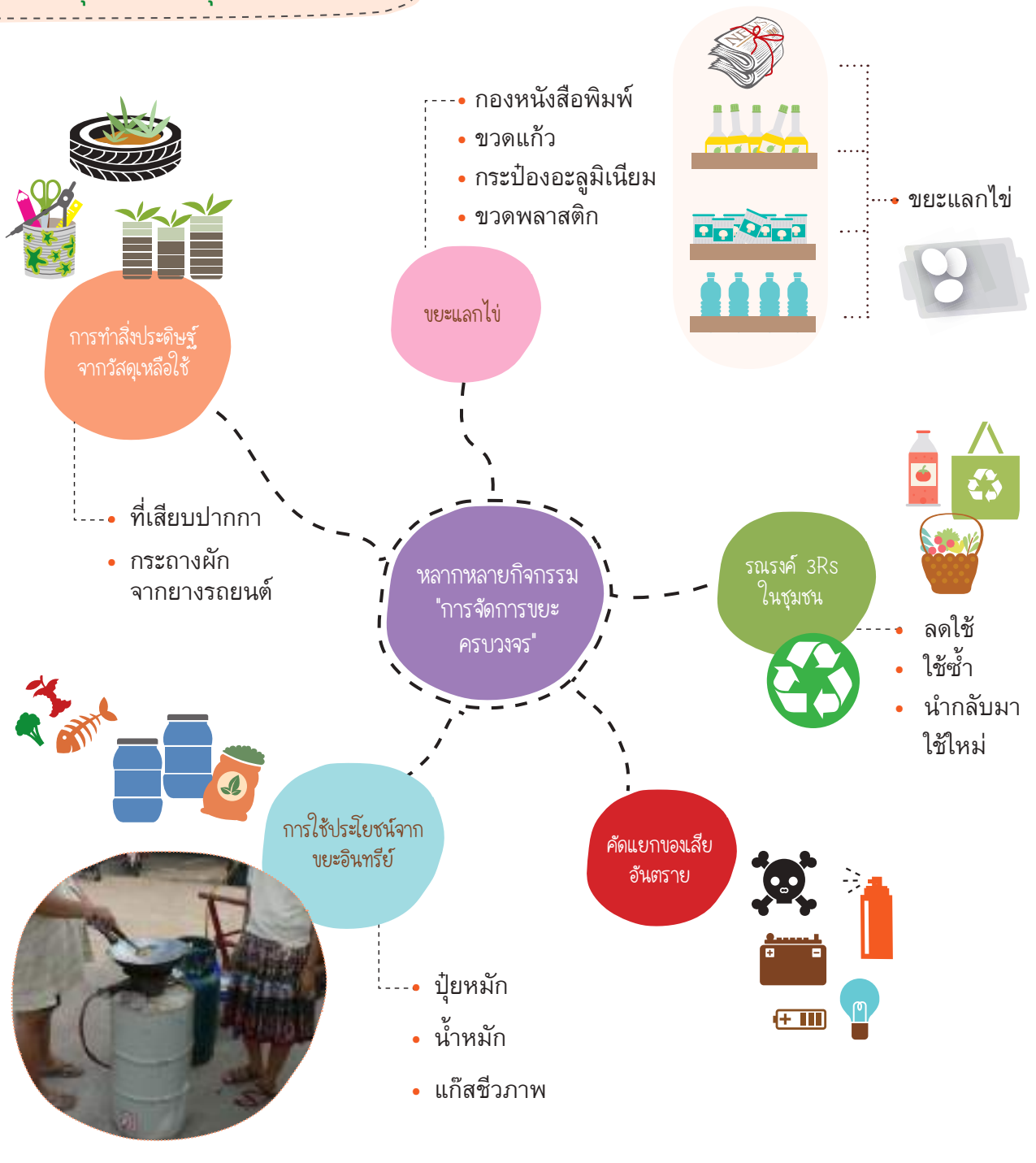
ชุมชนโนนอุทุมพร
หมู่ 7 ต.หมากแข้ง อ.เมือง
จ.อุดรธานี

ประชากร 647 คน
จำนวนครัวเรือน 124 ครัวเรือน
โทรศัพท์ 081-9755023

เทศบาลนครอุดรธานี
1 ต.หมากแข้ง อ.เมือง
จ.อุดรธานี

พื้นที่รับผิดชอบ 48 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 101 ชุมชน
โทรศัพท์ 042-325176-85
เว็บไซต์ <http://udoncity.dungbhum.com/public4/>

ชุมชนโนนอุทุมพร
เทศบาลนครอุดรธานี จ.อุดรธานี

ชุมชนบ้านน้ำหลง เทศบาลตำบลสันโป่ง จ.เชียงใหม่ ร่วมสร้างชุมชนสีเขียว ตามรอยวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

ชุมชนบ้านน้ำหลงเป็นชุมชนชนบท ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามวิถีชีวิตดั้งเดิมที่ยังคงพึ่งพิงระบบธรรมชาติ แต่ทว่าทุกวันนี้ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ กำลังรุกคืบเข้ามาในชุมชนสังเกตได้จากปริมาณขยะมากมายที่เหลือจากการอุปโภคบริโภค รวมทั้งมีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความสะดวกสบายในชีวิตประจำวัน แกนนำชุมชนบ้านน้ำหลงจึงร่วมมือกับเทศบาลตำบลสันโป่ง จัดทำโครงการ “บ้านน้ำหลง ชุมชนสีเขียว ตามรอยวิถีเศรษฐกิจพอเพียง”

การดำเนินโครงการของชุมชนบ้านน้ำหลงเริ่มต้นด้วยการประชุม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับสมาชิกในชุมชน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการปลูกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อน ด้วยการใช้ชีวิตตามหลักวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

ลดขยะ ลดพลังงาน ลดโลกร้อน

>> ชุมชนบ้านน้ำหลงได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนเป็นอย่างดี ทั้งจากเทศบาล ตำบลสันโป่ง นักวิชาการของมหาวิทยาลัย รวมถึงพลังจากสมาชิกในชุมชน ที่ได้นำแนวคิดวิธีปฏิบัติต่างๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนในชุมชน ดังนี้

บ้านจักรยานเพื่อสุขภาพ และร่วมลดภาวะโลกร้อน ชุมชนบ้านน้ำหลง ได้จัดกิจกรรมรณรงค์ปั่นจักรยานแทนการใช้รถจักรยานยนต์ในการเดินทางระยะใกล้ภายในชุมชน ช่วยลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกายและจิตใจ และยังเสริมสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและชุมชนให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น กิจกรรมนี้จัดขึ้นทุกเย็นวันอาทิตย์ ตลอดระยะเวลาที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมวันละ 30 – 40 คน สามารถลดการเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ได้ประมาณวันละ 6 กิโลเมตร

ลดปริมาณขยะในชุมชน รณรงค์ให้คนในชุมชนลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม โดยประชาสัมพันธ์ผ่านทางเสียงตามสายของหมู่บ้าน ส่งเสริมให้ใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าไปจ่ายตลาด รวมทั้งยังส่งเสริมให้แต่ละครัวเรือนคัดแยกขยะรีไซเคิลอีกด้วย

ทำปุ๋ยชีวภาพ ส่งเสริมให้แต่ละครัวเรือนรู้จักคัดแยกขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหาร เศษผักผลไม้ เศษใบไม้กิ่งไม้ เพื่อนำไปทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพในครัวเรือน และได้จัดให้มีจุดรวบรวมขยะอินทรีย์ในชุมชน ชาวชุมชนสามารถแบ่งปันปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์เหล่านี้ เพื่อนำไปใช้ในไร่นาหรือแปลงผักสวนครัวได้

ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 ครัวเรือน ได้ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ ทั้งในพื้นที่บริเวณบ้านหรือในกระถาง เพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนของตน ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการซื้อผักที่ตลาด หากมีผลผลิตเหลือกินเหลือใช้ ก็สามารถนำไปขายที่ตลาดในชุมชน ช่วยเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง

พัฒนาต่อยอดโครงการสู่ความยั่งยืน

>> เทศบาลตำบลสันโป่งตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ จึงได้จัดทำโครงการรณรงค์คัดแยกขยะเป็นโครงการต่อเนื่อง มีชุมชนบ้านน้ำหลงเป็นชุมชนนำร่อง และรณรงค์กับทุกครัวเรือนในพื้นที่ตำบลสันโป่งทั้ง 11 หมู่บ้าน ฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกให้ประชาชนในตำบลสันโป่งคัดแยกขยะก่อนทิ้ง จัดกิจกรรม “ธนาคารขยะรีไซเคิล” เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และความเข้าใจในวิธีการคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบและถูกวิธี สามารถบริหารจัดการขยะรีไซเคิลและใช้ประโยชน์จากขยะ เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง อีกทั้งช่วยปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะและรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสุขอนามัยที่ดีต่อสุขภาพ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพใจอย่างยั่งยืน

จากการดำเนินงานด้านการจัดการขยะและการเดินทางอย่างยั่งยืนในโครงการบ้านน้ำหลง ชุมชนสีเขียว ตามรอยวิถีเศรษฐกิจพอเพียง สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลได้ 274 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 2,668 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

วิถีการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง คือ คำตอบเพื่อ “ช่วยเรา ช่วยโลก” อย่างแท้จริง

รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 7

ชุมชนบ้านน้ำหลง
หมู่ 10 ต.สันโป่ง อ.แมริม
จ.เชียงใหม่

ประชากร 760 คน
จำนวนครัวเรือน 250 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลสันโป่ง
200 หมู่ 3 ต.สันโป่ง อ.แมริม
จ.เชียงใหม่

พื้นที่รับผิดชอบ 37 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 11 ชุมชน
โทรศัพท์ 053-299169
เว็บไซต์ www.sanpong.go.th

ชุมชนบ้านน้ำหลง
เทศบาลตำบลสันโป่ง จ.เชียงใหม่

ชุมชนบ้านนามะพร้าว เทศบาลตำบลชะรัด จ.พัทลุง เพิ่มพื้นที่สีเขียว ร่วมสร้าง “ถนนกินได้”

พลังความเข้มแข็งและความสามัคคีของชุมชนบ้านนามะพร้าว ผสานความร่วมมือกับเทศบาลตำบลชะรัด จ.พัทลุง สร้างสรรค์โครงการ “วิถีสรรพคุณของพืชสมุนไพรพื้นบ้าน ตามรอยพ่อ มุ่งสู่คาร์บอนต่ำ” เน้นการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน มีทั้งพืชอาหารและพืชสมุนไพรหลากชนิด กลายเป็นแหล่งอาหารใกล้ตัว และเป็นกำแพงธรรมชาติช่วยลดทอนความแรงของน้ำป่าที่ไหลบ่าในขณะฝนตกหนัก ลดความสูญเสียที่เกิดจากการพังทลายของหน้าดิน ช่วยรักษาพื้นที่เกษตรกรรมของชาวชุมชนบ้านนามะพร้าว รวมถึงการอนุรักษ์ผืนป่าไว้ให้คนรุ่นต่อไปได้รู้คุณค่า “พื้นที่สีเขียว” ช่วยดูดซับมลพิษ โดยเฉพาะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และสร้างลมหายใจสะอาดให้กับทุกชีวิต

“ถนนกินได้” แหล่งอาหารชุมชนลดโลกร้อน

>> ชุมชนบ้านนามะพร้าวได้จัดกิจกรรมถนนกินได้ ประชุมระดมความคิดร่วมกันและกำหนดพื้นที่ในการปลูกต้นไม้ที่บริเวณได้บริเวณริมถนน 3 สาย คือ

- 🏠 ถนนสายที่ 1 ถนนริมคลองชลประทานในหมู่บ้าน
- 🏠 ถนนสายที่ 2 ถนนนอกหมู่บ้าน จากคลองชลประทาน-หน้าศาลาหมู่บ้าน
- 🏠 ถนนสายที่ 3 ถนนนอกหมู่บ้าน จากบ้านหูลู่-หน้าศาลาหมู่บ้าน

จากนั้นแกนนำชุมชนบ้านนามะพร้าวได้ประสานความร่วมมือไปยังเกษตรอำเภอกงหรา และศูนย์เพาะพันธุ์กล้าไม้จังหวัดพัทลุง ขอความอนุเคราะห์พันธุ์ไม้เพื่อนำมาปลูก อีกทั้งได้ขอความร่วมมือจากชาวบ้านที่อาศัยอยู่ใกล้เส้นทางถนนทั้ง 3 สาย ให้ช่วยกันปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ให้อยู่รอด เพื่อเป็นแหล่งอาหารท้องถิ่นของชุมชน ต้นไม้ที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นพืชอาหารและพืชสมุนไพร สามารถนำส่วนต่างๆ เช่น ฝัก ใบ ดอก มาบริโภค หรือนำมาใช้เป็นยาสมุนไพรได้ เช่น ต้นแค ขี้เหล็ก ราชพฤกษ์ สะเดาเตี้ยม มะละกอ พริก ขิง ข่า ตะไคร้ ย่านาง ถั่วฝักยาว เป็นต้น

จากศรัทธาสู่การรวมพลังชุมชนอนุรักษ์ป่าเขาพญาไธ้

>> เขาพญาไธ้ ตั้งอยู่ในพื้นที่ของหมู่ที่ 6 ชุมชนบ้านนามะพร้าว ถือเป็นแหล่งต้นน้ำของลำคลองหลายสาย และเป็นผืนป่าที่คนในชุมชนช่วยกันรักษาสืบต่อกันมาชั่วลูกชั่วหลาน ดังตำนานที่เล่าขานต่อกันมาเกี่ยวกับเขาพญาไธ้ เรื่องเล่าจากบรรพชนสะท้อนคุณค่าการอนุรักษ์ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของป่าเขาพญาไธ้คงอยู่สืบไป

ชุมชนบ้านนามะพร้าวจึงได้จัดกิจกรรมรวมพลังชุมชนอนุรักษ์ป่าเขาพญาไธ้ เชื่อมโยงความศรัทธาสู่การอนุรักษ์ผืนป่า โดยปลูกต้นไม้เพิ่มในพื้นที่ป่า และจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ห้ามตัดไม้ทำลายป่า พร้อมทั้งช่วยกันเป็นหูเป็นตา ดูแลรักษาผืนป่าไว้เป็นมรดกของคนรุ่นต่อไป

นิทานจากชุมชน เรื่องเล่าเขาพญาไธ้

ตำนานเล่าว่า นางไธ้ มีสามีใหม่ ลูกชายคนเดียวจึงเหมือนลูกผลัดไส้ให้ออกจากบ้าน เด็กหนุ่มตั้งต้นฝ่าไปจนถึงเมืองจีน ได้ประกอบวีรกรรมช่วยพระเจ้ากรุงจีนขณะสงคราม พระเจ้ากรุงจีนจึงยกลูกสาวให้แต่งงานด้วย หลังจากรับตำแหน่ง เขาคิดถึงแม่ จึงแต่งเรือสำเภาใหญ่พาเมีย (ซึ่งเป็นเจ้าหญิง) กลับบ้านมาหาแม่ แต่แม่นั้นดำรงชีพด้วยตัวคนเดียวลำบากแค้น จึงแต่งตัวหอมช่อ ร่างกายก็ทรุดโทรม พอลูกมาเห็นก็ทำใจรับแม่ตัวเองไม่ได้ แทนที่จะกอดแม่กลับไม่ยอมรับแม่ พาเมียลงเรือกลับ ตอนนี้อง แม่ด้วยความที่รักลูกมากแล้วลูกทำให้เสียใจ จึงได้ปล้ำปากสาปแข่งลูกออกไป พุดไปแล้วก็เกิดผลทันตามืดฟ้ามัวดิน จนตัวเองเสียใจที่พุดออกไปไม่ทันระวัง แม้จะรักลูก แต่ฟ้าดินลงโทษลูกเสียแล้วแก้ไขไม่ทัน นี่จึงเป็นอุทาหรณ์สอนใจผู้คน เป็นตำนานแห่งหุบเขาพญาไธ้ ภูมิปัญญาของบรรพชนที่บอกเล่าสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

หนึ่งต้นกล้ารักษาอุณหภูมิโลก

>> ชุมชนบ้านนามะพร้าวได้จัดกิจกรรมหนึ่งต้นกล้ารักษาอุณหภูมิโลก โดยส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ลงมือลงแรงปลูกต้นไม้ในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ทุกปี เช่น วันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม วันแม่แห่งชาติ 12 สิงหาคม วันสิ่งแวดล้อมโลก 5 มิถุนายน ฯลฯ เพื่อเป็นการทำความดีด้วยการปฏิบัติบูชาถวายเป็นราชสักการะ และช่วยลดความร้อนของโลก ต้นไม้ที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นไม้ยืนต้น เช่น กระถินณรงค์ ราชพฤกษ์ ชี้เหล็ก เป็นต้น

ก้าวต่อไป ก้าวสู่ความสำเร็จ

>> ชุมชนบ้านนามะพร้าวในวันนี้ พร้อมเปิดพื้นที่ให้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานสำหรับชุมชนต่างๆ ในตำบลชะรัด เพื่อร่วมแบ่งปันความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมทั้งได้ขยายเครือข่ายไปสู่โรงเรียนที่อยู่ใกล้ชุมชน เป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้เรียนรู้และทดลองปลูกต้นไม้ในพื้นที่ของโรงเรียน

**รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทชุมชน**
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 7

ชุมชนบ้านนามะพร้าว
21 หมู่ 6 ต.ชะรัด อ.กงหรา
จ.พัทลุง

ประชากร 454 คน
จำนวนครัวเรือน 149 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลชะรัด
207 หมู่ 5 ต.ชะรัด อ.กงหรา
จ.พัทลุง

พื้นที่รับผิดชอบ 26.82 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 9 ชุมชน
โทรศัพท์ 074-841927
เว็บไซต์ www.charad.go.th

ผลที่ได้จากการปลูกต้นไม้ นอกจากจะช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน ช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 1,043 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี ยังทำให้ชุมชนมีแหล่งอาหารท้องถิ่นและพืชสมุนไพรปลอดสารพิษ สามารถนำมาแบ่งปันกันบริโภค ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อผัก และยังช่วยลดการเดินทางไปซื้อผักที่ตลาด เท่ากับช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนได้อีกทางหนึ่ง

“ถนนกินได้” เป็นมากกว่าเส้นทางสัญจรไปมา แต่คือคุณค่าของการสร้างพื้นที่สีเขียว ทั้งเป็นแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก แหล่งพืชอาหารใกล้ตัวในชุมชน และยังเป็นหนทางสู่การสร้างความมั่นคงทางอาหารด้วยตนเอง

ชุมชนบ้านนามะพร้าว
เทศบาลตำบลชะรัด จ.พัทลุง

- สถานที่ศึกษาดูงาน
- ขยายเครือข่ายสู่ “โรงเรียน”

ก้าวต่อไป

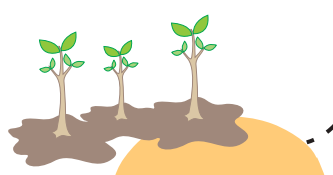
ถนนกินได้

พื้นที่สีเขียว
ลดโลกร้อน

รวมพลังชุมชน
อนุรักษ์ป่า
“เขาพญาไธสง”

หนึ่งต้นกล้า
รักษาอุณหภูมิโลก

ชุมชนบ้านป่าบुक เทศบาลตำบลแม่แรง จ.ลำพูน ไม่ทิ้งไม่แพ้ บรรเทาโลกร้อน

ชุมชนบ้านป่าบुक เป็นชุมชนวิถีเกษตรกรรมทางภาคเหนือ ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน ลำไย ปลูกข้าว และกิจการเกี่ยวกับผ้าฝ้ายพื้นเมือง แต่เดิมชาวบ้านในชุมชนบ้านป่าบुकแทบทุกหลังคาเรือนมักใช้วิธีการเผาขยะ เศษใบไม้ กิ่งไม้ หรือแม้แต่เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ตอซัง ฯลฯ เช่นเดียวกับชุมชนอื่นๆ ในแถบภาคเหนือ จนกลายเป็นปัญหาหมอกควันสะสมปกคลุมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่และสุขภาพของประชาชน ทั้งที่อาศัยอยู่ในชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียง หรือแม้แต่พื้นที่ที่อยู่ห่างไกลออกไป รวมทั้งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหาภาวะโลกร้อนทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

ชุมชนบ้านป่าบुक และเทศบาลตำบลแม่แรง จ.ลำพูน จึงได้ร่วมกันจัดทำโครงการ “ป่าบुक ไม่ทิ้งไม่แพ้ บรรเทาโลกร้อน” เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักต่อปัญหาภาวะโลกร้อน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตด้วยความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รวมทั้งร่วมเป็นกำลังสำคัญในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตน

ลดขยะ ลดการเผา

🏠 ลดขยะในงานศพ สมาชิกชุมชนบ้านป่าบุกได้ร่วมประชุมหารือแนวคิด “ลดขยะในงานศพ” ด้วยการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดงานให้มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จากเดิมการจัดงานศพของชุมชนบ้านป่าบุกมีลักษณะคล้ายกับการจัดงานศพในภาคเหนือทั่วไป คือ นิยมจัดที่บ้าน ใช้เวลาประมาณ 3-5 วัน มีการเลี้ยงอาหารทุกมื้อ แต่ละมื้อเป็นอาหารประจำถิ่น เช่น แกงอ่อม แกงแค แกงฮังเล น้ำพริกอ่อง น้ำพริกหนุ่ม ผักนึ่ง ลาบหมู และที่ขาดไม่ได้ คือ ข้าวเหนียวใส่ถุงพลาสติก ชาวบ้านชุมชนบ้านป่าบุกจึงร่วมกันเปลี่ยนมาจัดเลี้ยงอาหารงานเดียวแทนการเลี้ยงแบบขันโตก ลดใช้แก้วน้ำพลาสติก งดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลดการจุดธูปเพื่อเคารพศพ รวมทั้งเปลี่ยนมาตั้งศพในเต็นท์แทนการสร้างปราสาท และส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะรีไซเคิลและขยะอินทรีย์ในงานศพ ด้วยรูปแบบการจัดงานศพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถลดปริมาณขยะลงได้ถึงร้อยละ 90 จากเดิมแต่ละงานศพจะมีปริมาณขยะโดยเฉลี่ย 500 – 1,000 กิโลกรัม เหลือเพียง 50 – 100 กิโลกรัม เท่านั้น

🏠 การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องทำความเข้าใจที่มาของขยะมูลฝอยแต่ละชนิดก่อนนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี เทศบาลตำบลแม่แรงและชุมชนบ้านป่าบุกจึงได้ร่วมกันวิเคราะห์และแบ่งประเภทขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนออกเป็น 4 แห่ง ดังนี้

ขยะในครัวเรือน ขยะในครัวเรือนของชุมชนบ้านป่าบุกมีวันละ 246 กิโลกรัม ทางชุมชนจึงได้รณรงค์ลดปริมาณขยะโดยที่วัดจะรื้อไปจ่ายตลาด ปฏิเสธถุงพลาสติก งดใช้โฟม คัดแยกขยะและนำไปจัดการอย่างเหมาะสม เช่น

- **ขยะอินทรีย์** นำไปทำปุ๋ยหมักชีวภาพ
- **ขยะรีไซเคิล** รวบรวมไว้ขายทุกวันที 5 ของเดือน ณ ศาลาอเนกประสงค์ รายได้นำไปสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนบ้านป่าบุก
- **ขยะทั่วไป** บางส่วนที่ยังใช้ได้นำไปประดิษฐ์เป็นของใช้ เช่น ก้านตาลนำมาทำเป็นเก้าอี้ เศษผ้าเหลือใช้นำมาตัดเย็บเป็นกระเป๋า เศษโฟมนำไปใช้เป็นส่วนผสมแทนทรายในการทำอิฐบล็อก
- **ขยะอันตราย** มีจุดรวบรวมไว้ส่งให้เทศบาลตำบลแม่แรงนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี

ขยะในสวน พื้นที่ส่วนใหญ่ของชุมชนบ้านป่าบุกเป็นสวนลำไย ขยะที่เกิดขึ้นจึงเป็นใบไม้ กิ่งไม้ ซึ่งแต่เดิมชุมชนจะเผาทิ้ง แต่หลังจากร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 7 จึงได้งดเผาขยะในสวน และได้ประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ สนับสนุนเครื่องย่อยกิ่งไม้ขนาด 21 แรงม้า สำหรับให้ชาวบ้านใช้บดย่อยใบไม้และกิ่งไม้ขนาดเล็ก เพื่อนำไปหมักเป็นปุ๋ย ได้ปุ๋ยปีละไม่น้อยกว่า 7 ตัน กิ่งไม้บางส่วนนำไปใช้กับเตาประหยัดพลังงาน

ขยะตามถนน ถนนในชุมชนบ้านป่าบุกมีขยะที่จิ้งเหลียนกลาดสองข้างทาง ขยะส่วนใหญ่มาจากตลาดนัดบ้านดอนหลวง เป็นตลาดที่มีผู้คนมาจับจ่ายซื้อของเป็นจำนวนมาก ซึ่งจัดทุกวันอาทิตย์ และขยะจากรถรับส่งนักเรียน ทางคณะกรรมการหมู่บ้านจึงได้รณรงค์โครงการถนนปลอดขยะ โดยขอความร่วมมือกับเจ้าของรถรับส่ง พ่อค้าแม่ค้า และคนในชุมชน พร้อมทั้งทำป้ายรณรงค์ติดตามถนนในหมู่บ้าน

ขยะจากงานพิธี เป็นขยะที่เกิดขึ้นจากการจัดงานต่างๆ ในชุมชน เช่น งานบุญ งานศพ ฯลฯ ชาวบ้านชุมชนบ้านป่าบุกให้ความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดงาน เน้นเลี้ยงอาหารจานเดียวแทนการเลี้ยงขันโตก งดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และงดใช้แก้วพลาสติก

ผลสำเร็จวันนี้ เพื่อความยั่งยืนในวันหน้า

>> เพื่อให้การบริหารจัดการขยะของชุมชนบ้านป่าบุงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ทางชุมชนจึงได้มีการประเมินผลการดำเนินงานปีละ 1-2 ครั้ง และขยายผลไปยังหมู่บ้านอื่นในตำบลแม่แรง จ.ลำพูน เน้นการปฏิบัติตามหลัก 3R คือ Reduce ไม่เพิ่มปริมาณขยะ ไม่นำขยะกลับบ้าน เช่น การใช้ถุงผ้าไปจ่ายตลาด ปฏิเสธการใช้ถุงพลาสติกและโฟม Reuse นำขยะกลับมาใช้ซ้ำ เช่น นำภาชนะเก่ามาปลูกผักสวนครัว นำไม้จากโต๊ะเก้าอี้ที่ใช้งานไม่ได้แล้วมาทำป้ายใช้ในชุมชน และ Recycle คัดแยกขยะรีไซเคิลไปขายสร้างรายได้ให้ชุมชน เพื่อมุ่งสู่การเป็น “ชุมชนปลอดขยะ”

จากการดำเนินโครงการป่าบุง ไม่ทิ้งไม่เผา บรรเทาโลกร้อน ของชุมชนบ้านป่าบุง เทศบาลตำบลแม่แรง สามารถลดขยะในงานศพได้งานละประมาณ 450 - 900 กิโลกรัม คัดแยกขยะรีไซเคิลได้ 35,040 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะอินทรีย์ได้ 70,080 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 32,537 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี นอกจากนี้ชุมชนบ้านป่าบุงยังได้รับรางวัลด้านการบริหารจัดการขยะอีกหลายรางวัล อาทิ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ชุมชนปลอดขยะเฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ปี 2555 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ชุมชนปลอดภัยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปี 2556 และรางวัลชุมชนปลอดภัยระดับประเทศ ประเภทชุมชนขนาดเล็ก ปี 2557 รวมถึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนลดการเผา ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และศูนย์เรียนรู้เทศบาลคาร์บอนต่ำ “กินอยู่รู้คิด ภูมิวิถีโลกร้อน” โครงการเทศบาลมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 84 พรรษา ของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นของชุมชนบ้านป่าบุกมาจากพลังความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและทุกภาคส่วน ทั้งเทศบาล วัด โรงเรียน ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชนมีความตระหนักถึงปัญหาของชุมชนและมุ่งมั่นในการดำเนินงาน การสนับสนุนของเทศบาลตำบลแม่แรงทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร รวมถึงกระบวนการทำงานในชุมชนที่ยึดหลักประชาธิปไตย หลักธรรมาภิบาล และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ ดำรงชีวิตในทางสายกลาง มีความซื่อสัตย์สุจริต แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ รอบรู้ รอบคอบ รมัตถะวังในการใช้ชีวิต ไม่ฟุ้งเฟ้อ และรู้จักพอเพียง

ชุมชนบ้านป่าบุก เรียนรู้วิธีการจัดการ “ขยะ” ตั้งแต่ต้นทาง ด้วยเชื่อมั่นว่า การเผาขยะไม่ใช่คำตอบสุดท้าย แต่กลับกลายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ย้อนกลับมาทำร้าย “เราและโลก”

**รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทชุมชน**
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 7

ชุมชนบ้านป่าบุก

หมู่ 10 ต.แม่แรง อ.ป่าซาง
จ.ลำพูน

ประชากร 314 คน
จำนวนครัวเรือน 88 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลแม่แรง

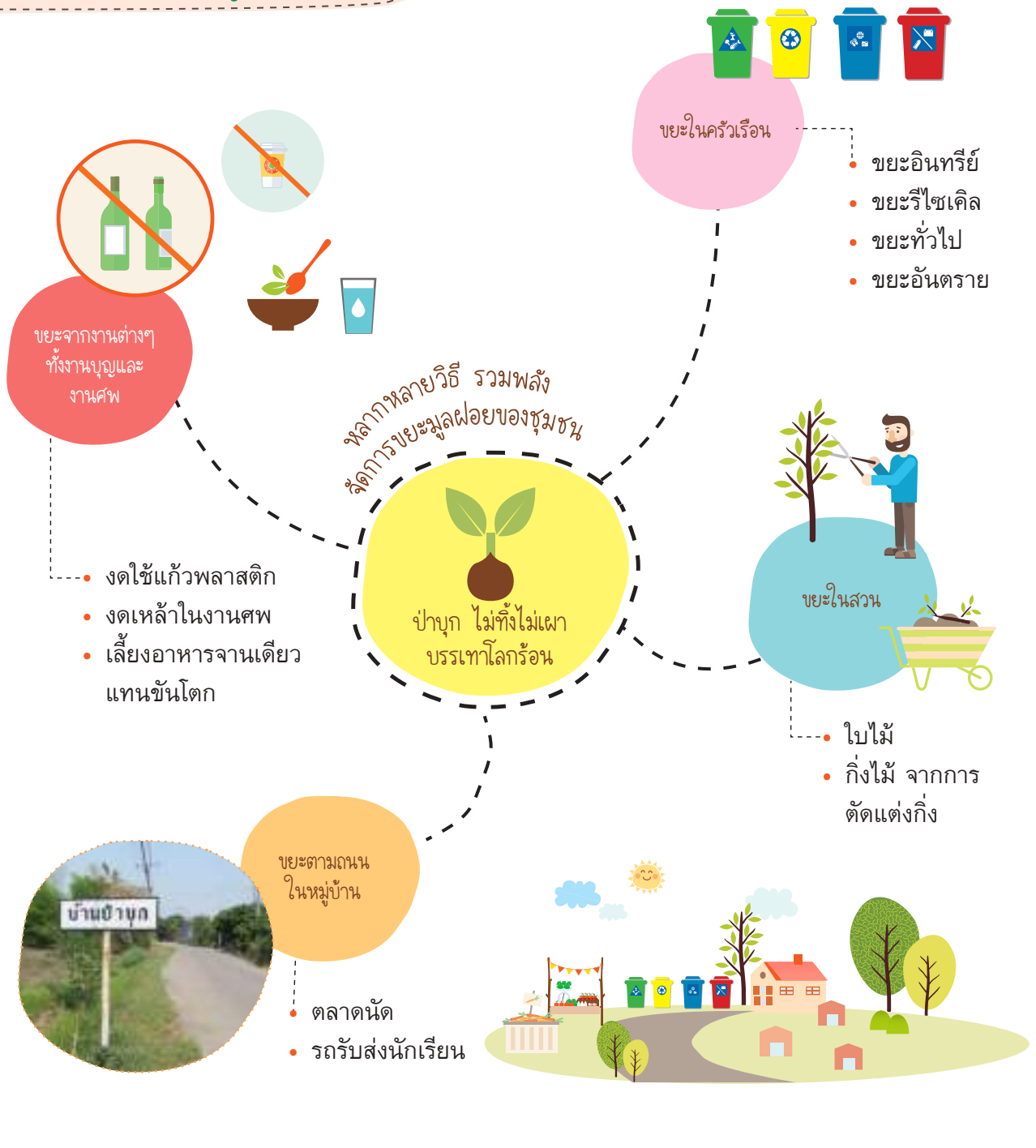
199 หมู่ 2 ต.แม่แรง อ.ป่าซาง
จ.ลำพูน

พื้นที่รับผิดชอบ 11.191 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 11 ชุมชน
โทรศัพท์ 053-556732-3
เว็บไซต์ www.maerang.go.th

ชุมชนบ้านป่าบึก

เทศบาลตำบลแม่แรง จ.ลำพูน

ชุมชนดีอินทร์พัฒนา เทศบาลนครพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ปฏิบัติการ ดีอินทร์พัฒนา ชุมชนคาร์บอนต่ำ

ชุมชนดีอินทร์พัฒนา เดิมชื่อ “หมู่บ้านนาโพธิ์แดง” ตั้งอยู่ใน ต.วังจันทร์ จ.พิษณุโลก เป็นชุมชนขนาดใหญ่ สมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย และรับราชการ สภาพเดิมของชุมชนสกปรก มีขยะจำนวนมาก เป็นแหล่งมั่วสุมอบายมุขและยาเสพติด แต่หลังจากที่เทศบาลนครพิษณุโลกได้ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาชุมชน ช่วยลดปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อมได้

เทศบาลนครพิษณุโลก ได้ผลักดันให้ชุมชนดีอินทร์พัฒนาเข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 8 (พ.ศ. 2555 – 2556) โดยเทศบาลพร้อมสนับสนุนองค์ความรู้และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ แก่ชุมชน เพื่อร่วมมือกันลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน และส่งเสริมการจัดการขยะที่ถูกต้อง เป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการเผาไหม้ขยะ และการฝังกลบขยะ ซึ่งเท่ากับช่วยลดภาวะโลกร้อน จึงก่อเกิดเป็นโครงการ “ปฏิบัติการ ดีอินทร์พัฒนา ชุมชนคาร์บอนต่ำ”

ปลูกจิตสำนึก สร้างการมีส่วนร่วม

>> ชุมชนดิวินทร์พัฒนา ได้ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีจิตสำนึกรักชุมชน มีความสามัคคี และสร้างการมีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ ดังนี้

🏠 การบอกต่อ เป็นวิธีการง่ายๆ แค่เพียง “บอกต่อ” ให้เก็บขยะใส่ถังทันทีที่เห็น เพื่อรักษาลานกีฬาของชุมชนให้สะอาดและสวยงามอยู่เสมอ ผู้มาใช้บริการหลากหลายวัย ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ซึ่งมารวมตัวกันเล่นกีฬาเปตอง ออกกำลังกาย เต้นแอโรบิค เดิน วิ่ง ฯลฯ เข้าใจถึงข้อตกลงนี้ และร่วมกันปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

🏠 เคาะประตูบ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ลงพื้นที่ในชุมชนเพื่อสำรวจลูกน้ำยุงลาย และแนะนำวิธีการจัดการขยะอย่างถูกวิธี การคัดแยกขยะรีไซเคิล เก็บขยะรอบบริเวณบ้าน รวมถึงการป้องกันไม่ให้มีน้ำขังในบริเวณบ้าน และตัดหญ้าให้โล่งเตียน เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย

🏠 เสียงตามสาย ชุมชนดิวินทร์พัฒนาใช้การกระจายข่าวสาร สาระ ความรู้ต่างๆ ผ่านทางเสียงตามสาย เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุที่ต้องอยู่บ้าน สายตาไม่ค่อยดี และอ่านหนังสือไม่ได้ สามารถรับฟังข่าวสารได้อย่างทั่วถึง

🏠 3 วัยเล่าเรื่อง จัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของเด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.30-18.00 น.

ชุมชนเรียนรู้ ร่วมจัดการขยะ

>> สมาชิกในชุมชนได้อิทธิพรพัฒนาได้มีมติร่วมกันในการรักษาความสะอาดของชุมชน โดยจัดการขยะในครัวเรือนและในชุมชน ผ่านกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

🏠 ลดปริมาณขยะตั้งแต่แหล่งกำเนิด การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ควรเริ่มตั้งแต่ต้นทาง คือ การลดขยะตั้งแต่แหล่งกำเนิด เช่น ปฏิเสธถุงพลาสติกและโฟม ลดใช้ให้ได้มากที่สุด เปลี่ยนมาใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าแทน รวมทั้งปรับพฤติกรรมใหม่ “กินอาหารให้หมดจาน”

🏠 คัดแยกและจัดการขยะที่ถูกต้อง รณรงค์ไม่ให้มีการเผาขยะในชุมชน นำขยะมาเพิ่มมูลค่าประดิษฐ์เป็นของใช้ ทอดผ้าป่าขยะ และส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอย 5 ประเภท ได้แก่

- **ขยะรีไซเคิล** เช่น ขวดพลาสติก ขวดแก้ว อะลูมิเนียม โลหะ กระดาษ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ นำไปขายที่แหล่งรับซื้อขยะของชุมชน หรือแหล่งรับซื้อภายนอกชุมชน หรือซาเล้งรับซื้อขยะ เงินที่ได้จากการขายขยะนำไปใช้จ่ายในครอบครัว และเป็นเงินทุนจ่ายค่าจัดเก็บขยะในเขตเทศบาลเดือนละ 30 บาท
- **ขยะอินทรีย์** เช่น เศษอาหาร เศษผักผลไม้ เศษกิ่งไม้ใบไม้ ฯลฯ นำมาทำปุ๋ยหมักชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ ก๊าซชีววมวล (Biogas) และใช้เลี้ยงสัตว์

- **ขยะมีพิษและขยะอันตราย** แยกทิ้งในจุดทิ้งของชุมชน
- **ขยะถุงพลาสติก** รวบรวมขยะถุงพลาสติกที่สะอาดขายให้กับเอกชน
- **ขยะทั่วไป** มัดปากถุงก่อนทิ้ง และทิ้งให้สัมพันธ์กับเวลาจัดเก็บขยะของเทศบาล

ผลที่ได้จากการจัดการขยะของชุมชนดีอินทร์พัฒนา นอกจากจะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 9,531 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี ทำให้ชุมชนสะอาดปลอดขยะ เพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย สัตว์นำโรคลดน้อยลง ยังช่วยสานสัมพันธ์ให้สมาชิกในชุมชนมีความรัก ความสามัคคีกัน ก่อเกิดเป็นชุมชนอบอุ่นและเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างพอเพียง

ชุมชนเรียนรู้ ร่วมปลูกผักสวนครัว

>> แต่เดิมสมาชิกในชุมชนดีอินทร์พัฒนาปลูกผักสวนครัวกันอยู่แล้ว ส่วนใหญ่เป็นโหระพาและกะเพรา เพื่อเป็นการส่งเสริมการลดขยะตั้งแต่แหล่งกำเนิด และใช้ประโยชน์จากปุ๋ยหมักชีวภาพที่ชุมชนผลิตขึ้น แกนนำชุมชนจึงได้จัดกิจกรรม**รณรงค์ปลูกพืชผักสวนครัวรั้วกินได้** รวมทั้งพืชสมุนไพรไล่สัตว์หลากชนิด ทั้งในระดับครัวเรือนและในระดับชุมชน สร้าง **“สวนครัวชุมชน”** เป็นแหล่งอาหารในชุมชน ผักที่ได้จากแปลงผักสวนครัวชุมชน สามารถนำไปแจกจ่ายแบ่งปันกันกินในชุมชน ส่วนที่เหลือก็นำไปขายที่ตลาดในช่วงเช้าทุกวันอาทิตย์ รายได้จากการขายผักใช้เป็นทุนสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน และเป็นรายได้เสริมให้กับผู้มีรายได้น้อย

ผลที่ได้จากการร่วมแรงร่วมใจปลูกผักสวนครัวชุมชน ทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรัก ความผูกพันระหว่างกัน เพราะทุกๆ วัน ต้องช่วยกันปลูกผัก และดูแลรดน้ำ สวนครัวชุมชนจึงเป็นที่พบปะ พูดคุย และสังสรรค์กันของสมาชิกในชุมชน นอกจากนี้ การปลูกผักสวนครัวที่บ้านและสวนครัวชุมชน ทำให้ได้บริโภคผักปลอดสารพิษ ดีต่อสุขภาพ และดีต่อสิ่งแวดล้อม เพราะไม่ต้องเดินทางไปซื้อผักที่ตลาดทุกวัน ช่วยลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และลดใช้ถุงพลาสติกใส่ผัก ช่วยลดขยะได้ตั้งแต่ต้นทาง

ต่อยอด ขยายผล ชุมชนคาร์บอนต่ำ

>> ชุมชนตีอินทร์พัฒนาได้จัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดโลกร้อน โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนร่วมถอดบทเรียนกิจกรรม กระบวนการ และผลสำเร็จ รวมทั้งร่วมจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอย ศูนย์เรียนรู้พันธุ์ไม้ชุมชน ศูนย์เรียนรู้ป่านิเวศ และศูนย์เรียนรู้บ้านประหยัดพลังงาน นอกจากนี้ชุมชนยังได้มีการสร้างเครือข่ายทั้งที่บ้าน วัด โรงเรียน และขยายผลสู่หน่วยงานใกล้เคียง ได้แก่ ชุมชนสระแก้ว และองค์การบริหารส่วนตำบลบึงพระ หมู่ 9 และหมู่ 10 รวมถึงการรณรงค์ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องให้เป็นวิถีชีวิต และเพาะเมล็ดพืชผักสวนครัวไว้จำหน่ายหรือแจกจ่ายแก่ผู้มาศึกษาดูงานของชุมชน หรือประชาชนทั่วไป

“ชุมชนคาร์บอนต่ำ” เกิดขึ้นได้ด้วยพลังความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในชุมชน และความใส่ใจของหน่วยงานท้องถิ่น หากแต่ละชุมชนนำแนวคิดเหล่านี้ไปต่อยอดขยายผล “สังคมคาร์บอนต่ำ” ย่อมอยู่ไม่ไกลเกินฝันอย่างแน่นอน

รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 8

ชุมชนตีอินทร์พัฒนา
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก
ประชากร 1,239 คน
จำนวนครัวเรือน 319 ครัวเรือน

เทศบาลนครพิษณุโลก
1299 ถ.บรมไตรโลกนารถ 2
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก
พื้นที่รับผิดชอบ 18.26 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 64 ชุมชน
โทรศัพท์ 055-983221-30
เว็บไซต์ www.phsmun.go.th

ชุมชนดีอินทร์พัฒนา เทศบาลนครพิษณุโลก จ.พิษณุโลก

ชุมชนควนโดนใน เทศบาลตำบลควนโดน จ.สตูล ร่วมใจ รวมพลัง ลดโลกร้อนด้วยมือเรา

ชุมชนควนโดนใน พึ่งพิงธรรมชาติตามวิถีชีวิตแบบพอเพียง เป็นชุมชนที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีอาชีพเกษตรกรรมตามแบบวิถีชุมชนชนบทภาคใต้ คือ ทำสวนผลไม้ สวนยางพารา และทำนา แต่แล้ววิถีชีวิตที่เรียบง่ายของชุมชนกลับได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น น้ำท่วม ซึ่งเกิดจากปริมาณน้ำฝนที่มากเกินไปในช่วงฤดูฝน ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนในชุมชนเป็นอย่างมาก ชาวชุมชนควนโดนใน และเทศบาลตำบลควนโดน จึงได้ร่วมกันจัดทำโครงการ “ชุมชนควนโดนใน ร่วมใจ รวมพลัง ลดโลกร้อนด้วยมือเรา” ด้วยความมุ่งหวังที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

ชุมชนควนโดนในได้นำ “แนววิถีเศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเป็นหัวใจหลักในการทำงาน เริ่มตั้งแต่การวางแผนดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์ การรวมกลุ่มสมาชิก การลงมือปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และการขยายเครือข่าย รวมทั้งยังได้ใช้แผนที่ชุมชนแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ และความร่วมมือของภาคีเครือข่าย เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

ร่วมใจ รวมพลัง ลดขยะ

>> ชาวชุมชนควนโดนในได้ดำเนินกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนหลายด้าน ทั้งด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ด้านการลดใช้พลังงานไฟฟ้า ด้านการเดินทางอย่างยั่งยืน แต่กิจกรรมที่ช่วยแก้ไขปัญหาในชุมชนได้เห็นผลชัดเจนที่สุด คือ **กิจกรรมด้านการลดปริมาณขยะ** โดยคณะทำงานและชาวชุมชนได้ร่วมกันคัดแยกขยะในครัวเรือนและจัดการขยะในชุมชน แยกตามประเภทของขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน ดังนี้

🏠 ขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อโลหะ ฯลฯ คณะทำงานร่วมกับชาวชุมชนได้จัดตั้ง **ธนาคารขยะรีไซเคิล** และพัฒนาต่อยอดสู่**ธนาคารสุขภาพ** เพื่อให้บริการตรวจสุขภาพแก่ชาวชุมชนที่มาร่วมกิจกรรมกับธนาคารขยะรีไซเคิล และได้จัดสวัสดิการเงินช่วยเหลือให้กับสมาชิกในชุมชน ได้แก่ คลอดบุตร ป่วยเสียชีวิต รวมทั้งจัดตั้ง **ร้านค้าศูนย์บาท** ในชุมชน ซึ่งสมาชิกสามารถนำคูปองที่ได้จากการฝากขยะรีไซเคิลที่ธนาคารขยะ ไปใช้ซื้อของแทนเงินสด เช่น น้ำปลา น้ำตาล ข้าวสาร ที่ร้านขายของชำของชุมชนที่เข้าร่วมร้านค้าศูนย์บาทได้ นอกจากนี้ กลุ่มแม่บ้านในชุมชนยังได้จัดกิจกรรม**ประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้** ช่วยเสริมรายได้ อีกทางหนึ่ง

🏠 **ขยะอินทรีย์** แต่ละครัวเรือนในชุมชนร่วมกันคัดแยกขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษใบไม้ ฯลฯ นำมาทำเป็นปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมักอินทรีย์ ใช้ประโยชน์กับต้นไม้ในครัวเรือน ส่วนเศษอาหารที่เหลือในแต่ละวันนำมาผลิตเป็นแก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน

🏠 **ขยะอันตราย** เช่น หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย กระป๋องสเปรย์ ฯลฯ ชุมชนได้ร่วมกันจัดกิจกรรม “ขยะอันตรายแลกของใช้” หรือ “ขยะอันตรายแลกเมล็ดพันธุ์พืชและผักสวนครัว” ขยะอันตรายที่แต่ละครัวเรือนได้คัดแยกมาจะมีจุดพัก ที่รองรับ และจัดเก็บอย่างปลอดภัย รอเทศบาลตำบลควนโดนนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี

🏠 **ขยะทั่วไป** เช่น ถุงพลาสติก ขงขนมกรุบกรอบ ฯลฯ คณะทำงานและชาวชุมชนร่วมกันรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติก จัดกิจกรรม “หิ้วถุงผ้าจ่ายตลาด” และเชิญชวนร้านค้าในชุมชนเข้าร่วมโครงการ “ร้านค้าร่วมใจ ลดใช้ถุงพลาสติก” รวมทั้งกำหนดมาตรการทางสังคมร่วมกันในชุมชน คือ การจัดงานและการทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนควนโดนใน จะไม่ใช่โฟมเป็นภาชนะบรรจุอาหาร

จากการดำเนินกิจกรรมด้านการลดปริมาณขยะในชุมชนควนโดนใน ภายใต้โครงการ “ชุมชนควนโดนใน ร่วมใจ รวมพลัง ลดโลกร้อนด้วยมือเรา” สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลได้ 28,288 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะอินทรีย์ได้ 34,493 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะอันตรายได้ 1,387 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะทั่วไปได้ 4,818 กิโลกรัมต่อปี และลดปริมาณถุงพลาสติกได้ปีละ 284,700 ใบ ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 119,603 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

จากความร่วมมือ สู่ความภาคภูมิใจ

>> ด้วยความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องของชุมชนควนโดนใน และเทศบาลตำบลควนโดน ส่งผลให้ชุมชนควนโดนใน ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ประเภทชุมชน โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 8 และรางวัลด้านการจัดการขยะที่สำคัญอีกหลายรางวัล อาทิ

🏠 ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รางวัลชนะเลิศ (ระดับประเทศ) โครงการจัดตั้งธนาคารวัสดุรีไซเคิล 400 ชุมชน ประเภทผู้สนับสนุนการจัดตั้ง (พีเลี้ยง)

🏠 ถ้วยพระราชทานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ รางวัลชนะเลิศ (ระดับประเทศ) โครงการประกวดชุมชนปลอดภัยเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 80 ชุมชน

นอกจากนี้ ชุมชนควนโดนในยังได้รับเลือกให้เป็นแหล่งเรียนรู้สังคมนิเวศแห่งแรกของภาคใต้ เพื่อเป็นที่ศึกษาดูงานด้านการจัดการขยะแบบครบวงจร โดยมีคณะศึกษาดูงานเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงานภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ชุมชนน่าอยู่

>> ความสำเร็จในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชนควนโดนใน จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ คือ นโยบายที่ชัดเจนของผู้บริหาร การวางแผนการทำงานที่ชัดเจน ความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และวิถีชีวิตของชุมชน ความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน แกนนำชุมชน และผู้นำชุมชนในพื้นที่ และความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อีกทั้งต้องขับเคลื่อนที่ “คน” เพราะคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และต้องส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม สามารถมองเห็นปัญหาในชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ และแก้ไขอย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อก้าวไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง

นับเป็นต้นแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ สะท้อนคุณค่าและพลังของการร่วมมือ รวมพลังลดโลกร้อนได้ด้วยมือเรา

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 8

ชุมชนควนโดนใน
หมู่ 1 ต.ควนโดน อ.ควนโดน
จ.สตูล

ประชากร 630 คน
จำนวนครัวเรือน 319 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลควนโดน
479 หมู่ 1 ต.ควนโดน อ.ควนโดน
จ.สตูล

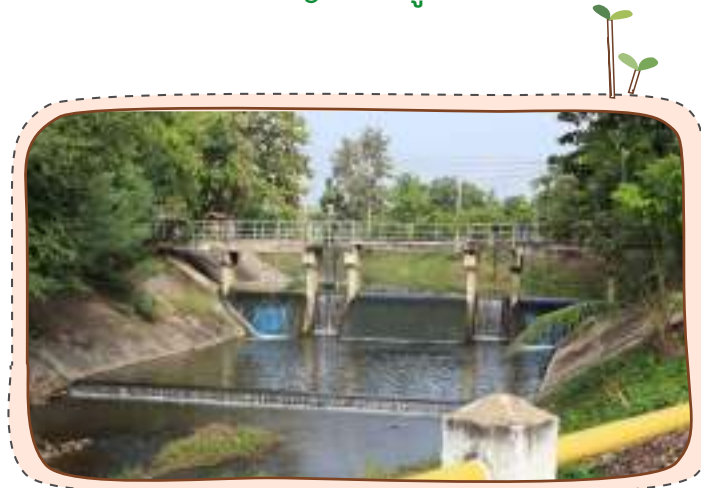
พื้นที่รับผิดชอบ 6.2 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 10 ชุมชน
โทรศัพท์ 074-795013
เว็บไซต์ www.khuandoncity.go.th

ชุมชนควนโดนใน
เทศบาลตำบลควนโดน จ.สตูล

ชุมชนบ้านหัวฟาย เทศบาลตำบลป่าต้นนาคร้ว จ.ลำปาง สร้างพลังชุมชน หัวฟายร่วมใจ ลดปัญหาขยะมูลฝอย

ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนเป็นเรื่องที่เราทุกคนมีส่วนร่วมแก้ไขได้ ด้วยการคัดแยกขยะในบ้านเรือน โรงเรียน วัด ฯลฯ และหาวิธีใช้ประโยชน์จากขยะให้ได้มากที่สุด เพื่อให้เหลือขยะที่ต้องนำไปกำจัดให้น้อยที่สุด ดังเช่นความร่วมมือระหว่างชุมชนบ้านหัวฟาย และเทศบาลตำบลป่าต้นนาคร้ว ในโครงการ “สร้างพลังชุมชน หัวฟายร่วมใจ ลดปัญหาขยะมูลฝอย”

ชุมชนบ้านหัวฟาย เป็น 1 ใน 12 ชุมชนในพื้นที่การดูแลของเทศบาลตำบลป่าต้นนาคร้ว จ.ลำปาง เป็นชุมชนที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ชุมชนบ้านหัวฟายมีความเข้มแข็ง มีความรักสามัคคี และมีการรวมกลุ่มของทุกเพศทุกวัย จึงพร้อมมีส่วนร่วมกับเทศบาลตำบลป่าต้นนาคร้วจัดการปัญหาขยะชุมชน ซึ่งมีปริมาณมากและส่วนใหญ่ไม่ได้คัดแยก ทำให้จัดเก็บยากและเกิดปัญหาในการนำไปกำจัด เนื่องจากมีพื้นที่ฝังกลบจำกัด มุ่งเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะชุมชนอย่างครบวงจร ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนบ้านหัวฟายทุกครัวเรือนจัดการขยะได้อย่างถูกต้อง ด้วยหลัก 3Rs คือ Recycle รู้จักคัดแยกขยะที่สามารถแปรรูปมาใช้ใหม่ นำไปขายเป็นรายได้เสริม Reuse รู้จักใช้สิ่งของซ้ำให้เกิดประโยชน์มากที่สุดก่อนทิ้งเป็นขยะ และ Reduce รู้จักลดใช้สิ่งของที่ไม่จำเป็น ลดการเกิดขยะ ป้องกันการเกิดมลพิษทางด้านสิ่งแวดล้อม และช่วยลดภาวะโลกร้อน ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของสมาชิกในชุมชน

หลากหลายกิจกรรม ร่วมใจลดขยะมูลฝอย

>> หลังจากที่เทศบาลตำบลป่าต้นนาคร้าวได้ลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ด้านการบริการวิชาการ เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมต่อการกำจัดขยะในพื้นที่ เทศบาลจึงได้จัดประชุมร่วมกับชุมชนบ้านหัวฝาย เพื่อสะท้อนถึงสถานการณ์ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน พร้อมทั้งร่วมกันระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนแนวคิด ประสบการณ์ และวางแผนการดำเนินกิจกรรมรณรงค์ปลูกจิตสำนึก สร้างการมีส่วนร่วมต่อการจัดการปัญหาขยะในชุมชน ดังนี้

🏠 รณรงค์ประชาสัมพันธ์คัดแยกขยะ ผ่านทางเสียงตามสาย และเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลป่าต้นนาคร้าว

🏠 จัดเวทีอบรมความรู้ด้านการจัดการขยะให้กับทุกหมู่บ้านในหัวข้อ คือ

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขยะ และการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี
- การคัดแยกขยะอันตราย เพื่อเป็นชุมชนปลอดขยะอันตราย
- การคัดแยกขยะโดยใช้หลัก 3Rs
- ความเป็นมาของกระบวนการกำจัดขยะชุมชน
- ตัวอย่างการดำเนินโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล
- วิธีการทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร
- วิธีการทำน้ำหมักชีวภาพ
- ศูนย์จัดการขยะไม่ใช้แล้วตำบลบ้านสา

🏠 รวมพลังพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยพัฒนาทำความสะอาดบ้าน สถานที่ หรือเส้นทางสาธารณะทุกวันสำคัญ

🏠 ทำบ่อปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

🏠 แปรรูปขยะเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เช่น ไม้เสียบเงินทอดผ้าป่าหรือกฐิน นำเศษผ้ามาทำพรมเช็ดเท้า ไม้ถูพื้น บายศรี โคมบาย กระเป๋าสื่อ กระโปรง กล่องใส่กระดาษทิชชู ดอกไม้ประดับ เข็มกลัด ผ้ากันเปื้อน ฯลฯ

🏠 จัดตั้งธนาคารขยะ และจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกในชุมชนบ้านหัวฝาย ซึ่งมีสมาชิกประมาณ 50 คน รวมกันเพื่อขายขยะให้กับร้านรับซื้อของเก่า ประมาณ 2 – 3 เดือนต่อครั้ง รวมทั้งมีการจัดทำบัตรออมทรัพย์ให้กับสมาชิก

คุณค่าแห่งความพยายาม

>> ผลที่ได้จากการลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทำให้ชาวชุมชนบ้านหัวฝายมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการขยะในครัวเรือนและชุมชนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ปริมาณขยะในชุมชนลดลง สะท้อนได้จากข้อมูลการคัดแยกขยะ สรุปได้ดังนี้ ขยะเปียก 11,600 กิโลกรัมต่อปี ขยะรีไซเคิล 10,791 กิโลกรัมต่อปี ขยะทั่วไป 11,192 กิโลกรัมต่อปี โฟม 417 กิโลกรัมต่อปี และขยะอันตราย 276 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 12,139 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ทุกวันนี้ชุมชนบ้านหัวฝาย ยังคงเดินทางมาสานต่อภารกิจคัดแยกขยะชุมชนอย่างครบวงจร ช่วยแบ่งเบาภาระของเทศบาลตำบลป่าต้นนาควิวในการจัดเก็บและนำไปกำจัดอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นแหล่งศึกษาดูงานแก่หน่วยงานและหมู่บ้านอื่นๆ ที่สนใจ เพื่อช่วยกันลดทอนความดี สร้างพลังสามัคคีร่วมใจลดขยะชุมชนได้อย่างยั่งยืน

“พลังชุมชน” จึงเป็นกลไกขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติ ให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างเข้มแข็งและมั่นคง

**รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทชุมชน**
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 8

ชุมชนบ้านหัวฝาย
หมู่ 4 ต.นาควิว อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
ประชากร 363 คน
จำนวนครัวเรือน 81 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลป่าต้นนาควิว
111 หมู่ 4 ต.นาควิว อ.แม่ทะ
จ.ลำปาง

พื้นที่รับผิดชอบ 26.5 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 12 ชุมชน
โทรศัพท์ 054-289111
เว็บไซต์ www.patunnakure.go.th

ชุมชนบ้านหัวฟาย

เทศบาลตำบลป่าต้นนาคร้ว จ.ลำปาง

ชุมชนคำศรี หมู่ที่ 10 เทศบาลตำบลศรีธาตุ จ.อุดรธานี “คุณของพญาไม้” ที่ใช้ทำปัจจัย 4 เกิดภาคีลดโลกร้อน

มนุษย์เราต่างดำรงชีวิตอยู่ด้วยปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ซึ่งเป็นการพึ่งพิงธรรมชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติก็เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ชุมชนคำศรี หมู่ 10 และเทศบาลตำบลศรีธาตุ เป็นพื้นที่หนึ่งที่มีวิถีการดำเนินชีวิตแบบพึ่งพิงธรรมชาติ และมีความเชื่อมั่นศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นทุนเดิม แต่ทว่าทุกวันนี้ชุมชนที่แต่เดิมอยู่กันอย่างสงบ กลับมีปัญหาการจับจองพื้นที่สาธารณะจนทำลายสิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบดั้งเดิมของชนพื้นเมืองอีสาน ชาวศรีธาตุตระหนักดีว่า ถ้าปล่อยให้สิ่งเหล่านี้ทำลายอัตลักษณ์อย่างต่อเนื่อง อาจจะไม่สามารถคงวิถีชีวิตแบบพึ่งพิงธรรมชาติไว้ได้ จึงเกิดแรงบันดาลใจริเริ่มโครงการ “คุณของพญาไม้” ที่ใช้ทำปัจจัย 4 เกิดภาคีลดโลกร้อน”

เป้าหมายก่อเกิดโครงการ

>> โครงการ “คุณของพญาไม้” ที่ใช้ทำปัจจัย 4 เกิดภาคีลดโลกร้อน ได้ร้อยเรียงภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีความเป็นอยู่ และความหลากหลายของชนเผ่าที่ถูกหล่อหลอมรวมกันด้วยวัฒนธรรมประเพณี “ไทศรีธาตุ” สะท้อนวิถีอัตลักษณ์ของชุมชน นำไปสู่การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน “ด้วยวิถีแห่งตนของคนศรีธาตุ” เป็นพื้นฐานสำคัญ

กระบวนการดำเนินงาน เริ่มจากการสำรวจต้นทุนทางทรัพยากรที่มีในพื้นที่ ได้แก่
 สำรวจต้นไม้ใหญ่ในเขตเทศบาลและการเพิ่มพื้นที่สีเขียว เน้นการวัดความสูงและ
 ความกว้างของต้นไม้ เพื่อคำนวณการเก็บกักก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ สำรวจพืชสมุนไพร
 และพันธุ์ไม้ต่างๆ ที่อนุรักษ์ในครัวเรือน เพื่อเรียนรู้เรื่องความมั่นคงทางอาหารพื้นถิ่น
 รวมถึงการสำรวจความหลากหลายทางภูมิปัญญา วัฒนธรรม และประเพณีของท้องถิ่น
 แล้วนำมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ Microsoft Access เพื่อใช้ในการ
 วิเคราะห์และพัฒนากิจกรรมต่างๆ ในชุมชน จากนั้นจึงได้จัดประชุมปรึกษาหารือกับ
 ภาคีเครือข่าย ได้แก่ วัด โรงเรียน หน่วยงานเอกชน และภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กศน.
 (การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย) เพื่อวางแผนขับเคลื่อนโครงการ

ผลจากการสำรวจ ต่อยอดสู่สถานีเรียนรู้

>> ชุมชนคำศรี หมู่ 10 และเทศบาลตำบลศรีธาตุ ได้นำผลจากการสำรวจมาเป็น
 ข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนที่การสำรวจข้อมูลทั้งในระดับชุมชนและระดับครัวเรือน
 พัฒนาต่อยอดสู่การจัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมพืชท้องถิ่นแห่งศรีธาตุ ด้วย
 วิถีพอเพียง” หรือ “ศูนย์ออบซอนศรีธาตุ” ประกอบด้วย 10 สถานีเพื่อการเรียนรู้
 ดังนี้

๙ **สถานที่ 1 ห้องบริโภคอย่างยั่งยืน** ส่งเสริมแนวความคิดการใช้วัสดุธรรมชาติแทนพลาสติกและโฟม เช่น ถาดรองแก้วจากใบตอง แก้วน้ำจากกระบอกไม้ไผ่ เข็มกลัดติดหน้าอกทำจากใบเตย ฯลฯ สำหรับต้อนรับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในศูนย์เรียนรู้ ภูมิปัญญาวัฒนธรรมพืชท้องถิ่นแห่งศรีธาตุ ด้วยวิถีพอเพียง

๙ **สถานที่ 2 ห้องรักษานิเวศวัดป่ากุดน้ำใส** จัดทำแผนที่ศึกษาป่า และจัดอบรมมัคคุเทศก์และหมอยาน้อย เพื่อพัฒนาเป็นวิทยากรผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรแก่ผู้มาศึกษาดูงาน

๙ **สถานที่ 3-4 ห้องอนุรักษ์พันธุ์กรรมไม้พื้นถิ่นในครัวเรือน** ส่งเสริมแนวความคิดการปลูกสมุนไพรไว้ในครัวเรือน เพื่อเป็นทั้งอาหารและยา ช่วยลดการเดินทางไปตลาดหรือร้านขายยา ช่วยประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก

๙ **สถานที่ 5 ห้องอนุบาลป่าธรรมชาติวัดศรีสว่างบรมสุข** เรียนรู้วิธีการเก็บรักษาและถนอมเมล็ดพันธุ์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันได้รวบรวมเมล็ดพันธุ์ไม้พื้นถิ่นไว้จำนวน 108 ชนิด และขยายพันธุ์ไม้พื้นถิ่นแจกจ่ายให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่ต้องการนำไปปลูก รวมทั้งใช้ปลูกในพื้นที่สาธารณะในเขตเทศบาล นอกจากนี้ยังได้จัดทำโรงปุ๋ยหมัก เพื่อแปรเปลี่ยนเศษใบไม้และเศษอาหารภายในวัดให้กลายเป็นปุ๋ยหมักใช้บำรุงต้นไม้ และได้ขยายผลการทำปุ๋ยหมักไปยังครัวเรือนในชุมชน

๙ **สถานที่ 6 ห้องรักษายางนาป่าในเมือง** บริเวณสถานีนีมีต้นยางนาทั้งหมด 260 ต้น สำหรับเรียนรู้การถนอมเมล็ดพันธุ์ และการขยายพันธุ์ไมยางนาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๙ **สถานที่ 7 ห้องประหยัดพลังงานและเกษตรอินทรีย์** ส่งเสริมแนวความคิดดำเนินกิจกรรมเกษตรอินทรีย์ เช่น การปลูกพืชโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี การรดน้ำพืชด้วยจักรยานปั่นน้ำแทนเครื่องสูบน้ำ การสร้างบ้านจากดิน ฯลฯ ซึ่งช่วยลดการใช้พลังงานไฟฟ้าและการใช้ปุ๋ยเคมี

๙ **สถานที่ 8 ห้องรักษาน้ำด้วยป่าต้นน้ำบึงคำศรี** ดำเนินกิจกรรมปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว การสร้างแหล่งน้ำซับในดิน การป้องกันการรुकกล้าพื้นที่สาธารณะ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพบริเวณป่าต้นน้ำบึงคำศรี และการปล่อยปลาเพื่อรักษาสมดุลในระบบนิเวศบริเวณบึงคำศรี

🏠 สถานีที่ 9 ห้องวิถีท้องถิ่น จัดแสดงบรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ เช่น กระจับปี่ ข้าวเหนียว แอ่งดิน (หม้อดินเผา) ฯลฯ สะท้อนคุณค่าภูมิปัญญาด้านการจักสานและอาหาร ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ยังคงอยู่

🏠 สถานีที่ 10 ห้องสมุนไพรเพื่อการผ่อนคลาย เรียนรู้วิธีการนำสมุนไพรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ด้านอาหาร ยา และใช้เป็นปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต รวมถึงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการนวดรักษาโรคและเพื่อการผ่อนคลาย

จากการดำเนินโครงการ “คุณของพญาไม้ ที่ใช้เป็นปัจจัย 4 เกิดภาคีตลาดร้อน” ได้ผลดังนี้

- การใช้บรรจุภัณฑ์จากธรรมชาติ สามารถลดการใช้ถุงพลาสติก 1,898 กิโลกรัมต่อปี ลดการใช้น้ำขวดพลาสติก 50,496 กิโลกรัมต่อปี ลดปริมาณขยะอินทรีย์ 133,920 กิโลกรัมต่อปี ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 201,950 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี
- การสำรวจต้นไม้ใหญ่ในเขตเทศบาล ทั้ง 9 ชุมชน วัด โรงเรียน พื้นที่สาธารณะ สถานที่ราชการ มีจำนวน 5,093 ต้น มีต้นยางนาบริเวณสถานีห้องรักษายางนาป่าในเมือง 260 ต้น รวมทั้งป่าในวัดป่ากุดน้ำใส ซึ่งช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 7,537,494 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี
- การปลูกพืชสมุนไพรหรือพืชผักสวนครัวของ 943 ครัวเรือน ทั้ง 9 ชุมชน ในเขตเทศบาล สามารถลดปริมาณน้ำมันจากการเดินทางไปตลาด 5,432 ลิตรต่อปี ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 16,146 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี
- การใช้แอ่งดิน (หม้อดินเผา) ทั้ง 9 ชุมชน ช่วยลดการใช้พลังงานไฟฟ้าเนื่องจากไม่ต้องนำน้ำต้มไปแช่ในตู้เย็น สามารถลดการใช้ไฟฟ้า 29,060 กิโลวัตต์ต่อปี ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 16,303 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ก่อเกิดเครือข่าย ภาคีลดโลกร้อน

>> องค์ความรู้ที่ได้จาก 10 สถานีการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงแนวคิดกับการจัดทำ 4 ยุทธศาสตร์เพื่อเมืองคาร์บอนต่ำ ก่อให้เกิดเครือข่ายคณะทำงานด้านต่างๆ ดังนี้

- ป่าไม้จังหวัด ร่วมจัดทำแผนที่ศึกษาต้นไม้ใหญ่
- ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ โรงพยาบาลศรีธาตุ และหมอยาพื้นบ้าน ให้องค์ความรู้ด้านสมุนไพรและการนำไปใช้
- โรงเรียนอนุบาลศรีธาตุ เด็กนักเรียนได้ฝึกฝนเรียนรู้การทำหน้าที่มีคัคเทศก์ และหมอยาน้อย
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน เป็นเครือข่ายร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 11 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการเรียนรู้ประโยชน์ของต้นไม้ใหญ่ในการนำมาทำปัจจัย 4 หลักสูตรการทำอาหารพื้นบ้านอีสานจากสมุนไพรพื้นบ้าน หลักสูตรการถนอมอาหารพื้นบ้านอีสาน หลักสูตรการสร้างบ้านจากดินและเกษตรอินทรีย์ หลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์ผ้าทอย้อมโคลน หลักสูตรการทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษใบไม้และอาหาร หลักสูตรการแปรรูปและปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่ หลักสูตรการทำแปงสาโทสมุนไพร หลักสูตรการผลิตบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หลักสูตรการทำ Low Carbon Tourism สอนมีคัคเทศก์ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษ และหลักสูตรคุณประโยชน์ของสมุนไพรในเขตเทศบาลตำบลศรีธาตุ

จากการศึกษาเรียนรู้คุณค่าของต้นไม้ใหญ่ในชุมชน เป็นพื้นฐานเชื่อมโยงสู่การปลูกฝังความรักในถิ่นฐานของตนเอง และเมื่อหลอมรวมหลายหัวใจรักชุมชน เป็นหนึ่งเดียวกัน ย่อมก่อเกิด “ฟันเฟืองหลัก” ในการพิทักษ์รักษาท้องถิ่นอย่างเข้มแข็งต่อไป

รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 9

ชุมชนคำศรี หมู่ 10
หมู่ 10 ต.ศรีธาตุ อ.ศรีธาตุ
จ.อุดรธานี

ประชากร 693 คน
จำนวนครัวเรือน 176 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลศรีธาตุ
110 หมู่ 12 ต.ศรีธาตุ อ.ศรีธาตุ
จ.อุดรธานี

พื้นที่รับผิดชอบ 3.34 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 9 ชุมชน
โทรศัพท์ 042-382488 ต่อ 14
เว็บไซต์ www.seetart.org

ชุมชนคำศรี หมู่ที่ 10

เทศบาลตำบลศรีธาตุ จ.อุดรธานี

ชุมชนบ้านทุ่งศรี เทศบาลตำบลร่องกวาง จ.แพร่ ปั่น เปลี่ยน ปรับ ปลอดภัยตลอดที่ทุ่งศรี

“ผู้ก่อการดีบ้านทุ่งศรี” เป็นการรวมตัวกันของคนที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านทุ่งศรี เริ่มต้นจากคนกลุ่มเล็กๆ ที่มีจิตสำนึกรักบ้านเกิด พร้อมทั้งจะพัฒนาชุมชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี น่าอยู่ และสามารถพึ่งตนเองได้ ต่อมา มีการขยายแนวคิดการพัฒนาชุมชนไปยังคนที่มีจิตอาสาในชุมชนเพิ่มมากขึ้น เพื่อร่วมกันกำหนดแผนพัฒนาชุมชนสำหรับใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิถีและอนาคตของชุมชนบ้านทุ่งศรี

การเข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 9 (พ.ศ. 2556 – 2557) และประสบความสำเร็จได้รับรางวัล ก็เป็นผลต่อเนื่องจากการขับเคลื่อนกิจกรรมของกลุ่มผู้ก่อการดีบ้านทุ่งศรี โดยร่วมกับเทศบาลตำบลร่องกวาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุมระดมความคิดเห็นจนได้มติร่วมกันให้ใช้โครงการ “ปั่น เปลี่ยน ปรับ ปลอดภัยตลอดที่ทุ่งศรี” มาเป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อลดปัญหาในชุมชน และเป็นฟันเฟืองที่จะช่วยลดภาวะโลกร้อน โดยดำเนินกิจกรรมการลดภาวะโลกร้อนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเดินทางอย่างยั่งยืน (ปั่น) การลดใช้พลังงานไฟฟ้า (เปลี่ยน) การเพิ่มพื้นที่สีเขียว (ปรับ) และการลดปริมาณขยะ (ปลอดภัย)

คนในชุมชนบ้านทุ่งศรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ปลูกข้าวโพด ปลูกยาสูบ ฯลฯ เมื่อการเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จสิ้น ชาวบ้านมักเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ส่งผลให้เกิดปัญหาหมอกควัน ทำลายสุขภาพของคนในชุมชน และยังทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ ขাঁร่ายไปกว่านั้น กระบวนการเผาไหม้ยังทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้โลกร้อนขึ้น อีกทั้งชุมชนยังไม่มีจัดการขยะที่ถูกต้อง ถึงขยะถูกวางไว้ข้างถนนหน้าบ้าน ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น และกีดขวางการจราจร

ขับเคลื่อนการกิจลดร้อน

>> ผู้ก่อการดีบ้านทุ่งศรีได้ต่อยอดกิจกรรมการลดปริมาณขยะ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาชุมชน คือ ให้เป็นชุมชนแบบพึ่งตนเอง โดยทุกๆ กิจกรรมจะต้องเกิดจากความต้องการของคนในชุมชน เริ่มจากช่วยกันคิดและร่วมกันทำเพื่อเป้าประสงค์เดียวกัน อยู่ด้วยความพอเพียง และการเอื้อเพื่อเกื้อกูลพึ่งพิงอาศัยซึ่งกันและกัน โดยยึดหลัก “เศรษฐกิจรากฐานที่มั่นคงสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง และมีธรรมชาติที่ยั่งยืน” ร้อยเรียงผ่านกิจกรรมดังต่อไปนี้

🏠 **เปลี่ยนขยะอินทรีย์ให้เป็นปุ๋ย** เป็นวิธีการจัดการขยะอินทรีย์ โดยรวบรวมเศษอาหารจากบ้านเรือน เศษกิ่งไม้ ใบไม้ หรือเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร มาทำเป็นปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพ เพื่อนำไปใช้เป็นปุ๋ยบำรุงพืชผักและต้นไม้ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี และยังช่วยลดการเผาขยะได้อีกด้วย

🏠 **การคัดแยกขยะ** อบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแต่ละประเภท โดยใช้หลัก 3Rs และการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธี รวมถึงส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง เพื่อไม่ให้เป็นการแกะเทศบาล

🏠 **ผลิตภัณฑ์จากขยะ** เป็นการนำเศษวัสดุเหลือใช้ เช่น ก่อถ่วงนม ถุงพลาสติก หลอดกาแฟ มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้เสริมให้กับครัวเรือนในชุมชนบ้านทุ่งศรี

🏠 **ธนาคารความดีของเยาวชนแลกแต้ม** ดำเนินการจัดตั้งธนาคารความดีของเยาวชน ส่งเสริมให้เยาวชนได้ช่วยเหลือชุมชนของเขาเอง โดยเยาวชนเป็นตัวแทนรับซื้อและคัดแยกขยะ รวมทั้งปั่นจักรยานเก็บขยะรอบชุมชนทุกวันอาทิตย์ เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้รักบ้านเกิด

🏠 **หมู่บ้านปลอดถังขยะ** เป็นผลพวงจากการจัดการขยะในชุมชน เมื่อมีการจัดการขยะที่ดีแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีถังขยะตั้งไว้บริเวณริมถนน ซึ่งทำให้รูกล้ากีดขวางการจราจร แต่เน้นการใช้หลักคิด “บ้านไหนผลิตขยะมาก ต้องจ่ายเงินค่าการจัดการขยะเพิ่มขึ้น” มาเป็นวิธีช่วยลดปริมาณขยะในชุมชนได้ทางหนึ่ง

ผลที่ได้จากการดำเนินงานด้านการจัดการขยะ ภายใต้โครงการ “ปั้น เปลี่ยน ปรับ ปลอดภัยที่ทุ่งศรี” ของชุมชนบ้านทุ่งศรี สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลได้ 31,680 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะอินทรีย์ได้ 47,520 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 30,225 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ดอกผลแห่งความดี

>> จากการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะอย่างต่อเนื่องและจริงจังของกลุ่มผู้ก่อการดีบ้านทุ่งศรี ส่งผลให้ชุมชนบ้านทุ่งศรีได้รับคัดเลือกให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนปลอดภัยการเผา” และ “ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนปลอดภัยขยะต้นแบบ” สำหรับเป็นสถานที่ศึกษาดูงานของหน่วยงาน กลุ่ม องค์กร และชุมชนต่างๆ จากภายนอก ก่อให้เกิดภาคีเครือข่ายลดโลกร้อนเพิ่มมากขึ้น

แม้จะเป็นเพียงชุมชนเล็กๆ แต่ถ้าทุกคนในชุมชนเข้าใจและมีจิตสำนึกในการร่วมป้องกันหรือลดปัญหาโลกร้อนที่จะเกิดขึ้น โดยร่วมมือกันลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากชุมชนเล็กๆ ขยายผลไปยังชุมชนอื่นๆ หรือระดับพื้นที่ใหญ่ขึ้นในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ คงจะทำให้การเกิดภาวะโลกร้อนลดลงได้ไม่น้อยเลยทีเดียว

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 9

ชุมชนบ้านบ้านทุ่งศรี
หมู่ 3 ต.ทุ่งศรี อ.ร่องวาง จ.แพร่

ประชากร 207 คน
จำนวนครัวเรือน 109 ครัวเรือน
โทรศัพท์ 084-0401050

เทศบาลตำบลร่องวาง
309 หมู่ 2 ต.ร่องวาง อ.ร่องวาง
จ.แพร่

พื้นที่รับผิดชอบ 71.35 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 22 ชุมชน
โทรศัพท์ 054-597366
เว็บไซต์ www.rongkwang.go.th

ชุมชนบ้านทุ่งศรี

เทศบาลตำบลร่องกวาง จ.แพร่

ชุมชนบ้านไชยสถาน เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ จ.พะเยา ร่วมต้าน ร่วมใจ ลดเมืองร้อน

ชุมชนบ้านไชยสถานมีลักษณะเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มติดภูเขา มี “อ่างเก็บน้ำห้วยข้าวก่ำ” อยู่ติดกับ “ป่าชุมชน” เปรียบเสมือนเป็นปอดและสายเลือดหล่อเลี้ยงคนในชุมชนบ้านไชยสถานและชุมชนใกล้เคียงมาช้านาน แต่ทว่าทุกวันนี้ชุมชนบ้านไชยสถานกำลังเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้นจากการจัดการที่ไม่ถูกวิธี รวมทั้งพื้นที่ป่าไม้ถูกทำลายลงมาก จนทำให้สภาพแวดล้อมที่เคยอุดมสมบูรณ์แปรเปลี่ยนเป็นความแห้งแล้ง ชุมชนบ้านไชยสถาน และเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ จึงผนึกกำลังร่วมกันขับเคลื่อนโครงการ “ชุมชนบ้านไชยสถาน ร่วมต้าน ร่วมใจ ลดเมืองร้อน”

สานพลังจัดกระบวนการ สู่เป้าหมาย “ชุมชนลดเมืองร้อน”

>> แกนนำชุมชนบ้านไชยสถานเริ่มต้นเปิดเวทีเรียนรู้ทำความเข้าใจภาพรวมของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชน และได้จัดเวทีเสวนาเพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หาทางแก้ปัญหามาให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน พร้อมทั้งกำหนด “มาตรการทางสังคม” เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติภายในชุมชน ควบคู่กับการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรและพลังงานในครัวเรือนด้วยวิธี “เคาะประตูบ้าน” เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาวางแผนขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์ ส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณขยะ และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมทั้งมีกระบวนการติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ชุมชนสามารถใช้ความรู้แก้ไขปัญหาของชุมชน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนมากที่สุด

ชวนชุมชนตั้งต้น “ลดขยะ”

>> แกนนำชุมชนบ้านไชยสถานได้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ครัวเรือนในชุมชนร่วมเรียนรู้วิธีการคัดแยกขยะ และสามารถนำขยะรีไซเคิลที่คัดแยกแล้วมาฝากขายกับกลุ่มธนาคารขยะ ซึ่งจะเวียนมารับซื้อขยะจากสมาชิกเป็นประจำทุกเดือน แต่เดิมใช้รถยนต์เป็นพาหนะในการรับซื้อขยะตามครัวเรือน ต่อมาได้เปลี่ยนมาเป็นการปั่นจักรยานและการใช้รถเข็นแทน

ทางเทศบาลตำบลห้วยข้าวกำลังได้ส่งเสริมให้คนในชุมชนเรียนรู้วิธีใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์ เพื่อผลิตเป็นปุ๋ยหมักไว้ใช้เองในครัวเรือน โดยสนับสนุนวงท่อซีเมนต์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 เมตร ให้กับครัวเรือนที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อใส่เศษอาหาร วัชพืช ใบไม้ ผสมกับมูลสัตว์จำพวกโคหรือสุกร คอยรดน้ำให้ความชื้นทิ้งไว้ประมาณ 1 เดือน ก็จะได้ปุ๋ยหมักไว้ใช้ในการเพาะปลูก ซึ่ง 1 วงท่อซีเมนต์สามารถผลิตปุ๋ยหมักได้จำนวน 0.05 ลูกบาศก์เมตร ในระยะเวลา 2 เดือน

นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้คนในชุมชนใช้กล่องข้าวเหนียวที่สานจากไม้ไผ่แทนการใช้ถุงพลาสติก โดยสนับสนุนให้กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มจักสาน และกลุ่มแม่บ้านช่วยกันผลิตกล่องข้าวที่สานจากไม้ไผ่ หากครัวเรือนใดมีการจัดงานบุญ งานศพ งานประเพณี ฯลฯ ก็ขอความร่วมมือให้ใช้กล่องข้าวเหนียวที่สานจากไม้ไผ่บรรจุข้าวเหนียวแทนถุงพลาสติก และใช้แก้วที่ทำมาจากกะลามะพร้าวแทนการใช้แก้วน้ำพลาสติก

ชวนชุมชนปลูกป่า เพิ่มพื้นที่สีเขียว

>> แกนนำชุมชนบ้านไชยสถานได้ร่วมกันสำรวจต้นไม้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อชุมชน ทั้งในพื้นที่ป่าชุมชนและพื้นที่สาธารณะ พร้อมทั้งจัดบันทึกข้อมูลประวัติความเป็นมา จุดที่พบ สรรพคุณ และประโยชน์ของต้นไม้ ซึ่งพบว่า มีต้นไม้ใหญ่ที่ควรค่าแก่ การอนุรักษ์ รวม 30 ชนิด อาทิ ต้นมะค่ายักษ์ อายุกว่า 200 ปี (ขนาดเส้นรอบวง 630 เซนติเมตร สูงประมาณ 30 เมตร) ต้นมะม่วงปายักษ์ อายุกว่า 100 ปี (ขนาด เส้นรอบวง 520 เซนติเมตร สูงประมาณ 35 เมตร) ต้นมะกอก ต้นมะปิ่น ต้นเป่า ต้นข้างหัวหมู และต้นหมีเหม็น เป็นต้น รวมถึงกำลังดำเนินการจัดทำระบบฐาน ข้อมูลประวัติต้นไม้ใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ ความสูง เส้นรอบวง ประโยชน์ และพิกัด ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และจะขยายผลการ ดำเนินงานไปยัง 11 หมู่บ้านในตำบลห้วยข้าวกล้าอีกด้วย

ชุมชนบ้านไชยสถานจึงร่วมกันกำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการรुकกล้าและ ทำลายต้นไม้ ด้วยการใช้กุศโลบาย “บวชต้นไม้” รวมทั้งจัดทำโครงการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อศึกษาเรียนรู้คุณค่าของต้นไม้ใหญ่ในป่าชุมชน และ วิถีชีวิตของการพึ่งพิงอาศัยธรรมชาติ คนในชุมชนยังช่วยกันเก็บเมล็ดพันธุ์ที่พบ ในป่า เพื่อนำมาเพาะในพื้นที่ชุมชน และในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ของเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า

ไม่เพียงเท่านั้น คนในชุมชนบ้านไชยสถานยังได้ร่วมใจกันลงแรงปลูกต้นไม้จำพวก ต้นสัก ต้นอินทนิล ต้นแมลัดไม้ ต้นประดู่ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ดั้งเดิมที่พบในป่าชุมชน จำนวน 1,100 ต้น บริเวณทางเดินขึ้นอ่างเก็บน้ำห้วยข้าวกล้า และในพื้นที่สาธารณะของชุมชน ซึ่งทางเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าได้ประสานขอความอนุเคราะห์กล้าไม้จาก สำนักงานป่าไม้จังหวัดพะเยา จำนวน 1,000 ต้น และใช้กล้าไม้มะค่ายักษ์ ซึ่ง ปลูกเองตามธรรมชาติบริเวณใต้ต้นมะค่ายักษ์ที่เติบโตอยู่ในชุมชน อีก 100 ต้น

มีกลุ่มผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชนในชุมชน ผลัดเปลี่ยนกันอาสาป่านจักรยานแฉะเวียน ไปดูแลต้นไม้ที่ปลูกไว้ อาทิตย์ละ 1 ครั้ง และรายงานผลการดูแลต้นไม้ในการประชุม ประจำเดือนของชุมชน

จากการดำเนินโครงการ “ชุมชนบ้านไชยสถาน ร่วมต้าน ร่วมใจ ลดเมืองร้อน” ได้ผล ดังนี้ กิจกรรมด้านการลดปริมาณขยะ สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลได้ประมาณ 13,380 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะอินทรีย์ได้ประมาณ 150 กิโลกรัมต่อปี และลดปริมาณ ถุงพลาสติกได้ประมาณ 600 ถุงต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 18,409 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี และกิจกรรมด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ต้นไม้ที่ปลูกจำนวน 1,100 ต้น ช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 2,045 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

วันนี้แม้โลกจะเปลี่ยนแปลงเพียงใดก็ตาม ชุมชนและเทศบาลแห่งนี้ยังคงสานใจมุ่งมั่น “ลดบางอย่าง แต่เพิ่มบางสิ่ง” นั่นคือ ลดขยะ แต่เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อเป็นต้นทุน พัฒนาสู่ “ชุมชนลดเมืองร้อน”

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 9

ชุมชนบ้านไชยสถาน
207 หมู่ 7 ต.ห้วยข้าวกล้า อ.จุน จ.พะเยา

ประชากร 646 คน
จำนวนครัวเรือน 208 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า
127 หมู่ 1 ต.ห้วยข้าวกล้า อ.จุน จ.พะเยา

พื้นที่รับผิดชอบ 63 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 12 ชุมชน
โทรศัพท์ 054-459031
เว็บไซต์ www.kaokum.org

ชุมชนบ้านไชยสถาน เทศบาลตำบลห้วยข้าวเก่า จ.พะเยา

- สำรองต้นไม้ใหญ่
 - + ป่าชุมชน
 - + พื้นที่สาธารณะ
- ใช้กุศโลบาย “บวชต้นไม้”
 - + ใช้ฉีควัสดุต้นไม้
- จัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- เพาะเมล็ดพันธุ์
 - + ในพื้นที่ชุมชน
 - + ในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้
- จัดทำระบบฐานข้อมูลประวัติต้นไม้ใหญ่
- ร่วมใจลงแรงปลูกพันธุ์ไม้ดั้งเดิม

ลดขยะ

- เรียนรู้วิธี “คัดแยกขยะ”
- ขายให้กับ “ธนาคารขยะ”
- ใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์
- ใช้กล่องข้าวเหนียวที่สานจากไม้ไผ่
- ใช้แก้วที่ทำจากกะลามะพร้าว

ชุมชนบ้านไชยสถาน
ร่วมต้าน ร่วมใจ
ลดเมืองร้อน

เพิ่มพื้นที่สีเขียว

ชุมชนแพะป่าห้า เทศบาลเมืองแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ ร่วมใจ ลดพลังงาน ลดเมืองร้อน

ชุมชนแพะป่าห้า ตั้งอยู่ใน อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ เดิมเป็นชุมชนเกษตรกรรม มีวิถีชีวิตที่ผูกพันและพึ่งพิงกับธรรมชาติ ทั้งในด้านการเพาะปลูกและเป็นพื้นที่ “คลังอาหารชุมชน” ทว่าทุกวันนี้ พื้นที่ทางการเกษตรจำนวนไม่น้อยถูกแปรเปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน กลายมาเป็นบ้านจัดสรรหลากหลายรูปแบบ ส่งผลให้พื้นที่สำหรับผลิตอาหารลดลง คนในชุมชนต้องหาซื้ออาหารแทนการผลิตเอง ผลที่เกิดขึ้นตามมาจากวิถีการบริโภคแบบคนเมือง จึงหนีไม่พ้นปัญหาขยะ หรือแม้แต่การใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลือง ทั้งน้ำ ไฟฟ้า และน้ำมัน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ รวมถึงเป็นต้นเหตุที่ทำให้โลกร้อนขึ้น

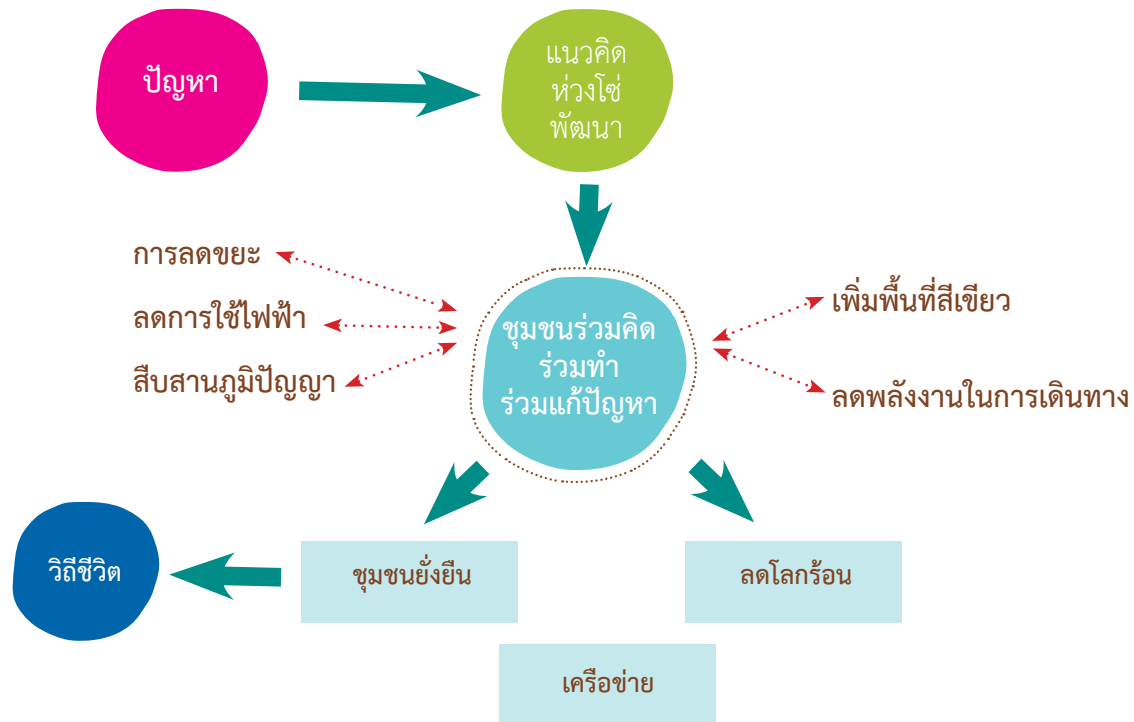
ชุมชนแพะป่าห้า และเทศบาลเมืองแม่โจ้ จับมือร่วมกันแก้ไขปัญหาที่ท้าทายนี้ ด้วยการลงมือขับเคลื่อนโครงการ “แพะป่าห้าร่วมใจ ลดพลังงาน ลดเมืองร้อน” บนความเชื่อมั่นว่า การลดใช้พลังงาน และลดสร้างขยะ เป็นหนทางหนึ่งที่สามารถพลิกฟื้นวิถีชีวิตที่อยู่อย่างเป็นมิตรกับธรรมชาติให้กลับคืนมาได้อีกครั้ง

จากแนวคิด “ห่วงโซ่อาหาร” สู่ “ห่วงโซ่พัฒนา”

>> แนวคิดสำคัญจากการประชุมของคนในชุมชนแพะป่าห้าที่ได้อภิปรายกันคิดเพื่อบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน คือ การสร้างและรักษาห่วงโซ่อาหารในชุมชน ปลุกฝังให้คนในชุมชนหันกลับมาเรียนรู้ “วิถีการพึ่งพาตนเอง” อีกครั้ง เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของชุมชนควบคู่กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้คงอยู่

จากแนวคิด “ห่วงโซ่อาหาร” ชุมชนแพะป่าห้าได้พัฒนาเป็น “ห่วงโซ่พัฒนา” นำไปสู่ 5 กิจกรรมลดโลกร้อนคือ การลดขยะ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การลดใช้ไฟฟ้า การลดพลังงานในการเดินทาง และการสืบทอดกิจกรรมลดโลกร้อน ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ถือเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน ช่วยรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิมให้อยู่ได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นแนวทางช่วยลดภาวะโลกร้อน ก่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายเพื่อขยายผลต่อไปในอนาคต ดังผังภาพด้านล่าง

ลดขยะ ลดพลังงาน ลดเมืองร้อน

>> การจัดการขยะของชุมชนแพะป่าทำให้หลักการ “บ่อก็บ่ต้องไป มาตางไตไปตางนั้น” คือ การไม่นำขยะเข้าบ้าน หรือเพิ่มปริมาณขยะในบ้าน โดยใช้หลากหลายกิจกรรมดังนี้

🏠 ชูเปอร์มาร์เก็ตในบ้าน ส่งเสริมให้คนในชุมชนทำ “ชูเปอร์มาร์เก็ตในบ้าน” เช่น ปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ หรือเลี้ยงสัตว์จำพวกปลา หมู ไก่ ฯลฯ เพื่อไว้บริโภคในครัวเรือน และแลกเปลี่ยนกันในชุมชน ก่อให้เกิด “ห่วงโซ่อาหารในชุมชน” ทำให้คนในชุมชนได้บริโภคอาหารที่สด สะอาด และปลอดภัย ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว ลดปริมาณถุงพลาสติกที่ได้จากตลาด ลดพลังงานในการเดินทางไปตลาด ผลผลิตที่ได้ยังสามารถนำไปขายเป็นรายได้เสริม เศษพืชผักต่างๆ ก็รวบรวมนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักขายได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน ได้แลกเปลี่ยนและแบ่งปันอาหารร่วมกัน รวมถึงสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่นในครัวเรือนเล็กๆ ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผู้เฒ่าได้ถ่ายทอดความรู้ให้ลูกหลาน สมาชิกในชุมชนมีสุขภาพดี และได้ออกกำลังไปพร้อมกัน

🏠 ลดการใช้ ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ ณรงค์ให้ทุกครัวเรือนในชุมชนคัดแยกขยะ และบริหารจัดการขยะตามหลัก 3R – Reduce ลดการใช้, Reuse ใช้ซ้ำ, Recycle นำกลับมาใช้ใหม่ โดยณรงค์ลดปริมาณถุงพลาสติกและโฟม ทั้งในวัดและร้านค้าในชุมชน จัดให้มีการซื้อขายขยะทุก 3 เดือน ทำบันทึกรายรับรายจ่าย จดข้อมูลปริมาณและประเภทขยะที่ซื้อขาย

🏠 งดการเผา เราทำปุ๋ย รมรงค์ดเผาขยะในชุมชน ในครัวเรือน และในเรือนสวน ไร่ นา แต่ใช้วิธีรวบรวมเศษพืช ใบไม้ กิ่งไม้ มาทำปุ๋ยหมัก และเศษอาหาร เศษผลไม้ มาทำน้ำหมักชีวภาพ

🏠 ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ และจัดกระบวนการฝึกอบรมและสาธิตเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการทำเกษตรพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น การผลิตแก๊สชีวภาพ จากมูลสัตว์ การทำผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ ได้แก่ น้ำยาล้างจาน แชมพู สบู่ เป็นต้น

นอกจากนี้ ชุมชนแพะป่าห้วยยังขยายผลเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้จากการหลอมรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับความรู้ทางวิชาการ ก่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพิ่มขึ้น ได้แก่ ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ฐานเรียนรู้ซูเปอร์มาร์เกตในบ้าน และฐานเรียนรู้ ปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกอง

จากความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินกิจกรรมลดปริมาณขยะในโครงการแพะป่าทำ ร่วมใจ ลดพลังงาน ลดเมืองร้อน ของชุมชนแพะป่าห้วย สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิล ได้ปีละ 1,826 กิโลกรัม ลดปริมาณถุงพลาสติกได้ปีละ 1,750 กิโลกรัม และลดปริมาณ น้ำมันในการเดินทางไปตลาดได้ปีละ 734 ลิตร ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้ 18,034 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

🌱 บ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความหวัง

>> เพื่อให้โครงการแพะป่าห้วยร่วมใจ ลดพลังงาน ลดเมืองร้อน มีความต่อเนื่องและ เกิดการขยายผลอย่างยั่งยืน ชุมชนแพะป่าห้วยจึงได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

🏠 สืบสานภูมิปัญญา สร้างทายาท จากกิจกรรมที่คนในชุมชนแพะป่าห้วยได้ลงแรง ร่วมกันทำเพื่อลดภาวะโลกร้อน ส่งผลให้ชุมชนได้เรียนรู้ถึงคุณค่าของการย้อนกลับไป ดำเนินชีวิตแบบวิถีดั้งเดิม ผ่านการถ่ายทอดภูมิปัญญาและเรื่องราวความรู้ต่างๆ จาก

ผู้สูงอายุไปสู่เยาวชน ก่อให้เกิดการ “ส่งต่อความคิด” สร้างเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้ทำหน้าที่เป็นผู้สืบสาน และดำเนินกิจกรรมของชุมชนต่อไป ด้วยการจัด **กิจกรรมนั่งก้อม สอนหลาน** (ก้อม หมายถึง ม้านั่งเล็กๆ ใช้สำหรับนั่งทำกิจกรรมมาตั้งแต่สมัยปู่ย่าตายาย) ซึ่งสอดแทรกภูมิปัญญาและความรู้ในการใช้ชีวิตแบบพอเพียง เป็นหนทางที่สามารถลดปัญหาภาวะโลกร้อนได้อย่างยั่งยืน

🏠 **ปลูกฝัง “วิถีวัฒนธรรม” นำความยั่งยืนสู่ชุมชน** ชาวชุมชนแพะป่าห้าร่วมกันลงแขกความคิดวางแผนอนาคตเพื่อการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน ด้วยการขยายจำนวนครัวเรือนร่วมทำ “ซูเปอร์มาร์เก็ตในบ้าน” สร้างคลังอาหารให้ตัวเองและชุมชน รวมถึงการพลิกฟื้น “กาดพอเพียง” (ตลาดพอเพียง) เพื่อเป็นแหล่งซื้อขายแลกเปลี่ยนผลผลิตและอาหารในชุมชนตามวิถีชีวิตดั้งเดิม สร้าง “ช่วงผลัญญาปัญญา” (ลานภูมิปัญญาท้องถิ่น) เพื่อเป็นแหล่งรวมความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน และเป็นพื้นที่สำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนและภาคีเครือข่ายต่างๆ ตลอดจนร่วมใจกันสร้าง “ช่วงสืบสานตำนานความดี” (ลานสืบสานความดี) เพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้ต่างๆ สู่เยาวชนรุ่นลูกหลานสืบต่อไป

วิถีการใช้ชีวิตแบบลดพลังงาน...ลดเมืองร้อน เป็นการดำเนินชีวิตด้วยความเคารพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังเช่นคุณค่าจากภูมิปัญญาบรรพชน ซึ่งคนรุ่นหลังควรเรียนรู้ให้ถ่องแท้ถึงรากฐานที่มาทางความคิด เพื่อนำไปเป็นต้นแบบการใช้ชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างยวดยิ่งในปัจจุบัน

**รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 10**

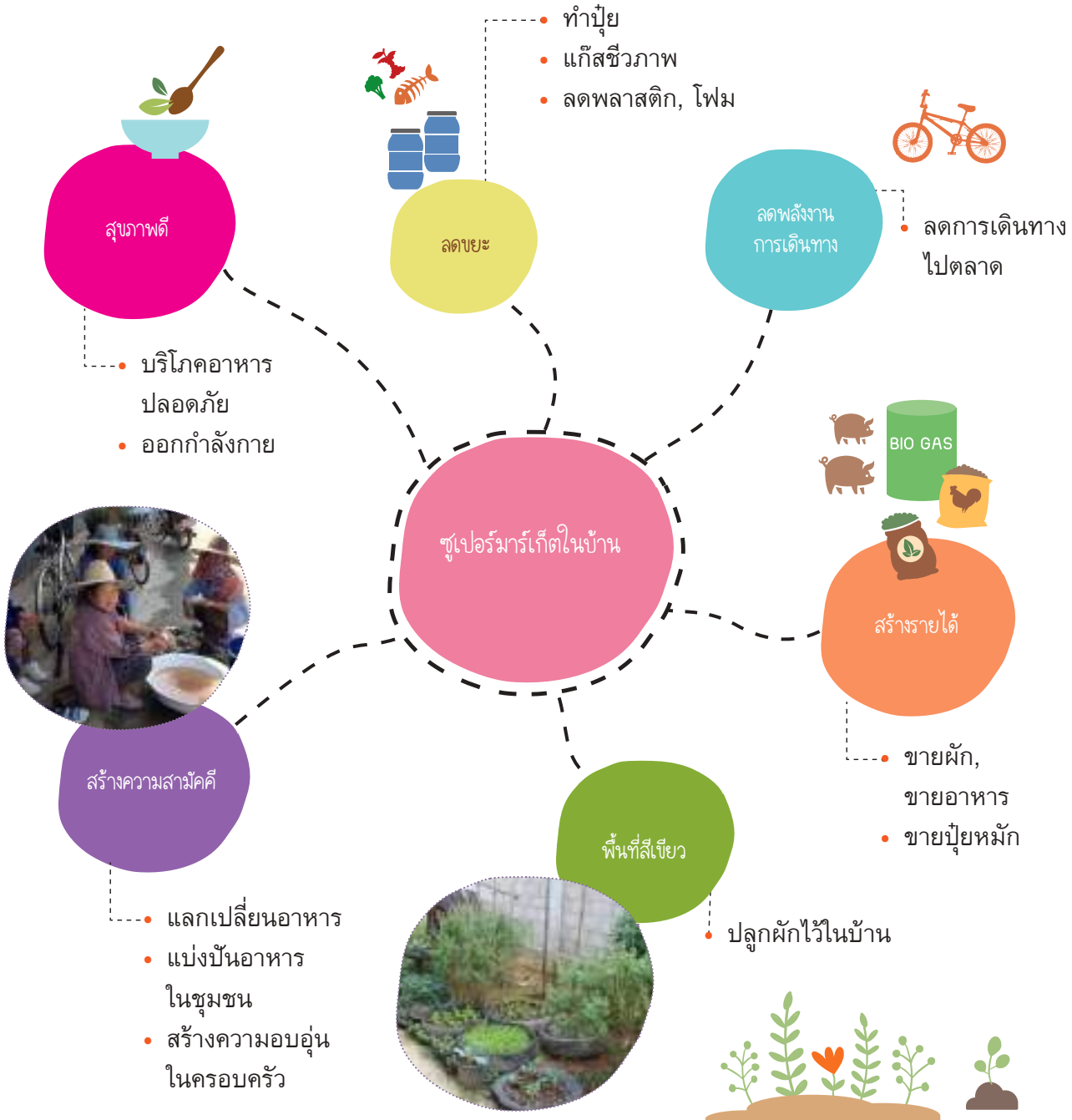
ชุมชนแพะป่าห้า
หมู่ 4 ต.หนองจ่อม อ.สันทราย
จ.เชียงใหม่

ประชากร 631 คน
จำนวนครัวเรือน 321 ครัวเรือน

เทศบาลเมืองแม่โจ้
15 หมู่ 12 ต.หนองหาร อ.สันทราย
จ.เชียงใหม่

พื้นที่รับผิดชอบ 19.46 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 19 ชุมชน
โทรศัพท์ 053-498621 ต่อ 204
เว็บไซต์ www.maejocity.go.th

ชุมชนแพะป่าห้า
เทศบาลเมืองแม่โจ้ จ.เชียงใหม่

ชุมชนบ้านหนองแล้ง เทศบาลตำบลขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ พนักกำลัง ร่วมใจ ลดเมืองร้อน

ทุกวันนี้ชุมชนหลายแห่งกำลังประสบปัญหา “ขยะล้นชุมชน” ซึ่งเป็นผลมาจากวิถีการบริโภคแบบทุนนิยม ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ปริมาณขยะก็ยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ชุมชนบ้านหนองแล้ง เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในพื้นที่ชุมชนมีโรงงานอุตสาหกรรม (โรงงานแปรรูปมันสำปะหลังและยางพารา) และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ขยะส่วนใหญ่จึงเป็นวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร และขยะจากการบริโภคอุปโภค ซึ่งมีมากถึงวันละ 6-8 ตัน นอกจากนี้ ยังมีขยะบางส่วนถูกทิ้งปะปนในพื้นที่สาธารณะ ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นสร้างความรำคาญ และยิ่งกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรคต่างๆ อีกด้วย

ชุมชนบ้านหนองแล้ง และเทศบาลตำบลขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ จึงได้ร่วมมือกันหาวิธีฝ่าวิกฤติจากปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยจัดทำโครงการ “หนองแล้งร่วมใจ ลดเมืองร้อน” เป็นผลผลิตทางความคิดจากการเข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 10 (พ.ศ. 2557 – 2558) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนแนวคิดลดภาวะโลกร้อน ด้วยการเริ่มต้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดำเนินชีวิตประจำวัน

เริ่มต้นกระบวนการ 8 ก. แก้ปัญหาชุมชน

>> การดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการหนองแฉิ่งร่วมใจ ลดเมืองร้อน เน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนบ้านหนองแฉิ่ง และขับเคลื่อนในรูปแบบ “เครือข่ายรักษ์สิ่งแวดล้อม ชุมชนบ้านหนองแฉิ่ง” เริ่มตั้งแต่กระบวนการหลัก ได้แก่ การสำรวจตนเอง การหาแนวร่วมในชุมชน การกำหนดเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม การแต่งตั้งคณะทำงาน การลงมือทำกิจกรรม ตลอดจนติดตามการเปลี่ยนแปลงเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยทุกกิจกรรมยึดหลัก 8 ก. ได้แก่ แกนนำ กัลยาณมิตร กองทุน การจัดการ การเรียนรู้ การสื่อสารเผยแพร่ กระบวนการพัฒนา และกฎระเบียบชุมชน

กระบวนการ
ดำเนินงาน
“หนองแฉิ่งร่วมใจ
ลดเมืองร้อน”

- กระบวนการหลัก**
1. หาคณร่วมทำ/สำรวจตนเอง
 2. กำหนดเป้าหมายกิจกรรม
 3. สร้างคณะทำงาน
 4. ดำเนินกิจกรรม
 5. ติดตามกิจกรรม

ชุมชน
บ้านหนองแฉิ่ง
นำอยู่

- ใช้หลักดำเนินกิจกรรม 8 ก.**
1. แกนนำ/องค์กร
 2. กัลยาณมิตร
 3. กองทุน
 4. การจัดการ
 5. การเรียนรู้
 6. การสื่อสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
 7. กระบวนการพัฒนา
 8. กฎกติกา/กฎระเบียบชุมชน

ขับเคลื่อนโดย “เครือข่ายรักษ์สิ่งแวดล้อม ชุมชนบ้านหนองแฉิ่ง”

เน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนทุกกระบวนการ

ตั้งเป้าหมาย ลดปริมาณขยะในชุมชน

>> ชุมชนบ้านหนองแล้งและเทศบาลตำบลขุนหาญ ได้ริเริ่มกิจกรรมต่างๆ เพื่อระดมกำลังช่วยกันลดปริมาณขยะในชุมชน ดังนี้

🏠 **โครงการผ้าป่าขยะรีไซเคิลพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนยั่งยืน** เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชน กลุ่มผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านในเขตอำเภอขุนหาญ นำขยะรีไซเคิลมาบริจาค เงินที่ได้จากการขายขยะรีไซเคิลนำเข้ากองทุนเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยอัมพฤกษ์อัมพาตในชุมชน รวมทั้งนำไปใช้รณรงค์ส่งเสริมการจัดการขยะในครัวเรือน ธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชนดำเนินการรับซื้อขยะรีไซเคิลในชุมชน ทุกวันที่ 15 ของเดือน มีสมาชิกเข้าร่วม จำนวน 100 ครัวเรือน

🏠 **ร้านค้าสวัสดิการธนาคารขยะรีไซเคิลชุมชน** ประชาชนในชุมชนสามารถนำขยะรีไซเคิลที่มีมูลค่าตามราคาสินค้ามาแลกซื้อสินค้าที่ร้านค้าในชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้

🏠 **ประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุเหลือใช้** เช่น กระเป๋ากจากซองกาแฟ โอวัลติน น้ำยาปรับผ้านุ่ม และดอกไม้ประดับหน้าศพจากถุงพลาสติก เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนนำขยะมาใช้ประโยชน์และสร้างรายได้ มีสมาชิกเข้าร่วม จำนวน 10 คน

🏠 ปฏิเสธถุงพลาสติก รมรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกในชุมชน โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่า ถ้าผู้มาซื้อของที่ร้านค้าทั้ง 3 ร้านที่เข้าร่วมกิจกรรมปฏิเสธไม่รับถุงพลาสติก จะได้รับคูปอง 1 ใบ เพื่อชิงรางวัล ซึ่งมีการจับรางวัลทุกๆ เดือนๆ ละ 5 รางวัล

🏠 กำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือน นำเศษอาหารจากครัวเรือนมาทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และปุ๋ยน้ำชีวภาพ (ถังหอม) มีสมาชิกเข้าร่วมทำปุ๋ยหมักชีวภาพ จำนวน 40 ครัวเรือน และมีสมาชิกเข้าร่วมทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ (ถังหอม) จำนวน 100 ครัวเรือน

จากการดำเนินกิจกรรมลดปริมาณขยะในโครงการหนองแล้งร่วมใจ ลดเมืองร้อน สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลได้ปีละ 6,629 กิโลกรัม คัดแยกขยะอินทรีย์ได้ปีละ 30,697 กิโลกรัม และลดปริมาณถุงพลาสติกได้ปีละ 8 กิโลกรัม ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 7,242 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

พัฒนาสู่พื้นที่สร้างสรรค์ “ศูนย์เรียนรู้ชุมชน”

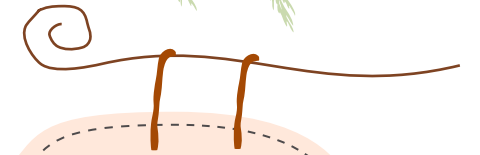
>> หลังจากดำเนินกิจกรรมในโครงการหนองแล้งร่วมใจ ลดเมืองร้อน จนก่อเกิดรูปธรรม ชุมชนบ้านหนองแล้งและเทศบาลตำบลขุนหาญ จึงร่วมกันต่อยอดแนวคิด จัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้ชุมชนลดโลกร้อน” เพื่อเป็นแบบอย่างให้ชุมชนใกล้เคียงได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชุมชนของตนเอง ก่อให้เกิดการขยาย “แนวร่วม” ช่วยกันลดภาวะโลกร้อนในวงกว้างต่อไป ซึ่งประกอบด้วย 12 ฐานการเรียนรู้ในพื้นที่รอบชุมชน ได้แก่

- 🏠 ฐานที่ 1** ร้านค้าสวัสดิการธนาคารขยะรีไซเคิลชุมชน
- 🏠 ฐานที่ 2** ชุมชนมีอาหารสร้างฐานการผลิต
- 🏠 ฐานที่ 3** ไม้ในบ้านจักสานทางมะพร้าว
- 🏠 ฐานที่ 4** ช่วยประเทศเรียนรู้ “การปฏิเสธถุงพลาสติก”
- 🏠 ฐานที่ 5** พลาสติกมีค่า นำมาทำกระเป่า
- 🏠 ฐานที่ 6** ตรวจเช็คสายไฟ ปลอดภัยไว้ก่อน

- 🏠 **ฐานที่ 7** ภูมิปัญญาไทย เรียนรู้สมุนไพรในชุมชน
- 🏠 **ฐานที่ 8** เรียนรู้ต้นไม้ในป่าปัญญาพัฒนาธร
- 🏠 **ฐานที่ 9** ภูมิปัญญาไทย ใส่ใจลดโลกร้อน (อาหารปลอดภัย)
- 🏠 **ฐานที่ 10** ชุมชนจักรยานบ้านหนองแล้ง
- 🏠 **ฐานที่ 11** ธนาคารหัวเชื้อชีวภาพ
- 🏠 **ฐานที่ 12** ปุ๋ยหมักรักษ์สุขภาพ

เมื่อใดที่ชุมชนผนึกกำลังร่วมกันปฏิบัติการ จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งทางทัศนคติและพฤติกรรม นั้นแสดงว่า “การจุดติด” ย่อมบังเกิดผลในระดับหนึ่ง หากมีการพัฒนาต่อเนื่อง จะกลายเป็น “แรงผลักดัน” ที่มีคุณค่าต่อสังคม

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทชุมชน
 โครงการลดเมืองร้อน
 ด้วยมือเรา ปีที่ 10

ชุมชนบ้านหนองแล้ง
 หมู่ 8 ต.สี อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ
 ประชากร 794 คน
 จำนวนครัวเรือน 197 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลขุนหาญ
 หมู่ 12 ต.สี อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ
 พื้นที่รับผิดชอบ 14 ตารางกิโลเมตร
 จำนวนชุมชน 16 ชุมชน
 โทรศัพท์ 045-637172
 เว็บไซต์ www.tessabankhunhan.go.th

ชุมชนบ้านหนองแล้ง
เทศบาลตำบลขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ

ชุมชนบ้านลองลือบุญ เทศบาลตำบลสอง จ.แพร่ ชุมชนต้นคิด รักษ์สิ่งแวดล้อม

“กลุ่มพลังสตรี บ้านลองลือบุญ” นอกจากจะมีภารกิจดูแลครอบครัวและทำมาหาเลี้ยงชีพแล้ว ยังอาสาช่วยพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ สะอาด และปลอดภัย โดยร่วมมือกับเทศบาลตำบลสอง จ.แพร่ ผลักดันโครงการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และถนนปลอดถังขยะ กระทั่งเมื่อได้เข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 10 (พ.ศ. 2557 – 2558) จึงได้ต่อยอดและพัฒนาแนวคิดสู่โครงการ “ชุมชนต้นคิด รักษ์สิ่งแวดล้อม” ริเริ่มสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆ เพื่อรณรงค์ให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการกับปัญหาขยะ และช่วยกันลดปริมาณขยะในชุมชนให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งเท่ากับลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก ต้นเหตุสำคัญที่ทำให้โลกร้อนขึ้น

ชุมชนบ้านลองลือบุญ เป็นชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่มากที่สุดในพื้นที่เขตเทศบาล ตำบลสอง อ.สอง จ.แพร่ ส่งผลให้มีการใช้พลังงาน การขยายพื้นที่ทางการเกษตร และการบริโภคสูงเป็นเงาตามตัว ผลที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ มีขยะจำนวนมากถูกทิ้งปะปนกันในถัง มีทั้งเศษอาหาร พืชผัก ผลไม้ ถุงพลาสติก กลองโฟม กระดาษ หีบห่อบรรจุภัณฑ์ หรือแม้แต่ขยะอันตรายชนิดต่างๆ

จากปัญหาเหล่านี้ กลุ่มพลังสตรี บ้านลองลือบุญ จึงร่วมมือกับเทศบาลตำบลสอง ริเริ่มโครงการ “ชุมชนต้นคิด รักษ์สิ่งแวดล้อม” เปิดเวทีระดมสมองเพื่อสำรวจและคิดวิเคราะห์สภาพปัญหาในชุมชน ทำให้พบว่าปัญหาการจัดการขยะในชุมชน เป็นปัญหาลำดับต้นๆ ของชุมชนบ้านลองลือบุญ เพราะแม้จะมีถังขยะเรียงรายบนถนน แต่ละสายในชุมชนแล้วก็ตาม ผู้คนส่วนใหญ่ก็ยังคงทิ้งขยะในถังแบบตามใจ ไม่ทิ้งลงถังขยะให้ถูกถังถูกประเภท ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะความมั่งง่าย และมองว่าการจัดการขยะเป็นหน้าที่ของเทศบาล

ภายหลังเมื่อได้สะท้อนปัญหาให้สมาชิกในชุมชนรับทราบโดยทั่วกันแล้ว กลุ่มพลังสตรีบ้านลองลือบุญได้คัดเลือกแกนนำเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพผู้นำ เพื่อขยายเครือข่ายดูแลรับผิดชอบในแต่ละครัวเรือน และได้ร่วมมือกันจัดทำแผนงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน พร้อมทั้งนำเสนอแผนงานนั้นในเวทีประชาคมของ

หมู่บ้าน เพื่อเสนอให้กำหนดเป็นเทศบัญญัติ ผลักดันให้เกิดการแก้ปัญหาในระดับนโยบายท้องถิ่น ก่อให้เกิดความต่อเนื่องและเกิดผลที่เป็นรูปธรรม จนนำไปสู่ “บันทึกข้อตกลงของชุมชนต้นคิด รักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน” เน้นประเด็นรณรงค์ให้ชาวชุมชนบ้านลองลือบุญตระหนักถึงคุณค่าของการคัดแยกขยะทั้ง 3 ประเภทคือ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย เพื่อพัฒนาให้เป็น “ชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะ”

พลังแห่งการเริ่มต้น จุดเริ่มจัดการขยะ

🏠 ธนาคารขยะชุมชนบ้านลองลือบุญ ส่งเสริมให้สมาชิกชาวชุมชนบ้านลองลือบุญตระหนักถึงปัญหาขยะในชุมชน และรู้จักคุณค่าของขยะ ด้วยการคัดแยกขยะรีไซเคิล ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ หรือขายแปรเป็นเงินได้ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์และกระดาษชนิดต่างๆ ขวดแก้ว พลาสติก โลหะ กระจ่างอะลูมิเนียม ฯลฯ สามารถขายให้กับซาเล้งหรือนำมาขายให้กับธนาคารขยะชุมชน โดยจัดให้มีตลาดนัดรับซื้อขายขยะรีไซเคิลในชุมชน เดือนละ 1 ครั้ง

🏠 ถนนปลอดถังขยะ กำหนดจุดเก็บขยะบริเวณถนน 24 สายในชุมชน และกำหนดวันจัดเก็บ เพื่อส่งเสริมแนวคิดลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะในครัวเรือนก่อนทิ้ง มีสมาชิกเข้าร่วม 478 ครัวเรือน

🏠 การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ส่งเสริมให้ชาวบ้านช่วยกันลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง เช่น เลือกลงใช้ใบตองใส่อาหารแทนการใช้โฟมหรือถุงพลาสติก ลดใช้สินค้าที่มีหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์หลายๆ ชั้นเกินความจำเป็น รณรงค์ใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าไปจ่ายตลาด

🏠 การจัดการขยะอินทรีย์ สนับสนุนให้ชาวบ้านช่วยกันนำเศษใบไม้ใบหญ้า ฯลฯ ใส่ในเสรียน (คอกล้อมโคนต้นไม้) และปล่อยให้ทับถมจนย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษอาหาร พืชผัก หรือเปลือกผลไม้ และการเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์

🏠 การทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ สนับสนุนให้ชาวบ้านใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นจำพวกเปลือกข้าวโพด ต้นกล้วย หรือใบสับปะรด เป็นวัตถุดิบในการทำกระดาษสาสำหรับประดิษฐ์เป็นบายศรีสู่ขวัญใช้ในพิธีกรรมของหมู่บ้าน หรือแม้แต่การนำกระดาษที่ใช้แล้วมาปั่นเป็นองค์พระพิฆเนศ เทพเจ้าแห่งความสำเร็จ หรือการใช้เศษผ้าหม้อห้อมประดิษฐ์เป็นของชำร่วยต่างๆ ทำเป็นสินค้า OTOP ของชุมชน

ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ก้าวที่กล้าเพื่อการเรียนรู้

>> กลุ่มพลังสตรี บ้านลองลือบุญ และเทศบาลตำบลสอง ยังได้ร่วมใจกันพัฒนา “ศูนย์เรียนรู้ของชุมชน” เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ “ชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะและลดภาวะโลกร้อน” จำนวน 8 ศูนย์เรียนรู้ คือ ศูนย์เรียนรู้ป่าชุมชนห้วยโป่ง/ห้วยชาน (แพะผักหวาน) ศูนย์เรียนรู้การผลิตกระดาษสา ศูนย์เรียนรู้ผลิตภัณฑ์กระดาษสา ศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนบ้านลองลือบุญ ศูนย์เรียนรู้ธนาคารขยะชุมชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะในครัวเรือน และศูนย์เรียนรู้เยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม

จากการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในโครงการชุมชนต้นคิด รักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนบ้านลองลือบุญ เทศบาลตำบลสอง สามารถคัดแยกขยะอินทรีย์ได้ 2,696 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะรีไซเคิลได้ 7,195 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 16,815 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

นับได้ว่า “กลุ่มพลังสตรี บ้านลองลือบุญ” คือ **ต้นคิดสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมสู่เป้าหมาย “ชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะและลดภาวะโลกร้อน” อย่างแท้จริง**

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทชุมชน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 10

ชุมชนบ้านลองลือบุญ
หมู่ 3, 6, 8 ต.บ้านหนอง อ.สอง
จ.แพร่

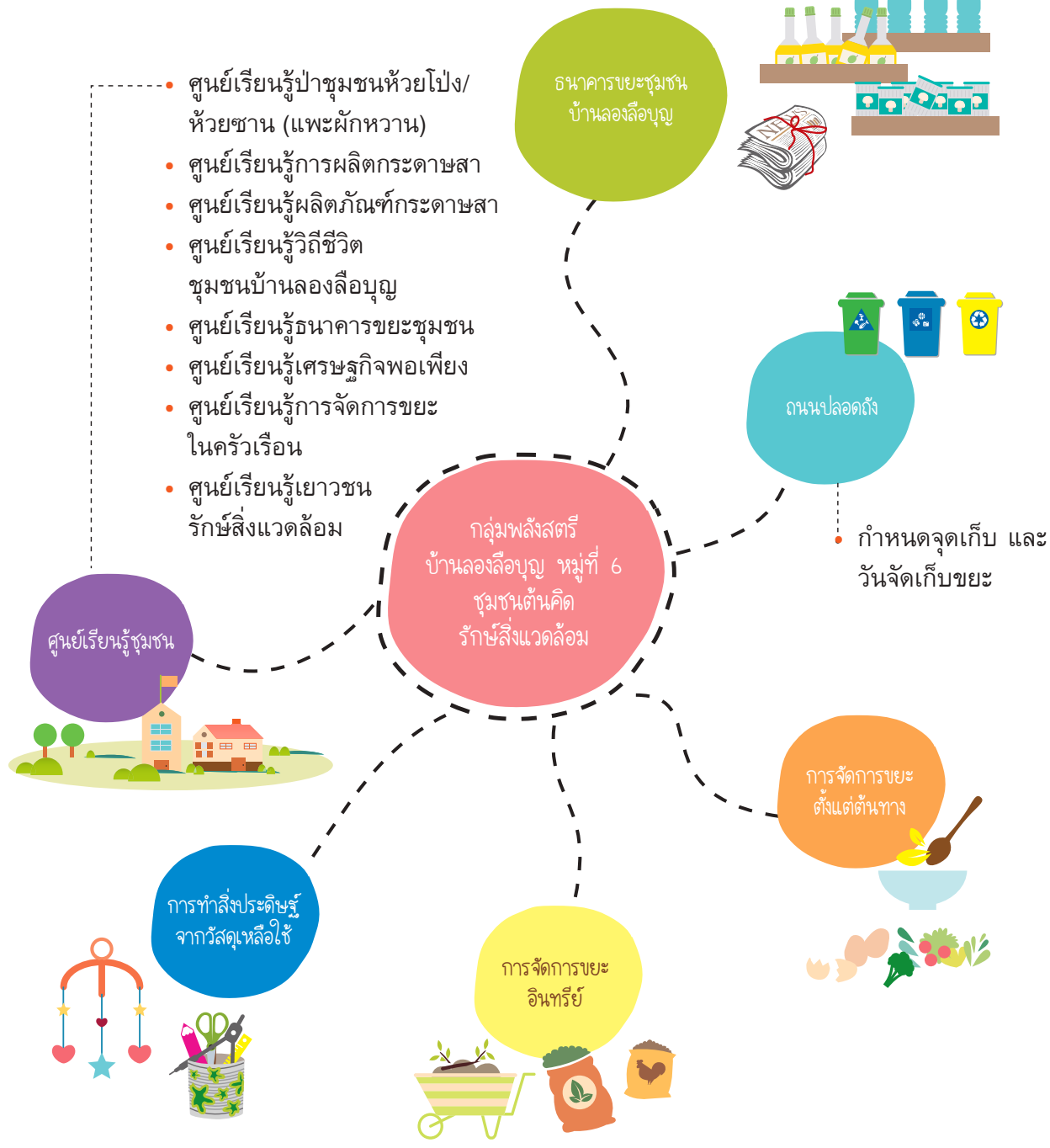
ประชากร 1,794 คน
จำนวนครัวเรือน 625 ครัวเรือน

เทศบาลตำบลสอง
327 หมู่ 3 ต.บ้านกลาง อ.สอง
จ.แพร่

พื้นที่รับผิดชอบ 4 ตารางกิโลเมตร
จำนวนชุมชน 5 ชุมชน
โทรศัพท์ 054-591712
เว็บไซต์ www.songlocal.go.th

ชุมชนบ้านลองลือบุญ เทศบาลตำบลอง จ.แพร่

ปฏิบัติการโรงเรียน ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

- โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง จ.ลำปาง
- โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย จ.เชียงใหม่
- โรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา จ.นครพนม
- โรงเรียนไทรงามพิทยาคม จ.กำแพงเพชร
- โรงเรียนเซียงของวิทยาคม จ.เชียงราย
- โรงเรียนวังกระแเสพิทยาคม จ.นครพนม
- โรงเรียนขุนยวมวิทยา จ.แม่ฮ่องสอน
- โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
- โรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ จ.เชียงใหม่
- โรงเรียนธิดานุเคราะห์ จ.สงขลา
- โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” จ.แม่ฮ่องสอน
- โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จ.ชลบุรี
- โรงเรียนควนโดนวิทยา จ.สตูล
- โรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์มัยรม กรุงเทพมหานคร
- โรงเรียนจุนวิทยาคม จ.พะเยา

โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง จ.ลำปาง ร่วมใจ ลดขยะ ลดโลกร้อน

ด้วยเจตนารมณ์ของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์บนพื้นฐานของเหตุและผลตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง จึงได้ริเริ่มโครงการ “ชาวลำปางร่วมใจ ลดเมืองร้อน โดยบริหารจัดการขยะในโรงเรียนและชุมชนอย่างยั่งยืน” เพื่อปลูกฝังแนวคิดรักษ์สิ่งแวดล้อม และสร้างโอกาสในการเชื่อมโยงความรู้จากการศึกษาทดลองทางด้านวิทยาศาสตร์ จนนำไปสู่การแก้ไขปัญหาขยะ ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ไม่อาจมองข้าม

โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง เป็นสถาบันอันดับที่ 7 ในจำนวน 14 สถาบันการศึกษาของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ดำเนินการสอนสืบเนื่องมาโดยภราดาคณะเซนต์คาเบรียล มุ่งหวังให้นักเรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน และได้ลงมือปฏิบัติจริง

จากการวิเคราะห์ปัญหาในพื้นที่ พบว่า ขยะเป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น สามารถพบขยะได้ทุกที่ในชีวิตประจำวัน ทั้งภายในบริเวณโรงเรียนและในชุมชน โรงเรียนจึงได้สนับสนุนให้นักเรียนช่วยกันแก้ไขปัญหaxyะ ผ่านกิจกรรมรณรงค์คัดแยกขยะ ลดปริมาณขยะ รวมทั้งนำขยะหรือเศษวัสดุเหลือใช้ในชุมชนมาประยุกต์ใช้ในโครงการวิทยาศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหาที่ตรงจุด สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน นำไปสู่โรงเรียนและชุมชนสะอาด มีทัศนียภาพที่น่าอยู่

ร่วมคิด ร่วมแรง ร่วมลดขยะในโรงเรียน

>> กระบวนการทำงานเริ่มจาก กลุ่มนักเรียนได้จัดประชุมวางแผน แบ่งงาน และแบ่งหน้าที่ให้ทุกคนในกลุ่มอย่างเหมาะสม กระทั่งเมื่อได้ระดมสมองคิดรูปแบบกิจกรรมหรือโครงการจนเป็นที่พอใจระดับหนึ่งแล้ว จึงนำไปเสนอต่อครูที่ปรึกษา เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะสำหรับนำไปปรับปรุงแก้ไข และเริ่มลงมือปฏิบัติงานจริง ตามขั้นตอนและกรอบเวลาที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

🏠 ลดก่อนใช้ แยกก่อนทิ้ง รณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะในโรงเรียน ได้แก่ ประโยชน์ของการแยกขยะก่อนทิ้ง ประเภทของขยะ รู้จักถังขยะแต่ละประเภท และแนวคิด 7R ลดปริมาณขยะ เป็นต้น โดยประชาสัมพันธ์ภายในอาคารต่างๆ ของโรงเรียน ในช่วงเวลา 07.45 - 08.00 น. ผลที่ได้จากกิจกรรมนี้ สามารถลดปริมาณขยะภายในโรงเรียนได้วันละ 4-5 กิโลกรัม

🏠 ผ้าป่าขยะ เปิดรับบริจาคขยะรีไซเคิลจากนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อนำไปขาย นำเงินที่ได้บริจาคให้กับหน่วยงานอื่นๆ ที่ต้องการต่อไป

🏠 โครงการวิทยัพิซิตโลกร้อน จากการทำกิจกรรมแยกขยะ นักเรียนสามารถนำขยะที่แยกได้มาใช้พัฒนาต่อในโครงการวิทยาศาสตร์ ด้วยการทำ**โครงการวิทยัพิซิตโลกร้อน** ซึ่งประยุกต์การเรียนรู้ผ่านโครงการวิทยาศาสตร์เพื่อลดปัญหาโลกร้อน เน้นวิธีคิดโครงการบนพื้นฐานของความพอเพียง ตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ตามจิตตารมณ์ของนักบุญหลุยส์ มาร์กรีญอง เดอมงฟอร์ต นักบุญผู้ก่อตั้งมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เพื่อให้โครงการที่ทำก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง ชุมชน และสังคม ตัวอย่างโครงการวิทยัพิซิตโลกร้อน เช่น การนำเปลือกไข่ที่ถูกทิ้งจากโรงอาหารมาเป็นส่วนประกอบทำผ้าเปตานสำหรับใช้ในห้องปฏิบัติการและครัวเรือน การนำเศษผักจากโรงอาหารมาหมักเป็นจุลินทรีย์ชีวภาพใช้ในโรงเรียนและชุมชน สามารถนำไปขายสร้างรายได้ให้กับกลุ่มนักเรียนที่จัดทำด้วย นอกจากนี้ ยังมี**โครงการประเภทสำรวจ** เช่น การสำรวจปริมาณการใช้ไฟฟ้าในโรงเรียน รวมทั้ง**โครงการในกลุ่มพลังงาน** เช่น การทำกังหันลมจากเศษเหล็กเหลือใช้ และการทำน้ำมันดีเซลจากเมล็ดต้นมะฮอกกานีที่อยู่ในบริเวณโรงเรียน เป็นต้น

📖 **ต่อยอดแนวคิด สู่การเรียนรู้**

>> โรงเรียนอัสสัมชัญลำปางได้มีแนวคิดนำวัสดุเหลือทิ้งในท้องถิ่นมาศึกษาต่อยอดในโครงการวิทยัพิซิตโลกร้อน เช่น โครงการกระเบื้องดินเผาจากเถ้าหนักลิคไนต์ ซึ่งเกิดจากการทดลองนำเถ้าหนักหรือเถ้าลิคไนต์ ที่เหลือค้างอยู่หลังจากการผลิตกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ซึ่งมักจะถูกทิ้ง แต่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการผสมกับดินขาวที่ใช้ในการผลิตเซรามิค เพื่อทำเป็นกระเบื้องดินเผาสำหรับตกแต่งบ้าน

เพื่อให้กระบวนการขับเคลื่อนโครงการวิทยัพิซิตโลกร้อนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนจึงได้บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระวิชา รวมทั้งมีการทดลองซ้ำไปซ้ำมา เพื่อให้เกิดความเป็นมาตรฐาน จนได้รับการรับรองจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ควบคู่กับการคงเอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นของผลิตภัณฑ์

นอกจากนี้ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมสัปดาห์บูรณาการความรู้แบบองค์รวม เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน เช่น การทำเครื่องปั้นดินเผา “ถ้วยขาม ตราไก่” ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดลำปาง และนำความรู้นั้นมาใช้ต่อยอดกับ โครงการด้านวิทยาศาสตร์ ประยุกต์เป็นแนวทางใช้แก้ปัญหาภาวะโลกร้อนในท้องถิ่น

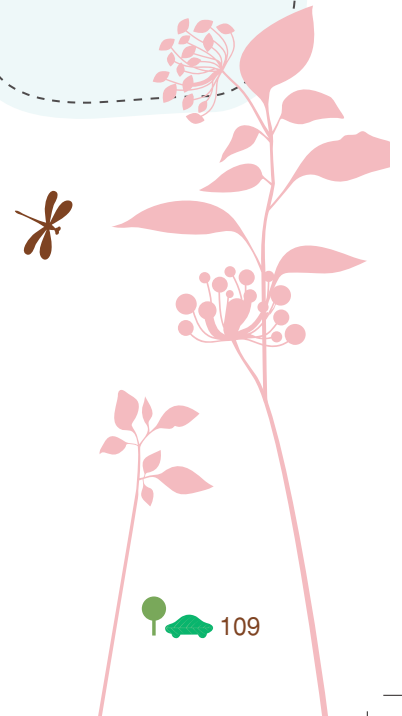
จากการดำเนินโครงการชาวลำปางร่วมใจ ลดเมืองร้อน โดยบริหารจัดการขยะ ในโรงเรียนและชุมชนอย่างยั่งยืน ของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง สามารถลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกได้ 1,287 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี ผลที่ได้จาก การทำโครงการวิทยาศาสตร์ ด้วยแนวคิดการนำทรัพยากรธรรมชาติที่เหลือทิ้ง ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านการบูรณาการสู่ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีโอกาส ได้เรียนรู้ ฝึกฝนวิธีคิดเชิงกระบวนการ และได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นทีม อย่างต่อเนื่อง จนเป็นพื้นฐานสำคัญของการทำกิจกรรมในรุ่นต่อไป

นับเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้ใช้ความรู้เพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 6

โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง
294/1 ถ.ฉัตรไทย ต.สบตุ๋ย
อ.เมือง จ.ลำปาง

เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
นักเรียน 4,318 คน
ครู 320 คน
บุคลากร 100 คน
โทรศัพท์ 054-222733
เว็บไซต์ www.acl.ac.th

โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง จ.ลำปาง

เรียนรู้จากปราชญ์
ชาวบ้าน กิจกรรม
สัปดาห์บูรณาการ

ลดก่อนใช้
แยกก่อนทิ้ง

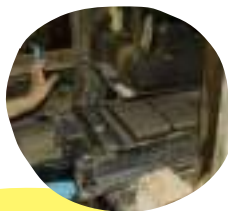
- ประโยชน์ของการแยกขยะ
- รู้จักถังขยะแต่ละประเภท
- แนวคิด 7R ลดขยะ

อัสสัมชัญลำปาง
ร่วมใจ ลดขยะ ลดโลกร้อน

กิจกรรมผ้าป่าขยะ

บูรณาการโครงการ
วิทย์พิชิตโลกร้อน
สู่การเรียนรู้การสอน
8 กลุ่มสาระวิชา

โครงการวิทย์
พิชิตโลกร้อน

- เปลือกไข่
- เศษผัก

โรงเรียนปรีณสรอยแยลส์วิทยาลัย จ.เชียงใหม่ ใส่ใจเพิ่มพื้นที่สีเขียว เยียวยาโลกด้วยวิถีพอเพียง

การขยายตัวของเมืองใหญ่กำลังรุกไล่มาแทนที่พื้นที่สีเขียว ต้นไม้จำนวนมากถูกหักโค่นและแปรเปลี่ยนสภาพพื้นที่เป็นถนน ตลอดจนสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เพื่อรองรับความสะดวกสบายที่เกินพอดี คณะผู้บริหารโรงเรียนปรีณสรอยแยลส์วิทยาลัย จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษา เน้นให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาเรียนรู้ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ด้วยการปลูกต้นไม้ในบริเวณโรงเรียนและพื้นที่รอบชุมชน พร้อมกับน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักวงจรคุณภาพมาเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนแนวคิดและกิจกรรมรณรงค์ เพื่อการเริ่มต้นลดโลกร้อนที่ตัวเองด้วยวิถีแห่งความพอเพียง

โรงเรียนปรีณสรอยแยลส์วิทยาลัย ตั้งอยู่ในเขต อ.เมือง จ.เชียงใหม่ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 3 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายในบริเวณโรงเรียนนอกจากจะมีอาคารเรียนและสิ่งปลูกสร้างที่สอดคล้องกับภูมิสถาปัตยกรรมแล้ว ยังแวดล้อมไปด้วยต้นไม้ใหญ่จำนวนมากที่โรงเรียนอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี ช่วยให้เกิดบรรยากาศร่มรื่นเขียวขจีท่ามกลางเมืองใหญ่

ในปี พ.ศ. 2553 โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยได้รับเลือกเข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 6 จึงได้ริเริ่มโครงการ “ลดโลกร้อนด้วยวิถีพอเพียง” โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนานักเรียน บุคลากร และชุมชนให้เกิดความตระหนักและใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีส่วนร่วมลดปัญหาโลกร้อน ด้วยการเริ่มต้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น ลดใช้พลังงาน ลดการรับประทานเนื้อสัตว์ บริโภคผักผลไม้ตามฤดูกาลและผลิตได้ในท้องถิ่น ลดการสร้างขยะ และการช่วยกันปลูกต้นไม้ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในบริเวณบ้าน โรงเรียน และชุมชน

A – P D C A – N : รหัสใจใสสู่เป้าหมาย

>> โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย มุ่งมั่นดำเนินงานด้วยการประยุกต์แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง “3 ห่วง 2 เงื่อนไข” เน้นความรู้คู่คุณธรรม รวมทั้งใช้หลักวงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นเครื่องมือในการเดินทางสู่เป้าหมาย ประกอบด้วย

A = Awareness : อดรงค์กระทกต่อมรับรู้และสร้างความตระหนักต่อประเด็นปัญหาภาวะโลกร้อน ผ่านการจัดเสียงตามสายในโรงเรียน ทุกเช้าวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 07.00- 07.30 น. รับสมัครสมาชิกชมรมรักษ์สิ่งแวดล้อม (Global Green Club) มีนักเรียนสนใจสมัครเป็นสมาชิก จำนวน 263 คน จัดวิทยุชุมชน FM 101.75 MHz เชียงใหม่ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง แจงข่าวสารและความเคลื่อนไหวของการจัดกิจกรรมในชั่วโมง Homeroom ทุกวันพุธก่อนเริ่มเรียนคาบแรก บูรณาการสู่แผนการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระวิชา ประชาสัมพันธ์หน้าแถว จัดทำป้ายนิเทศ และอบรมเชิงปฏิบัติการแก่นักเรียนในช่วงพักกลางวัน

P = Plan : กำหนดแผนยุทธศาสตร์พัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการของทุกระดับชั้น โดยบูรณาการแนวทางการดำเนินงานเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน พื้นฐานความรู้ และช่วงวัยของนักเรียน

D = DO : ลงมือทำตามแผนงาน เน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนและบุคลากร รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาทในกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสมกับช่วงวัย ระดับความรู้ และความสนใจ หัวข้อจัดกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นเรื่องใกล้ตัว นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่

🏠 หนูน้อย P.R.C. ดูแลสังคม เพื่อให้นักเรียนระดับปฐมวัยเกิดความตระหนัก และมีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย คือ สอนคัดแยกขยะ ปลูกต้นไม้ และหนูน้อยบริการสังคม ซึ่งนักเรียนจะผลัดเปลี่ยนกันเข้าร่วมทุกกิจกรรมย่อยจนครบ

🏠 ปลูกต้นไม้พี่น้อง เป็นหนึ่งในกิจกรรม “พี ม.5 รับน้อง ม.4 อย่างสร้างสรรค์” สานสัมพันธ์พี่น้องก่อเกิดความสามัคคี โดยใช้วิธีจับคู่พี่รหัสน้องรหัสร่วมกัน ปลูกต้นไม้ในกระถาง พันธุ์ไม้ที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นไม้ประดับ เช่น โกศล ดอกเข็ม ต้นชา เพื่องาฟ้า ฯลฯ เมื่อปลูกเสร็จแล้ว ทั้งคู่เขียนชื่อกำกับไว้ที่กระถาง และสัญญาต่อกันว่าจะดูแลต้นไม้ที่ปลูกร่วมกันให้มีชีวิตรอดตลอดภาคเรียนที่ 1 จากนั้นนำกระถางต้นไม้ไปวางรอบบริเวณรั้วของอาคารเรียนอนุบาล เมื่อจบภาคเรียนที่ 1 สํารวจพบว่า ต้นไม้ที่ปลูกมีอัตราการรอดเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 78

🏠 ค่ายทักษะชีวิตและบำเพ็ญประโยชน์ ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ทดแทน พื้นที่ป่าที่ถูกทำลาย เจ้าหน้าที่ป่าไม้ช่วยจัดเตรียมกล้าไม้ท้องถิ่นจำพวก มะค่าโมง นางพญาเสือโคร่ง อินทนิลน้ำ เต็ม และพญา จำนวน 400 ต้น ปลูกในพื้นที่ ประมาณ 8 ไร่

🏠 สร้างสรรค์และเสียสละเพื่อสังคม เน้นการปลูกต้นไม้ท้องถิ่นในพื้นที่ป่าที่ถูกลักลอบตัดไม้เขตนวนอุทยานน้ำตกบัวตองและน้ำพุเจ็ดสี สำนักบริหารจัดการในพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 (เชียงใหม่) ต.แม่หอพระ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ โดยได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ช่วยจัดเตรียมกล้าไม้จำพวกก่อเตี้ย ก่อแป้น สน จำปา มะม่วงป่า กระพี้จั่น ฯลฯ จำนวน 390 ต้น ปลูกในพื้นที่ประมาณ 1-2 ไร่

🏠 ค่ายวิทยาศาสตร์ทางทะเลปลูกป่าชายเลน ศึกษาพลังงานทดแทน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้จัดค่ายวิทยาศาสตร์ทางทะเล และค่ายพลังงานทดแทน เพื่อเรียนรู้ธรรมชาติวิทยาทางทะเล เปิดโลกพลังงานทดแทน และลงมือปลูกป่าชายเลนร่วมกัน

C = Check : ติดตามประเมินผลการดำเนินงานไปพร้อมกับการทำกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลที่เกิดกับนักเรียนหลังเข้าร่วมกิจกรรม มีการกระตุ้นและเสริมแรงให้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ตรวจสอบว่า ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างไรให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ มิใช่แค่เพียงความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้น แต่เป้าหมายของการทำกิจกรรม คือ ผู้เรียนได้ฝึกใช้กระบวนการคิด มีเหตุผล ความพอประมาณ มีภูมิคุ้มกัน ใช้ความรู้ควบคู่กับคุณธรรม

A = Action : นำผลที่ได้จากการประเมินกิจกรรมไปใช้เพื่อการพัฒนา เช่น การจัดกิจกรรมเสริมรวมทั้งประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

N = Network : การขยายเครือข่ายไปสู่โรงเรียนและชุมชนต่างๆ เพื่อเผยแพร่แนวคิดการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักสำคัญของการจัดกิจกรรมลดปัญหาภาวะโลกร้อน ประกอบด้วย

🏠 รมรงค์ชั๊กชวนโรงเรียนในชุมชนร่วมปฏิบัติกิจกรรมลดปัญหาภาวะโลกร้อน จัดกิจกรรมแข่งขันภูมิปัญญาเยาวชนไทยลดปัญหาหมอกควันในภาคเหนือ และจัดนิทรรศการ มีผู้เข้าร่วมประมาณ 1,500 คน มีโรงเรียนเครือข่ายลดภาวะโลกร้อนเพิ่มขึ้น 4 โรงเรียน

🏠 โครงการโรงเรียนเครือข่ายลดโลกร้อนด้วยวิถีพอเพียง มีเป้าหมายขยายเครือข่ายไปสู่โรงเรียนต่างๆ ในชุมชน โดยจัดอบรมครูและนักเรียนเยาวชนแกนนำของโรงเรียนเครือข่าย เน้นประเด็นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อลดปัญหาภาวะโลกร้อนได้อย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันก็มีการติดตามและประเมินผลด้วยการจัดเวทีแข่งขันนำเสนอแนวคิดและกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนของโรงเรียนเครือข่าย ซึ่งสามารถขยายเครือข่ายโรงเรียนเพิ่มขึ้นได้อีก 10 โรงเรียน

แทกกิ่ง พลิบา ต่อยอด แนวคิด “ลดโลกร้อน”

>> ต่อเนื่องจากการดำเนินงานโครงการลดโลกร้อนด้วยวิถีพอเพียง โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ได้จัดทำโครงการต้นกล้าพิทักษ์โลก มุ่งเน้นการบูรณาการกิจกรรมทั้งโรงเรียนตามแนวคิด “สร้างต้นกล้าความคิด ปลูกต้นกล้าเมล็ดพันธุ์ แบ่งปันสู่ชุมชน ลดปัญหาโลกร้อนอย่างยั่งยืน” แบ่งเป็น 3 กลุ่มกิจกรรม คือ

สร้างต้นกล้าความคิด จัดอบรมผู้นำนักเรียนระดับชั้นต่างๆ และบรรจุกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนทั้งหมดลงสู่แผนปฏิบัติการของโรงเรียน บนพื้นฐานของยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้ทุกโครงการบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการจัดกิจกรรมปลูกผักสวนครัวกับน้องอนุบาล

ปลูกต้นกล้าเมล็ดพันธุ์ ประกอบด้วย กิจกรรมสำรวจพันธุ์ไม้ยืนต้นในโรงเรียน และชุมชน กิจกรรมให้ความรู้วิธีเพาะเมล็ดพันธุ์พืชท้องถิ่น กิจกรรมผู้พิทักษ์รักษาดินไม้ และกิจกรรมการประกวดต้นกล้าและปลูกป่าด้วยต้นกล้าที่เพาะจากเมล็ด

แบ่งปันสู่ชุมชน ชักชวนชุมชนให้เข้าร่วมผ่านกิจกรรมค่ายสร้างสรรค์สังคม จัดรายการวิทยุชุมชน แบ่งปันต้นกล้าให้ชุมชนปลูกในสวนอุทยาน สร้างฝายชะลอน้ำ และจัดเวทีเสวนาโรงเรียนเครือข่ายประจำจังหวัดเชียงใหม่

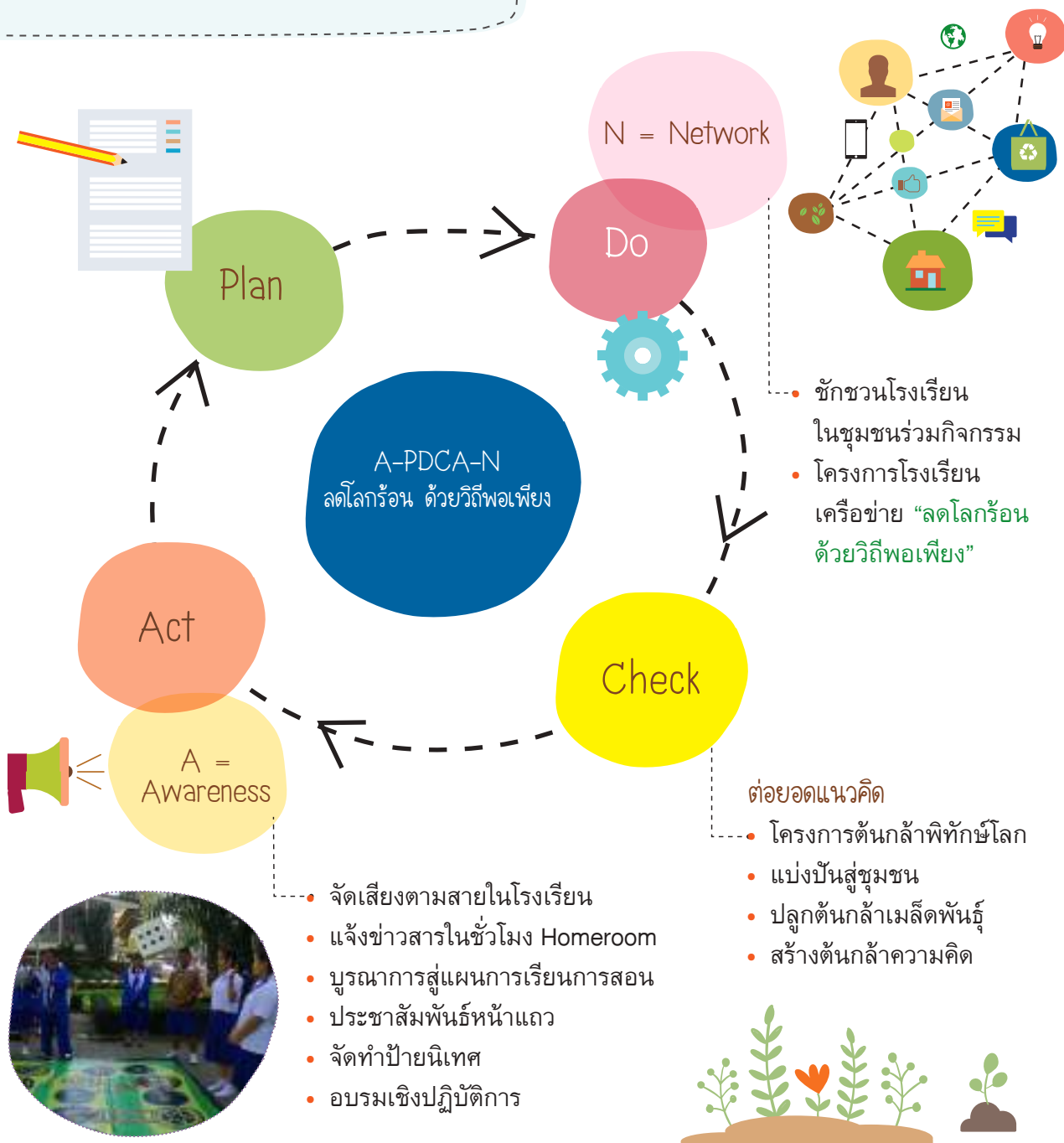
จากการดำเนินงานด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโครงการลดโลกร้อนด้วยวิถีพอเพียง และโครงการต้นกล้าพิทักษ์โลก ของโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย สามารถอนุรักษ์ต้นไม้อินโรงเรียน จำนวน 1,076 ต้น และปลูกต้นไม้เพิ่มทั้งในโรงเรียนและชุมชนจำนวนประมาณ 1,000 ต้น ซึ่งช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 16,850 กิโลกรัม คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

“โรงเรียน” นอกจากเป็นบ้านหลังที่สองที่ทำหน้าที่บ่มเพาะความรู้และคุณธรรมให้นักเรียนแล้ว ยังมีบทบาทสำคัญในการปลูกจิตสำนึกผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้พร้อมต่อยอดได้ไม่สิ้นสุด เสมือนหนึ่งปลูกกล้าไม้ไว้กลางใจของนักเรียน ซึ่งจะค่อยๆ เติบโตเป็น “ไม้ใหญ่” ต่อไปในวันข้างหน้า

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 6

โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย
117 ถ.แก้ววรัรัฐ ต.วัดเกต อ.เมือง
จ.เชียงใหม่

เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
นักเรียน 6,441 คน
ผู้บริหารและครู 368 คน
บุคลากรฝ่ายสนับสนุน 135 คน
โทรศัพท์ 053-242038
เว็บไซต์ www.prc.ac.th

โรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา จ.นครพนม รวมพลังวัยใส ร่วมใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาสภาพปัญหาในพื้นที่ พบว่า ชุมชนในตำบลพระซองยังให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อมน้อย แม้แต่นักเรียนของโรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยาก็มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการทิ้งขยะไม่เป็นที่ การเปิดไฟฟ้าและน้ำประปาทิ้งไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้รถจักรยานยนต์มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น

นักเรียนแกนนำโรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา กว่า 60 คน ผนึกกำลังสร้างสรรค์โครงการ “รวมพลังวัยใส ร่วมใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อม” รมณรงค์ใช้พาหนะส่วนตัว โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ ปรับเปลี่ยนวิธีการเดินทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยกันลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ลดภาวะโลกร้อน ลดมลภาวะทางเสียง ลดความเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุในโรงเรียน ตลอดจนเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีจิตสาธารณะที่จะทำประโยชน์เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

PDCA พันเฟืองขับเคลื่อนโครงการ

>> โรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา จัดการเรียนการสอนแบบโรงเรียนวิถีพุทธ มุ่งเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม และความพอเพียงในการดำรงชีวิต รวมถึงการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนได้ดำเนินโครงการ “รวมพลังวัยใส ร่วมใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อม” ด้วยหลักการ PDCA ดังนี้

ขั้นเตรียมการ (P:Plan)

เริ่มตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน การเขียนโครงการนำเสนอเพื่อขออนุมัติ การแต่งตั้งคณะทำงาน การประชุมคณะทำงานเพื่อร่วมกันวางแผนดำเนินการ การจัดเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์การดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์โครงการ

ขั้นตรวจสอบประเมิน (C:Check)

กำกับติดตามและประเมินการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรม โดยแจกแบบสอบถามให้ผู้เกี่ยวข้องประเมินโครงการ

ขั้นแก้ไขปรับปรุง (A:Act)

ร่วมกันสรุปผลการดำเนินโครงการ รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารโรงเรียน และประชาสัมพันธ์เผยแพร่การดำเนินงานต่อคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคคลทั่วไป

ขั้นดำเนินการ (D:Do)

ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ส่วน คือ กิจกรรมปลูกจิตฝึกรวินัย กิจกรรมร่วมใส่ใจสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมพร้อมใจทำประโยชน์เพื่อสังคม

ปลูกจิตสำนึก ใส่ใจสิ่งแวดล้อม พร้อมใจทำประโยชน์เพื่อสังคม

>> การดำเนินโครงการรวมพลังวัยใส ร่วมใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 3 กิจกรรมหลัก คือ

1. **ปลูกจิตฝึกรวินัย** ประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักเรียนที่มีจิตอาสาเพื่อสังคม และสิ่งแวดล้อม แบ่งกลุ่มนักเรียนแกนนำและมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงาน

2. **ใส่ใจสิ่งแวดล้อม** โรงเรียนได้จัดกิจกรรมหลากหลาย เน้นกิจกรรมลดพลังงานด้านการเดินทาง เพื่อช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ ลดมลภาวะทางเสียง ลดอุบัติเหตุในโรงเรียน ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- **จักรยานลดโลกร้อน** รณรงค์ให้นักเรียนที่อยู่บ้านใกล้ ปั่นจักรยานมาโรงเรียนแทนการใช้รถจักรยานยนต์
- **สองเท้าเพื่อโลก** รณรงค์ให้นักเรียนที่อยู่บ้านไกล เดินมาโรงเรียนแทนการใช้รถจักรยานยนต์
- **หยุดการขับ ดับแล้วจูง** รณรงค์ให้นักเรียนที่นำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียน ดับเครื่องยนต์ที่หน้าโรงเรียน เพื่อจูงไปเก็บที่โรงรถ เป็นระยะทางไป-กลับ 400 เมตร
- **ทางเดียวกัน มาด้วยกัน** รณรงค์ให้นักเรียนที่อยู่บ้านใกล้กัน เดินทางมาโรงเรียนด้วยกัน เพื่อลดจำนวนการใช้รถจักรยานยนต์
- **ทางเดียวกัน มารถรับส่งด้วยกัน** รณรงค์ให้นักเรียนใช้บริการรถรับส่ง แทนการใช้รถจักรยานยนต์ในการเดินทางมาโรงเรียน

3. พร้อมใจทำประโยชน์เพื่อสังคม โรงเรียนนำเงินรายได้จากการจำหน่ายสิ่งประดิษฐ์ที่ทำจากวัสดุเหลือใช้ ขยะรีไซเคิล และน้ำหมักจากมูลไส้เดือนมาใช้จัดกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมเยี่ยมผู้สูงอายุและสร้างห้องน้ำให้ผู้สูงอายุในชุมชน กิจกรรมให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมแก่น้องๆ ที่ศูนย์เด็กเล็กในชุมชน และกิจกรรมนำความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมสู่ชุมชน ด้วยการเดินรณรงค์และเคาะประตูให้ความรู้ตามบ้านเรือนในชุมชน

ผลการดำเนินงานด้านการลดใช้พลังงานในการเดินทาง ภายใต้โครงการรวมพลังวัยใส ร่วมใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อม ของโรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา สามารถลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงได้ 13,249 ลิตรต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 29,010 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ เกิดจากการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างต่อเนื่องตลอดการดำเนินงาน การได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน รวมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งประกอบด้วย 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้ 2 เงื่อนไข คือ ความรู้และคุณธรรม มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง ก่อเกิดเป็นองค์ความรู้ที่ลึกซึ้ง ฝังแน่น สร้างให้นักเรียนเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะ ช่วยเหลือผู้อื่น และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในพระพุทธศาสนา ทำให้คนในสังคมมีความสุขอย่างยั่งยืน

เริ่มต้นทบทวนวิธีการเดินทาง วางแผนการลดใช้น้ำมัน “ทางเดียวกันไปด้วยกัน” และเลือกพึ่งพาพลังงานของตนเอง อากาศบริสุทธิ์ และสภาพแวดล้อมที่ดีก็จะยังคงอยู่ได้อีกนาน

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 6

โรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา
93 หมู่ 4 ต.พระซอง อ.นาแก
จ.นครพนม

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
นักเรียน 718 คน
ครูและบุคลากร จำนวน 38 คน
โทรศัพท์ 042-583113,
086-2212914 , 088-5235878
เว็บไซต์ www.Phrasong.ac.th

119

โรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา จ.นครพนม

โรงเรียนไทรงามพิทยาคม จ.กำแพงเพชร

ไทรงามวัยใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ลดโลกร้อนด้วยมือเรา

โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ตั้งอยู่ห่างจากตัว อ.ไทรงาม จ.กำแพงเพชร เป็นระยะทาง 3 กิโลเมตร การเดินทางจากโรงเรียนไปยังตลาด เพื่อซื้อหาวัตถุดิบประกอบอาหารกลางวันให้นักเรียนในแต่ละวัน ต้องใช้น้ำมันจำนวนไม่น้อย และทุกครั้งที่ซบซี่ยานพาหนะ ยังปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกสู่บรรยากาศด้วย คณะผู้บริหารโรงเรียนจึงได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ก้าวสู่ “โรงเรียนคาร์บอนต่ำ” เพื่อพัฒนาเป็นโรงเรียนต้นแบบลดโลกร้อน ดำเนินรอยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้การพึ่งพาตนเอง ลงมือเพาะปลูกข้าวและพืชผักเป็นอาหาร ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย ลดการเดินทาง ลดขยะและรู้จักกำจัดอย่างถูกวิธี เพื่อรักษาความสมดุลของโลกใบนี้ให้ดีที่สุด

ปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม มุ่งมั่นจัดการเรียนการสอนด้วยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งทางด้านการศึกษา คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สะท้อนได้จากกลยุทธ์ของโรงเรียนที่ว่า “ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

โรงเรียนไทรงามพิทยาคม ได้เข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 7 (พ.ศ. 2554 – 2555) จึงได้ริเริ่มโครงการ “ไทรงามวัยใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ลดโลกร้อน ด้วยมือเรา” ซึ่งจากการดำเนินโครงการที่ผ่านมา ส่งผลให้นักเรียนเกิดความตระหนัก ในการอนุรักษ์พลังงาน ดูแลสิ่งแวดล้อม และร่วมกันลดโลกร้อน โรงเรียนจึงได้สานต่อ โครงการอย่างต่อเนื่อง ด้วยการนำกลยุทธ์หลักของโรงเรียนมาเป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน และช่วยลด ภาวะโลกร้อนที่กำลังทวีความรุนแรงขึ้นในปัจจุบัน

จากเศรษฐกิจพอเพียง สู่โรงเรียนวิถีพอเพียง

>> การดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม ประกอบด้วย **กิจกรรมการเผยแพร่ความรู้ให้กับนักเรียนและชุมชน** สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน เพื่อให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดและเผยแพร่เรื่องราวของปัญหาโลกร้อนและแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วม โดยเริ่มจากเพื่อนนักเรียน คนในชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณโรงเรียน ตลาดนัด สถานที่ราชการ หรือแม้แต่พ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดจิตสำนึกร่วมกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และพร้อมร่วมมือร่วมใจเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาโลกร้อน **กิจกรรมวิถีพอเพียงสู่คาร์บอนต่ำ** ร่วมกันลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

🏠 การทำนาข้าว เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง โดยครูและนักเรียนร่วมกันเกี่ยวข้าว และนวดข้าวที่ปลูกในพื้นที่นาของโรงเรียน เน้นสอนให้นักเรียนทำนาด้วยแรงงานคน แทนการใช้เครื่องจักรกล ช่วยลดค่าใช้จ่าย ลดการใช้พลังงาน ผลที่ได้ยังช่วยลดการเกิดภาวะโลกร้อน เด็กนักเรียนได้ทำงานร่วมกัน ก่อเกิดความสำเร็จ รู้จักช่วยเหลือกัน มีน้ำใจซึ่งกันและกัน

🏠 การปลูกผัก นักเรียนช่วยกันปลูกผักในบริเวณพื้นที่ของโรงเรียน โดยใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ที่นักเรียนทำขึ้นเอง ผลผลิตที่ได้นำไปให้แม่ครัวปรุงเป็นอาหาร

กลางวันของโรงเรียน นอกจากช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ลดการเดินทางไปซื้อผักที่ตลาด และลดการใช้ถุงพลาสติกใส่ผักจากตลาด ยังได้บริโภคผักปลอดสารพิษอีกด้วย

🏠 การเพาะเห็ด นักเรียนนำตะแกรงที่ไม่ใช้แล้ว เศษฟางข้าวที่ได้หลังการเก็บเกี่ยว และผักตบชวาจากแหล่งน้ำ มาเป็นวัสดุสำหรับเพาะเห็ด ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุเหลือใช้ ผลผลิตที่ได้นำไปทำอาหารกลางวันให้เด็กนักเรียน

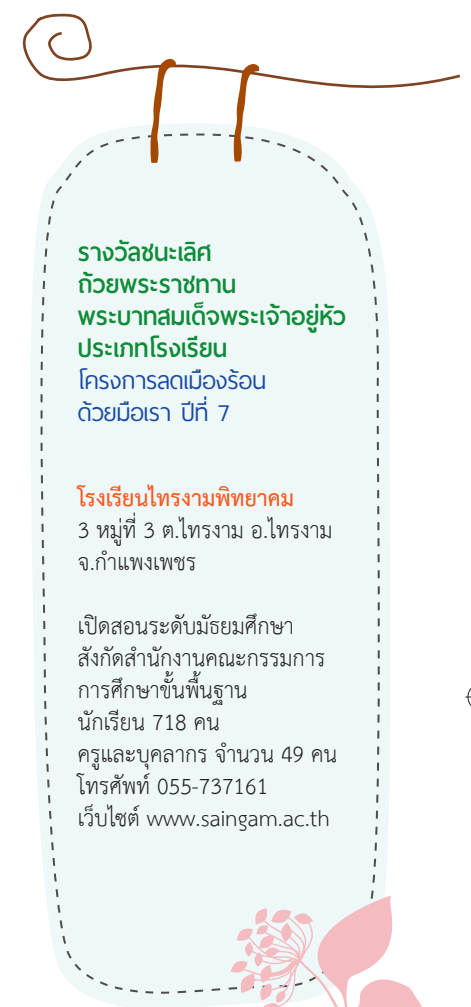
🏠 การเลี้ยงปลาตก มีการเลี้ยงปลาตกบึกอยู่ในบ่อเลี้ยงปลาของโรงเรียน โดยนักเรียนจะนำเศษอาหารที่เหลือจากโรงอาหารไปใช้เลี้ยงปลาตก เป็นการกำจัดขยะอินทรีย์ ช่วยประหยัดค่าอาหารสำหรับเลี้ยงปลาตก และสามารถนำไปประกอบอาหารกลางวันได้

มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

>> โรงเรียนไทรงามพิทยาคมมุ่งเน้นให้โครงการเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จึงได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยครูทั้ง 8 กลุ่มสาระร่วมกันจัดทำแผนบูรณาการเรียนรู ซึ่งได้รับคำแนะนำที่ดีจากศึกษานิเทศก์ และจัดค่ายการเรียนรู้บูรณาการ “ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา” เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และสร้างความตระหนักในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน และวิธีแก้ไขปัญหา

จากการดำเนินโครงการไทรงามวัยใส ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ลดโลกร้อนด้วยมือเรา ของโรงเรียนไทรงามพิทยาคม สามารถลดการเดินทางไปซื้อผักจากตลาดเป็นระยะทาง 132 กิโลเมตรต่อเดือน ลดจำนวนถุงพลาสติกจากตลาดได้เดือนละ 60 ถุง นำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ย 20,425 กิโลกรัมต่อปี นำฟางข้าวมาทำปุ๋ย 14,512 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 1,332 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

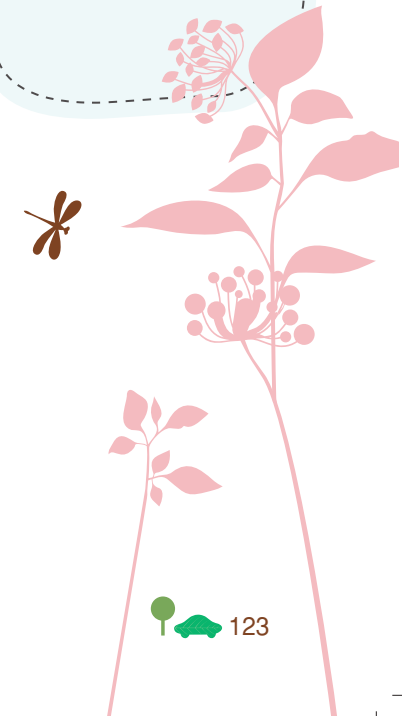
“คาร์บอนต่ำ” เริ่มได้ที่ตนเอง โรงเรียน ชุมชน หากทุกคน ทุกหน่วยงาน “ใส่ใจ” หยุดลัคนิด คิดก่อนกิน ชื้อ และใช้อย่างพอเพียง อากาศป่วยของโลกคงดีขึ้นในเร็ววัน

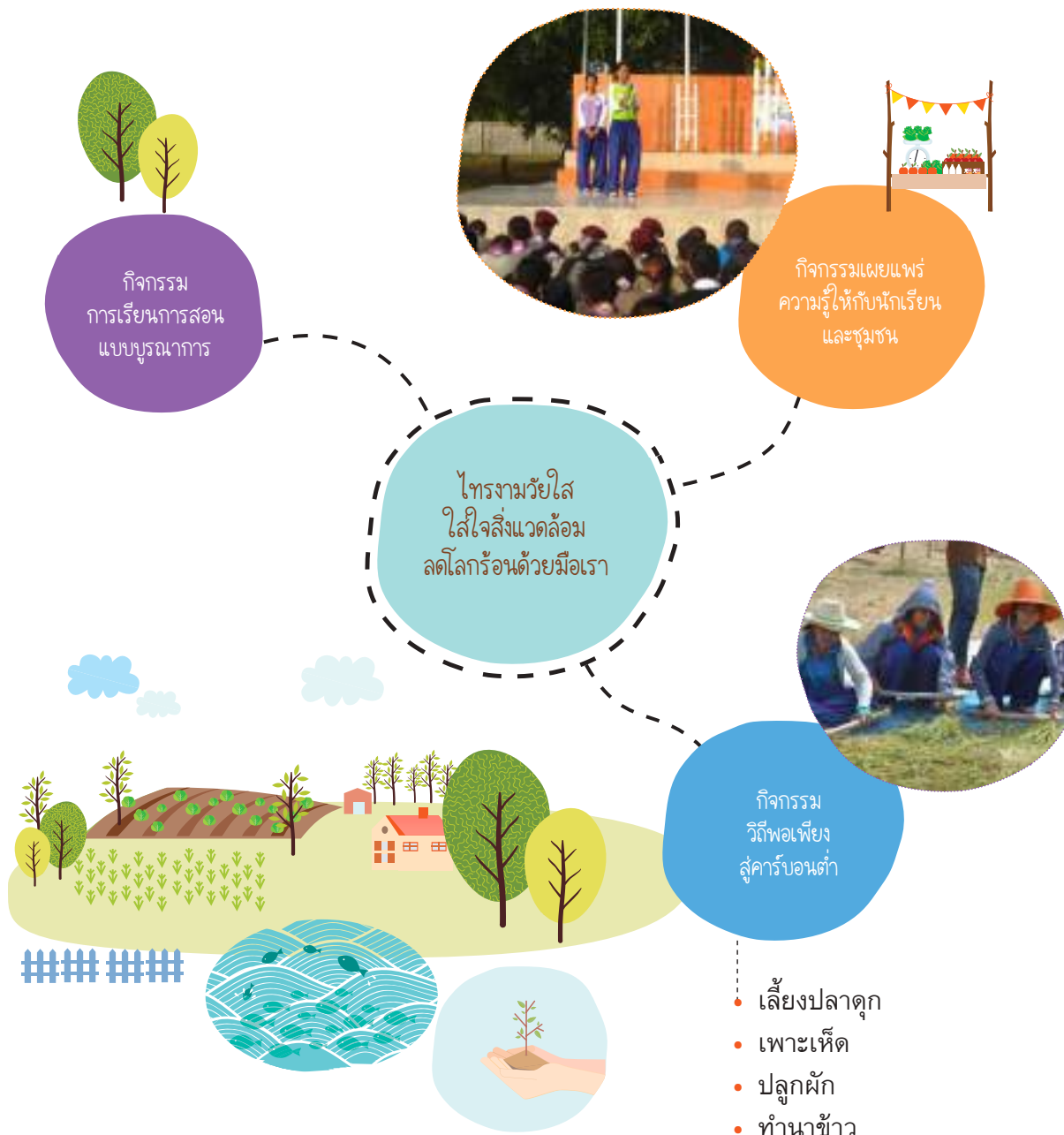
รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 7

โรงเรียนไทรงามพิทยาคม
3 หมู่ที่ 3 ต.ไทรงาม อ.ไทรงาม
จ.กำแพงเพชร

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน 718 คน
ครูและบุคลากร จำนวน 49 คน
โทรศัพท์ 055-737161
เว็บไซต์ www.saingam.ac.th

โรงเรียนโครงการพิทยาคม จ.กำแพงเพชร

โรงเรียนเชียงของวิทยาคม จ.เชียงราย ปฏิบัติการเรนเจอร์ ลดโลกร้อน

เชียงของ เป็นอำเภอหนึ่งทางภาคเหนือของประเทศไทยที่มีพื้นที่ติดแม่น้ำโขง ซึ่งกั้นเขตแดนกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอำเภอเชียงของ โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการเป็นพื้นที่สีเขียวเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว พร้อมกับความต้องการใช้ทรัพยากรที่เพิ่มขึ้น รวมถึงมีปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน โรงเรียนเชียงของวิทยาคมตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงได้จัดทำโครงการ **“เชียงของเรนเจอร์”** ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่น ด้วยการสอดแทรกองค์ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกรายวิชา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นอย่างจริงจัง และเป็นกำลังสำคัญในการถ่ายทอดแนวคิดด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่คนในอำเภอเชียงของ

การรวมตัวของ CK Ranger

>> **“CK Ranger”** เป็นกลุ่มนักเรียนโรงเรียนเชียงของวิทยาคมที่รวมตัวกันเป็นอาสาสมัครร่วมทำกิจกรรมลดภาวะโลกร้อนในโรงเรียน ประกอบด้วยนักเรียนทุกช่วงชั้น ซึ่งสามารถเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจและความถนัด ควบคู่ไปกับแนวทางการเรียนการสอนของโรงเรียน

🏠 ปฏิบัติการเรนเจอร์ ลดโลกร้อน ของโรงเรียนเซียงของวิทยาคมได้เริ่มต้นขึ้น โดยรับสมัครนักเรียนแกนนำ CK Ranger ทำการสำรวจและบันทึกปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในโรงเรียน จัดค่ายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ และผลกระทบจากขยะที่มีต่อโรงเรียนและชุมชน ซึ่งนักเรียนแกนนำได้ร่วมกันคิดและดำเนินกิจกรรมที่ช่วยลดปริมาณขยะ ดังนี้

- **Teacher Ranger** ประชาสัมพันธ์ให้คุณครูนำกระดาษที่ใช้แล้วมาแลกถุงผ้า โดยกระดาษที่นำมาแลกจะถูกรวบรวมไปใช้ในกิจกรรม Paper Ranger ต่อไป
- **Paper Ranger** โรงเรียนจัดหาภาชนะรองรับขยะกระดาษวางไว้ทุกห้องเรียน นักเรียนแกนนำจัดเก็บขยะกระดาษทุกวันอังคารและพฤหัสบดี รวบรวมเพื่อใช้ประโยชน์ โดยกระดาษที่ใช้หน้าเดีวนำมาทำเป็นสมุดโน้ตทำมือ ส่วนกระดาษที่ใช้แล้วสองหน้านำมาทำเปเปอร์มาเช่ และงานศิลปะรูปแบบต่างๆ
- **Plastic Ranger** ส่งเสริมให้นักเรียนคัดแยกขยะ และนำขยะมาแลกสะสมแต้มบับเพื่อรับของรางวัล ขยะส่วนหนึ่งนำไปขาย เงินที่ได้นำมาบริจาคให้ผู้ป่วยสูงอายุ ผู้พิการ และไร้ญาติ ขยะอีกส่วนหนึ่งนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ถ้วยบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปนำมาทำเป็นกระถางต้นไม้ ขวดน้ำพลาสติกนำมาประดิษฐ์เป็นเก้าอี้ นอกจากนี้ ยังได้รณรงค์ลดใช้แก้วน้ำพลาสติกแบบใช้แล้วทิ้งในโรงอาหาร เชิญชวนให้พ่อค้าแม่ค้าเปลี่ยนมาใช้แก้วน้ำแบบใช้ซ้ำ
- **Student Ranger** รณรงค์ให้นักเรียนใช้วัสดุธรรมชาติ ปิ่นโต กล่อง ฯลฯ ใส่อาหารมารับประทานที่โรงเรียนแทนถุงพลาสติก รณรงค์การใช้แก้วน้ำส่วนตัว และทานอาหารให้หมดจาน
- **Fertilizer Ranger** รวบรวมเศษใบไม้ในโรงเรียนไปทำปุ๋ยหมัก นำปุ๋ยหมักที่ได้ไปจำหน่าย และใช้บำรุงต้นไม้และผักสวนครัวในโรงเรียน

โรงเรียนเซียงของวิทยาคมยังได้สร้างสรรค์รูปแบบการจัดการขยะในโรงเรียนเพิ่มอีก 2 กิจกรรม ได้แก่

- **บำบัดน้ำเสียจากโรงอาหาร** ขอความร่วมมือร้านค้าให้แยกเศษอาหารออกจากภาชนะก่อนนำไปล้าง ตัดตั้งถังดักไขมันและบ่อดักไขมัน นำไขมันไปทำเทียน ตะกอนเศษอาหารนำไปทำปุ๋ย และน้ำเสียนำไปบำบัด
- **การเลี้ยงไส้เดือน** กำจัดขยะเศษอาหารโดยนำมาเลี้ยงไส้เดือน มูลและฉีไ้เดือนนำไปเป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้ในโรงเรียน

นอกจากการดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนแล้ว CK Ranger ยังได้ขยายผลการลดภาวะโลกร้อนไปสู่่นอกรั้วโรงเรียน ด้วยการลงพื้นที่ให้ความรู้กับชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และโรงเรียนมัธยมบ้านขอนแก่นที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในโครงการเชียงใหม่ของเรนเจอร์ของโรงเรียนเชียงใหม่ของวิทยาคม สามารถคัดแยกขยะกระดาษได้ 367 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะพลาสติกได้ 1,870 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกเศษใบไม้ได้ 989 กิโลกรัมต่อปี และลดปริมาณถุงพลาสติกได้ 40,000 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 68,472 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ต่อยอดโครงการ พัฒนาฐานเรียนรู้ลดโลกร้อน

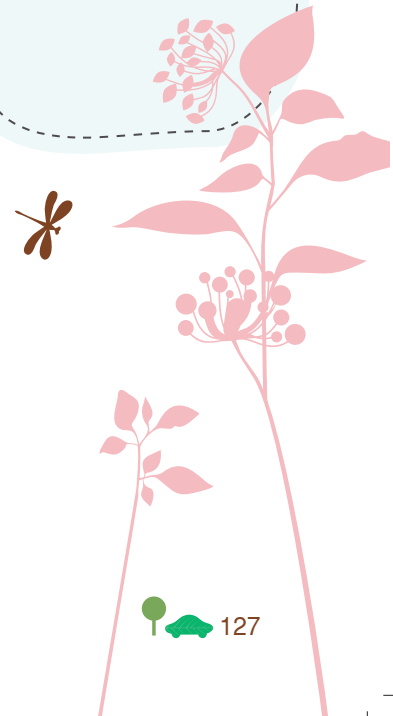
>> โรงเรียนเชียงใหม่ของวิทยาคมได้พัฒนา **เชียงใหม่โมเดล** ในรูปแบบฐานการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อให้มีฐานการเรียนรู้ที่พร้อมสำหรับการขยายผลโครงการไปยังโรงเรียนเครือข่ายและชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน 5 ฐานการเรียนรู้ ได้แก่ **ฐานสหวิทยาการ** ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะ **ฐานผ่าด่าน 18 อรหันต์** การบำบัดน้ำเสียจากโรงอาหาร **ฐานเหยยหยันวิญจักร** การจัดการขยะอินทรีย์ **ฐานสามมิกดิ์โลกา** การจัดการขยะจากห้องเรียน และ**ฐานบูรณาศาสตร์ศิลป์** การลดปริมาณขยะในโรงเรียน

“ปฏิบัติการเรนเจอร์ลดโลกร้อน” เป็นต้นแบบแนวคิดพิทักษ์โลกที่ทำได้จริง ขอเพียงมีความมุ่งมั่น และลงมือปฏิบัติอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง เราทุกคนก็สามารถ “ช่วยโลกและช่วยเรา” ได้พร้อมๆ กัน

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ปีที่ 7

โรงเรียนเชียงใหม่ของวิทยาคม
350 หมู่ 10 ต.เวียง อ.เชียงใหม่ จ.เชียงใหม่

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน 1,100 คน
ครู 64 คน
บุคลากร 3 คน
โทรศัพท์ 053-791434
เว็บไซต์ www.ckw.ac.th

โรงเรียนเชียงของวิทยาคม จ.เชียงราย

โรงเรียนวังกระแสะวิทยาคม จ.นครพนม

พี่สอนน้อง ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา

การดำรงชีวิตของเราในปัจจุบันล้วนใช้ "พลังงานไฟฟ้า" อุปกรณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ ผลผลิตมาเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกสบายให้กับมนุษย์ ยิ่งมีการใช้อุปกรณ์เหล่านี้มากเท่าใด ความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น ยิ่งเร่งผลิตกระแสไฟฟ้า ยิ่งต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติประเภทน้ำมันและถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงในการเผาไหม้ ยิ่งก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก ขณะเดียวกัน การขยายตัวของเมืองในปัจจุบัน ทำให้พื้นที่สีเขียวจำนวนไม่น้อยถูกแปรสภาพเป็นอาคารสำนักงาน บ้านเรือน ถนนหนทาง ระบบโครงข่ายสายไฟฟ้าและสายโทรศัพท์ ฯลฯ การตัดโค่นต้นไม้เป็นการทำลายพื้นที่สีเขียว แหล่งดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซเรือนกระจกตัวสำคัญ โลกของเราจึงร้อนขึ้น

โรงเรียนวังกระแสะวิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในเขตอ.เมือง จ.นครพนม โรงเรียนได้มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เน้นการดำเนินกิจกรรมหลากหลายรูปแบบภายในโรงเรียน รวมถึงชุมชนข้างเคียง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และลดภาวะโลกร้อน อีกทั้งเพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่มีการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานควบคู่ไปกับการเรียนการสอน

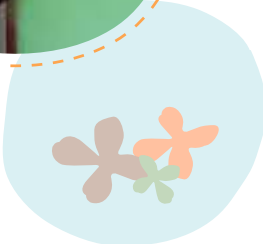
พี่น้องร่วมใจ ลดเมืองร้อน

>> โรงเรียนวังกระแจะวิทยาคมใช้กระบวนการ “พี่สอนน้อง” ในการดำเนินงานเผยแพร่องค์ความรู้ของโครงการ “ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ชาววังกระแจะวิทยาคม” ให้กับนักเรียนในโรงเรียน รวมถึงชุมชน และโรงเรียนที่สนใจ โดยมุ่งเน้นด้านการลดใช้พลังงานไฟฟ้า และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ดังนี้

พี่สอนน้องลดใช้ไฟฟ้า แกนนำลดเมืองร้อนให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการลดใช้พลังงานไฟฟ้าในโรงเรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำ “ป้ายเตือนใจ” ป้ายสัญลักษณ์เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดและรู้คุณค่า พร้อมทั้งรณรงค์ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด ปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกครั้งหลังเลิกใช้งาน อีกทั้งประสานความร่วมมือกับคุณครูกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาโครงการพลังงานแสงอาทิตย์ พิชิตโลกร้อน ได้แก่ ห้องเรียนพลังงานแสงอาทิตย์ เครื่องทำน้ำอุ่นพลังงานแสงอาทิตย์ และตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อรณรงค์ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก นอกจากนี้ นักเรียนยังได้นำความรู้จากโรงเรียนไปใช้ปฏิบัติที่บ้าน และแนะนำให้เพื่อนบ้านใกล้เคียงได้ร่วมเป็นเครือข่ายประหยัดพลังงานไฟฟ้าอีกด้วย

พี่สอนน้องเพิ่มพื้นที่สีเขียว อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกป่านิเวศตามทฤษฎีของ ดร.อาภิระ มียาวากิ จัดกิจกรรม “ปลูกป่านิเวศตามแนวคิด ดร.มียาวากิ” เพื่อปลูกจิตสำนึกรู้คุณค่าของต้นไม้ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง โดยนักเรียน ครู และผู้บริหารได้ร่วมกันปลูกต้นไม้ประจำถิ่น จำนวน 372 ต้น ในบริเวณพื้นที่ว่างของโรงเรียน มีการจัดเวรประจำวันผลัดกันดูแลต้นไม้ และเพื่อขยายแนวคิดการปลูกป่านิเวศ ทางโรงเรียนจึงได้ร่วมกับเครือข่าย 6 ชุมชน อนุรักษ์และดูแลรักษาป่าชุมชน จัดกิจกรรม “เครือข่ายโตโยต้า ป่าชุมชนลดโลกร้อน” เพื่อให้นักเรียนและคนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของป่าไม้ และหวงแหนป่าชุมชน

ผลการดำเนินงานโครงการ “ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ชาววังกระแสวิทยาคม” ด้วยการใช้กระบวนการ “พี่สอนน้อง” สรุปได้ว่า กิจกรรมพี่สอนน้องลดใช้ไฟฟ้า สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 1,480 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี และกิจกรรมพี่สอนน้องเพิ่มพื้นที่สีเขียว สามารถดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 2,490 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ต่อยอด ขยายผล พี่สอนน้อง

>> การดำเนินงานของกลุ่มแกนนำลดเมืองร้อนในโรงเรียนวังกระแสวิทยาคม ขยายผลไปยังชุมชนและโรงเรียนใกล้เคียง ทำให้เกิดเครือข่ายร่วมประหยัดพลังงานไฟฟ้าในชุมชน และมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นทั้งในวัด ชุมชน และโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนยังได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการนำเสนอผลการดำเนินงานให้กับผู้สนใจในงานต่างๆ เช่น งานวันผู้สูงอายุตำบลบ้านฝั้ง งานศิลปหัตถกรรมนักเรียนจังหวัดนครพนม งานวันเด็กและเยาวชนของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม เป็นต้น อีกทั้งโรงเรียนยังเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อนให้กับโรงเรียนที่สนใจด้วย

โรงเรียนวังกระแสวิทยาคมยังได้ผลักดันแผนการดำเนินงานเพื่อให้โครงการ “ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ชาววังกระแสวิทยาคม” เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ด้วยการจัดตั้ง **ชุมชนลดโลกร้อนด้วยมือเรา ชาววังกระแสวิทยาคม** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการให้โรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงร่วมเป็นเครือข่ายลดโลกร้อนให้มากขึ้น

“พี่สอนน้อง” ลดใช้ไฟฟ้า ลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก เลือกรวมกันปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว สร้างแหล่งผลิตออกซิเจนและดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เป็นการทำความดีจาก “รุ่นสู่รุ่น” ส่งต่อโลกร่มเย็นฝากไว้ให้คนรุ่นต่อไป

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 7

โรงเรียนวังกระแสวิทยาคม
หมู่ 4 บ้านวังกระแสด ต.บ้านฝั้ง
อ.เมือง จ.นครพนม

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน 388 คน
ครู 27 คน บุคลากร 4 คน
โทรศัพท์ 084-4287150
เว็บไซต์ www.wungkrasaewit.ac.th

โรงเรียนวังกระแจะวิทยาฯ จ.นครพนม

เพิ่มพื้นที่สีเขียว

- ปลูกป่าแนวเขตตามแนวคิด ดร. มียวากิ
- เครื่องช่วยโตโยต้า
- ป่าชุมชนลดโลกร้อน

พลังงาน

ลดเมืองร้อนด้วย

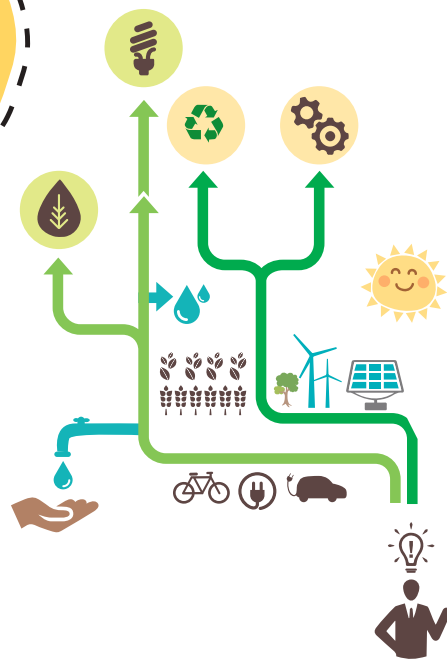
เรา

ชาววังกระแจะวิทยาฯ

ลดใช้ไฟฟ้า

- ปิดไฟเมื่อเลิกใช้งาน
- ถอดปลั๊กเมื่อไม่ใช้งาน
- โครงการพลังงาน
- แสงอาทิตย์ พืชลดโลกร้อน

โรงเรียนขุนยวมวิทยา จ.แม่ฮ่องสอน ปฏิบัติการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

นับเป็นความท้าทายของสังคมโลกในการแสวงหามาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อน ทั้งการปลูกจิตสำนึกสร้างความตระหนักต่อปัญหา การจัดการศึกษาที่บูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียน คณะครู นักเรียน และคนในชุมชน **โรงเรียนขุนยวมวิทยา** ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการหลักสูตร เพื่อส่งเสริมแนวคิดลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จึงได้เข้าร่วมโครงการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ปีที่ 8 (พ.ศ. 2555 – 2556) มุ่งเน้นการสร้างสรรค์กิจกรรมลดโลกร้อนภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างจิตสำนึกให้กับครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน นำไปสู่การจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในโรงเรียนและชุมชน

โรงเรียนขุนยวมวิทยา ตั้งอยู่ใน อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน เป็นโรงเรียนที่อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ อุดมด้วยต้นไม้านาชนิด รวมถึงมีป่าสนอยู่ในบริเวณโรงเรียน จึงเป็นเสมือนห้องเรียนธรรมชาติขนาดใหญ่ที่นักเรียนได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต ในช่วงฤดูร้อน จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาหมอกควันจากไฟป่า ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักเรียนและคนในอำเภอขุนยวม โรงเรียนจึงขอเป็นส่วนหนึ่งในการบรรเทาปัญหา ด้วยการจัดทำโครงการ “ปฏิบัติการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ” ด้วยความเชื่อมั่นว่า การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นอีกวิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน ช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และรักษาสุขภาพภูมิอากาศให้สมดุล

พลิกวิกฤติเป็นโอกาส **ปลูกฝังแนวคิดสีเขียว**

>> โรงเรียนขุนยวมวิทยาคมได้ทำหน้าที่ให้ความรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ ผ่านกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน พร้อมเป็นแกนนำหรือเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะโลกร้อน เพื่อให้โลกของเรา ชุมชนของเรา กลับคืนสู่สภาพสมดุล จึงได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ศิลปะรักษ์โลก “ฉันทรักต้นไม้” จัดกิจกรรมปลูกและบำรุงต้นไม้ ช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในโรงเรียนและในชุมชน โดยจัดแบ่งหน้าที่ให้นักเรียนช่วยกันดูแลรักษาต้นไม้ในโรงเรียนอย่างน้อยคนละ 1 ต้น พร้อมทั้งให้นักเรียนจดบันทึกชื่อและรายละเอียดของต้นไม้ที่ตนเองดูแล นอกจากนี้ ยังจัดกิจกรรมให้นักเรียนเขียนข้อความรณรงค์เกี่ยวกับ “ต้นไม้ร่วมใจรักษ์โลก” และจัดประกวดวาดภาพในหัวข้อ “สิ่งแวดล้อมดี ชีวิตมีสุข”

อนุรักษ์ป่าในโรงเรียน พัฒนาสู่เส้นทางการเรียนรู้ จัดกิจกรรมสำรวจป่าในเขตในโรงเรียน ซึ่งมีพื้นที่ราว 35 ไร่ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการเริ่มต้นสำรวจชนิดพันธุ์ไม้ จัดทำป้ายชื่อต้นไม้แต่ละชนิด จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าในเขต และคู่มือการศึกษาป่าในเขต พร้อมทั้งทำแนวกันไฟรอบบริเวณโรงเรียน นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมการศึกษาป่าในเขต รวมถึงการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน ทางโรงเรียนยังได้กำหนดจุดเรียนรู้ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติทั้งหมด 7 จุด ดังนี้

จุดที่ 1 : ป่าสน สอนให้รู้จักคุณค่าของผืนป่าที่ให้ความชุ่มชื้น และความร่มรื่นแก่ทุกคนในโรงเรียน

จุดที่ 2 : ภาวะอิงอาศัย 1 บริเวณนี้มีกล้วยไม้หลากหลายชนิดขึ้นอยู่ท่ามกลางผืนป่า สะท้อนให้เห็นคุณค่าของการพึ่งพาอาศัยกันตามธรรมชาติ

จุดที่ 3 : ผู้บริโภคร บริเวณนี้จะมีหนอน ปลวก มด คอยกัดกินใบไม้แห้งที่ร่วงหล่นลงมาจากต้นไม้ แสดงให้เห็นวงจรการย่อยสลายตามระบบนิเวศ

จุดที่ 4 : มีป่า ไม่มีป่า เป็นจุดที่ต้องการกระตุ้นต่อมคิด ชวนให้นักเรียนได้สังเกตสภาพความแตกต่างของพื้นที่ ระหว่างบริเวณโรงเรียน ซึ่งอยู่ใจกลางชุมชน ท่ามกลางผืนป่าสนและต้นไม้ขนาดชนิด กับพื้นที่บริเวณภายนอก ซึ่งแห้งแล้งและร้อน เพราะต้นไม้ส่วนใหญ่ถูกตัดโค่น และแปรสภาพพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัยต่างจากโรงเรียน ซึ่งยังคงรักษาผืนป่าไว้ได้อย่างสมบูรณ์

จุดที่ 5 : ป่าเต็งรัง เป็นจุดเรียนรู้ระบบนิเวศป่าที่อุดมสมบูรณ์

จุดที่ 6 : ผู้อาศัย บริเวณนี้มีนก แมลง อาศัยอยู่มาก สื่อความหมายเรื่องสิ่งมีชีวิตที่อิงอาศัยต้นไม้ในผืนป่า

จุดที่ 7 : ภาวะอิงอาศัย 2 เป็นบริเวณที่มีต้นไม้และเถาวัลย์เติบโตอยู่ร่วมกัน สะท้อนคุณค่าของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

🏠 ชวนกันลดควันพิษจากไฟป่า เป็นกิจกรรมรณรงค์ให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุของการเกิดไฟป่า รวมทั้งผลกระทบจากปัญหาควันพิษจากไฟป่าที่มีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ความรู้ เช่น แผ่นพับ ป้ายไว้นิล รวมถึงจัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้เรื่องการลดควันพิษจากไฟป่า เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์ในชุมชน นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมเดินรณรงค์ลดควันพิษจากไฟป่าในชุมชน จัดเสียงตามสาย จัดประกวดแข่งขันวาดภาพ แต่งคำขวัญ เขียนเรียงความ และตอบปัญหา เน้นให้เด็กนักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

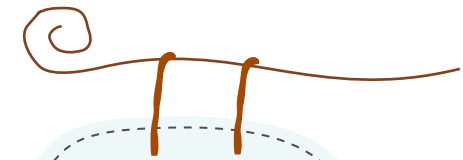

จากการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโครงการ “ปฏิบัติการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ” ของโรงเรียนขุนยวมวิทยา มีต้นไม้ที่ปลูกเพิ่มจำนวน 440 ต้น และอนุรักษ์ต้นไม้ได้จำนวน 2,456 ต้น ซึ่งช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 6,010 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ขยายผล สร้างเครือข่ายสีเขียว

>> โรงเรียนขุนยวมวิทยาดำเนินงานมุ่งมั่นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ “ปฏิบัติการลดเมืองร้อนด้วยมือเรา มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ” ทั้งในโรงเรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่องตลอดไป รวมทั้งขยายแนวคิดสร้างเครือข่าย “ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา” สู่ชุมชนใกล้เคียงให้มากขึ้น เพื่อให้เกิด “แนวร่วม” ปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวในโรงเรียนและชุมชน เพื่อสร้างอากาศที่บริสุทธิ์สำหรับทุกคน และช่วยบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อนได้อีกทางหนึ่ง

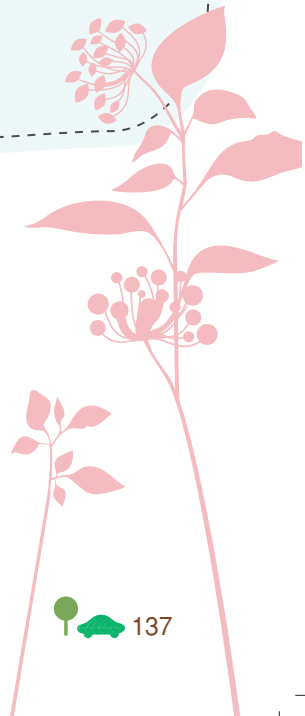
“ต้นไม้คือเพื่อนชีวิต เจ้าดูดูอากาศพิษแทนข้า” ข้อความมงคลนี้ยังคงแจ่มชัดในความรู้สึกของหลายๆ คนเสมอ วันนี้...เราชวนกันมาลงมือปลูกต้นไม้ เพื่อสร้างป่าในวันหน้ากันเถอะ

รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 8

โรงเรียนขุนยวมวิทยา
ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน 983 คน
ครู 46 คน
บุคลากร 62 คน
โทรศัพท์ 053-691107
เว็บไซต์ www.khunyuam.ac.th

โรงเรียนขุนยวมวิทยา จ.แม่ฮ่องสอน

โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

BCC ECO ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในเมืองใหญ่ คงหนีไม่พ้นปัญหาเรื่องขยะ คนหลายล้านคนสร้างขยะปริมาณมากในแต่ละวัน รวมถึงการจัดการขยะที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ขยะล้นเมือง พื้นที่ฝังกลบขยะไม่เพียงพอ นอกจากก่อให้เกิดมลพิษแล้ว ยังเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย จึงได้กำหนดนโยบายปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้นักเรียน ครู และบุคลากรของโรงเรียน เน้นการขับเคลื่อนผ่าน “กลุ่มผู้นำนักเรียน” และ “การบูรณาการองค์ความรู้” ด้านสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ก่อเกิดเป็นโครงการ “BCC ECO ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา”

โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร มีจำนวนนักเรียน ครู และบุคลากร กว่า 6,000 คน มีร้านค้ามาขายของจำนวนมากทั้งหน้าโรงเรียนและภายในโรงเรียน ส่งผลให้ในแต่ละวันมีขยะเกิดขึ้นในโรงเรียนเป็นจำนวนมาก นักเรียนแกนนำโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ผู้ขับเคลื่อนโครงการ BCC ECO ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา หรือที่เรียกขาน

กันในอนาคตว่า “BCC ECO Junior” (นักเรียนแกนนำชั้นประถมศึกษา) และ “BCC ECO” (นักเรียนแกนนำชั้นมัธยมศึกษา) ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น จึงร่วมกันรณรงค์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน โดยเริ่มจากกิจกรรมภายในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพสูงขึ้น ตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษา มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายในและภายนอกโรงเรียนได้

รวมพลัง BCC ECO ลดโลกร้อน

>> การดำเนินงานโครงการ BCC ECO ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา ประยุกต์ด้วยหลักการ 5R + C ได้แก่ Reject (ปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยง) Reduce (ลดใช้) Reuse (ใช้ซ้ำ) Recycle (นำกลับมาใช้ใหม่) Repair (ซ่อมแซม) และ Cultivate (ปลูกฝังจิตสำนึก) ซึ่งหลักการทั้งหมดเป็นจุดเริ่มต้นของกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

🏠 ขอดิไม่ใส่ถุง (Reject the Plastic Bag) เพื่อลดใช้ถุงพลาสติกในโรงอาหาร โดยนักเรียนแกนนำได้พูดคุยกับร้านค้า เพื่อหาแนวทางลดใช้ถุงพลาสติก ได้ข้อสรุปดังสโลแกน “1 ไม่ใส่ถุง” ถ้าซื้อจำนวนน้อยจะไม่ใส่ถุงพลาสติก เพราะถ้าใส่ถุงอาจจะใช้ถุงใบนั้นไม่ถึง 1 นาที ก็ทิ้งแล้ว แต่ถุงใบนั้นต้องใช้เวลาย่อยสลายนานหลายปี ถ้าซื้อกลับบ้านก็ให้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ผลิตจากขานอ้อย ซึ่งสามารถย่อยสลายได้หรือใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก

🏠 คินชีวิตสู่ธรรมชาติ (Circle of Life) รณรงค์ให้นักเรียนใช้กระดาษทั้ง 2 ด้าน ก่อนนำไปใส่กล่องรับกระดาษที่ใช้แล้วในห้องเรียน เพื่อรวบรวมไว้ขาย นำเงินไปซื้อต้นไม้มาปลูกในโรงเรียน

🏠 ขวดน้ำสามแยก (The 3R Bottles) รณรงค์ให้นักเรียนรู้จักคัดแยกขวดน้ำ เพราะแต่ละส่วนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จึงควรคัดแยกขวดน้ำออกเป็น 3 ส่วน คือ ฉลากบนขวด ฝาขวด และตัวขวด เพื่อจัดเก็บได้ง่ายและสะดวกต่อกระบวนการรีไซเคิล

 ECO for Community นักเรียนร่วมกันเดินรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติกในตลาด
วัดแขก และชุมชนรอบโรงเรียน โดยติดสติ๊กเกอร์รณรงค์ตามร้านค้าต่างๆ รวมทั้ง
จัดการบรรยายและซุ้มกิจกรรมเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะให้กับคณะครูจากโรงเรียน
ประถมศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง

ผลการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ “BCC ECO ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา” ของ
โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย สรุปได้ดังนี้ กิจกรรมของดีไม่ใส่ถุง (Reject the
Plastic Bag) สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 2,061 กิโลกรัม
คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี กิจกรรมคืนชีวิตสู่ธรรมชาติ (Circle of Life)
สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 1,404 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบ
เท่าต่อปี กิจกรรมขวดน้ำสามแยก (The 3R Bottles) สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือน
กระจกได้ 1,884 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

BCC ECO สู่ความต่อเนื่องและยั่งยืน

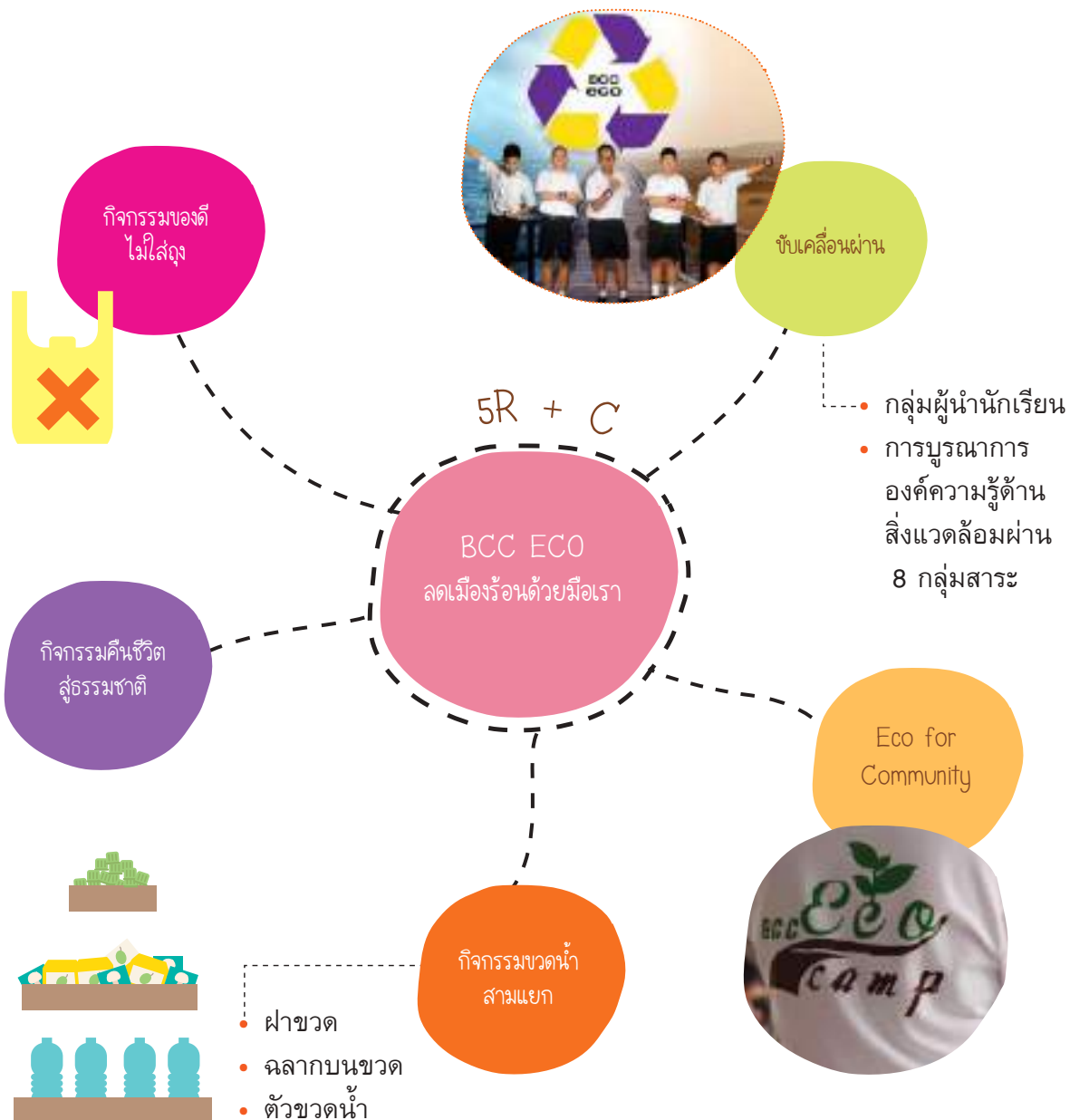
>> โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัยยังให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องของการ
ดำเนินโครงการ BCC ECO ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา จึงได้จัดกิจกรรม “BCC ECO
CAMP” เพื่อให้นักเรียนแกนนำ “BCC ECO Junior” และ “BCC ECO” รุ่นต่อไป
ได้เรียนรู้ เข้าใจแนวทางการดำเนินงาน และสานต่อกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ ซึ่ง
การอยู่ร่วมกันในค่าย ช่วยสร้างความคุ้นเคยและปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน รวมทั้งฝึก
ทักษะภาวะความเป็นผู้นำ และการทำงานเป็นทีม ผลที่ได้คือ นักเรียนแกนนำรุ่นถัด
มาเหล่านี้จะเป็นผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับนักเรียนใน
โรงเรียน และนักเรียนแกนนำรุ่นต่อไป

*ลดทิ้ง ลดใช้ ปรับพฤติกรรมใหม่ “กินอยู่รู้คิดอย่างพอดี” เพียงเท่านี้ โลกของเราก็
ทุเลาจากอาการป่วยไข้*

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 8

โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
35 ถ.ประมวล แขวงสีลม เขตบางรัก
กรุงเทพมหานคร

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
นักเรียน 5,878 คน
ครู 430 คน
โทรศัพท์ 02-6371852
เว็บไซต์ www.bcc.ac.th

โรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ จ.เชียงใหม่

เทพศิรินทร์ เชียงใหม่ ร่วมใจลดเมืองร้อน : DSC Stop Global Warming

โรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในเขต อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เป็นเพราะนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างฟุ่มเฟือย ไม่สนใจคัดแยกขยะ ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการขยะอย่างถูกวิธี จากปัญหาเหล่านี้ โรงเรียนจึงพยายามหาทางแก้ไขปัญหาดังแต่ต้นทาง มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก สร้างความตระหนัก และกระตุ้นให้นักเรียน คณะครู และบุคลากรของโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะในโรงเรียน และร่วมมือกันรณรงค์ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในโรงเรียนและในชุมชน เกิดเป็นกิจกรรมเชิงเครือข่ายเพื่อการแบ่งปันและพัฒนา รวมทั้งบูรณาการแนวคิดลดโลกร้อนในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และต่อยอดจัดทำโครงการ “เทพศิรินทร์ เชียงใหม่ ร่วมใจลดเมืองร้อน : DSC Stop Global Warming” เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม สามารถจัดการขยะได้อย่างถูกวิธี รู้จักใช้ทรัพยากรและพลังงานในโรงเรียนอย่างประหยัด รู้คุณค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

D-E-B-S-I-R-I-N Step : ขั้นตอนนำไปสู่ผลสำเร็จ

>> โครงการเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ ร่วมใจลดเมืองร้อน : DSC Stop Global Warming ใช้กระบวนการ “DEBSIRIN Step” เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

D-Declare เปิดหัวใจ ปลุกพลังมุ่งมั่น ตัวแทนนักเรียนแกนนำกล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ ในช่วงกิจกรรมหน้าเสาธงและเสียงตามสาย พร้อมทั้งประกาศเจตนารมณ์มุ่งมั่นร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่บ้าน และชุมชน ขณะเดียวกันก็ประชาสัมพันธ์เชิญชวนรับสมัครสมาชิกเข้าร่วมโครงการด้วย

E-Education ให้ความรู้ แลกเปลี่ยนความคิด นักเรียนแกนนำทำหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการลดภาวะโลกร้อนให้กับเพื่อนนักเรียน ในช่วงกิจกรรมหน้าเสาธง และผ่านทางเสียงตามสายของโรงเรียนในช่วงพักกลางวัน จัดกิจกรรม Knock The Door เคาะประตูถึงห้องเรียนทุกห้อง เพื่อชวนน้องๆ เรียนรู้เรื่องโลกร้อน ผ่านการเล่นเกมส์ และชวนพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหาวิธีการแก้ปัญหาขยะในโรงเรียน ขณะที่ครูแต่ละกลุ่มสาระวิชาต่างก็ประยุกต์ความรู้บูรณาการความคิดสู่การเรียนการสอนวิชาต่างๆ เช่น

- **วิชาภาษาไทย** นักเรียนเขียนเรียงความสะท้อนแนวคิดลดภาวะโลกร้อน
- **วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา** นักเรียนฝึกวางแผนการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน เพื่อช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
- **วิชาศิลปะ** นักเรียนได้ลงมือลงแรงช่วยกันวาดป้ายผ้าารณรงค์ลดภาวะโลกร้อน ติดประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนและชุมชน
- **วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** นักเรียนเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- **วิชาวิทยาศาสตร์** นักเรียนได้เรียนรู้การตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนด เพื่อฝึกกระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล และรู้จักศึกษาค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์

B-Build **ปูพื้นฐาน สร้างจิตสำนึก “ร่วมลดภาวะโลกร้อน”** จัด “ค่ายเยาวชนลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา” ให้ความรู้ควบคู่กับการเล่นเกม เพื่อให้ นักเรียนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น ประกอบด้วย การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์โลกร้อนในปัจจุบัน และวิธีการแก้ไขในรูปแบบที่นักเรียนทำได้ รวมถึงมีการนำหลักการ “อริยสัจ 4” มาประยุกต์กับการแก้ปัญหาเรื่องภาวะโลกร้อนด้วย

S-Savings **ฝึกประหยัด ใช้จ่ายสิ่งที่จำเป็น** จัดกิจกรรมส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้นักเรียนรู้คุณค่าของทรัพยากร ก่อให้เกิดคุณลักษณะนิสัยที่ดี รู้จักประหยัด ไม่สุรุ่ยสุร่าย ใช้จ่ายที่จำเป็น

I-Invite **เชิญชวนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม** จัดตั้ง “ชุมชนนักสิ่งแวดล้อมรุ่นเยาว์” เพื่อสรรหาสมาชิกใหม่มาร่วมดำเนินโครงการ สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป และยังสามารถจัดทำ Facebook Fanpage : www.facebook.com/dsc.sgw เพื่อเผยแพร่โครงการและองค์ความรู้ด้านการลดภาวะโลกร้อนในโลกสังคมออนไลน์ด้วย

R-Rationalize **มีเหตุผล คิดก่อนใช้** จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนคิดก่อนใช้สิ่งของต่างๆ และทบทวนว่ามีความจำเป็นต้องใช้หรือไม่ เพื่อไม่ให้เกิดขยะที่ต้องนำไปกำจัดเพิ่มมากขึ้น

I-Intend **มุ่งมั่นตั้งใจลดภาวะโลกร้อน** “ความมุ่งมั่นตั้งใจ” เป็นปัจจัยสำคัญนำไปสู่การมีจิตสำนึกที่ดีในการร่วมกันลดภาวะโลกร้อน ก่อให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์และมีความยั่งยืน

N-Network **สร้างเครือข่าย** จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา สัณจรไปเผยแพร่ความรู้ให้กับน้องๆ ที่โรงเรียนวัดน้ำบ่อหลวง โรงเรียนบ้านห้วยส้ม และโรงเรียนวัดทุ่งศาลา ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาในบริเวณใกล้เคียง

เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกรักและหวงแหนสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนตั้งแต่ยังเล็ก รวมทั้งจัดนิทรรศการให้ความรู้กับชาวบ้าน และรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนที่งานข้าวเหนียวสันป่าตอง นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครองและเด็กๆ ในงานวันเด็กแห่งชาติที่โรงเรียนวัดน้ำบ่อหลวง ด้วยรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุกสนาน ผ่านการเล่นเกม บิงโกลดโลกร้อน ตลอดจนสอดแทรกความรู้บนเวทีกิจกรรม

หลากหลายกิจกรรมลดขยะ **ลดโลกร้อน**

>> กลุ่มนักเรียนแกนนำได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นถึงแนวทางการจัดการขยะในโรงเรียน ตามหลัก DEBSIRIN Step ก่อให้เกิดกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ดังนี้

🏠 งดใช้ถุงพลาสติกในโรงอาหาร โรงเรียนออกมาตรการงดใช้ถุงพลาสติกในโรงอาหารอย่างจริงจัง ปรับเปลี่ยนมาใช้จาน ถ้วย และแก้วน้ำที่สามารถนำส่งคืน และใช้ซ้ำได้

🏠 ทานให้หมด ลดโลกร้อน ใช้ภาพถ่ายงานข้าวผัดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นสื่อรณรงค์ติดในโรงอาหาร กระตุ้นให้นักเรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดีงามของพระองค์ และขอความร่วมมือนักเรียนทุกคนทานอาหารให้หมดจาน เพื่อช่วยกันลดปริมาณขยะเศษอาหาร

🏠 กระดาษฟางข้าว นำฟางข้าวมาผลิตเป็นกระดาษและงานประดิษฐ์ เพื่อเพิ่มมูลค่า ถือเป็นงานช่วยชวามลดเผาฟางข้าว ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่บรรยากาศ

🏠 ปุ๋ยหมักชีวภาพ นักเรียนช่วยกันนำใบไม้แห้งไปใช้ทำปุ๋ยหมัก เพื่อใช้เป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้ในโรงเรียน

🏠 ธนาคารขยะ นักเรียนรวบรวมขยะจากที่บ้านและที่โรงเรียนมาฝากที่ธนาคารขยะรีไซเคิล โดยมีกลุ่มนักเรียนแกนนำทำหน้าที่รับซื้อขยะรีไซเคิล สัปดาห์ละ 2 วัน นักเรียนนำเงินที่ได้จากการขายขยะไปฝากไว้กับธนาคารโรงเรียนเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายและเป็นทุนการศึกษา

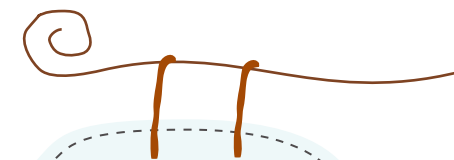
จากการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะ ภายใต้โครงการ “เทพศิรินทร์ เชียงใหม่ ร่วมใจลดเมืองร้อน: DSC Stop Global Warming” ได้ผลดังนี้ มีปริมาณขยะรีไซเคิลที่คัดแยก ประมาณ 1,122 กิโลกรัมต่อปี ปริมาณเศษใบไม้ที่นำมาทำปุ๋ยประมาณ 360 กิโลกรัมต่อปี และขยะเศษอาหารลดลงร้อยละ 50 ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณ 1,485 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ร่วมใจ ขยายผลสู่ความยั่งยืน

>> เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินโครงการเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ ร่วมใจลดเมืองร้อน : DSC Stop Global Warming ทางโรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ จึงได้นำโครงการนี้บรรจุไว้ในแผนการดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน และได้สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงาน อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำบ่อหลวง ยังได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ โรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ ยังได้ขยายเครือข่ายลดเมืองร้อนไปยังโรงเรียนระดับประถมศึกษา ผ่านกิจกรรม “ค่ายเยาวชนลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา” และขยายเครือข่ายลดเมืองร้อนไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ผ่านกิจกรรม “ค่ายวิทยาศาสตร์กับชีวิต” โดยให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาภาวะโลกร้อน และวิธีการแก้ไขในโรงเรียนตนเอง เพื่อปลูกฝังสำนึกรักและห่วงหาพันสว่นสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน

“ขั้นตอนนำไปสู่ผลสำเร็จ” จะออกมาได้เพียงใด อยู่ที่ “พลังใจ” และ “พลังความร่วมมือ”

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 8

โรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่

248 หมู่ 2 ต.น้ำบ่อหลวง อ.สันป่าตอง
จ.เชียงใหม่

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน 348 คน
ครู 26 คน
บุคลากร 15 คน
โทรศัพท์ 053-836008
เว็บไซต์ www.dsc.ac.th

โรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่ จ.เชียงใหม่

โรงเรียนธิดานุเคราะห์ จ.สงขลา

ริตร่วมพลัง สู่ความหวังคาร์บอนต่ำ “Stop Hard Start Easily”

“การที่เราจะหยุดทำอะไร มันเป็นเรื่องที่ยาก อย่างเช่นความเคยชินของเรา แต่ถ้าเราสามารถหยุดยั้งได้ การเริ่มต้นทำสิ่งดีๆ ใหม่ๆ ต่อไปของเรา ก็เป็นเรื่องที่ง่ายนิดเดียว” ความหมายข้างต้นนี้คือที่มาของสโลแกน “Stop Hard Start Easily” แรงบ้นดาลใจสำคัญของการขับเคลื่อนโครงการ “ริตร่วมพลัง สู่ความหวังคาร์บอนต่ำ” ของโรงเรียนธิดานุเคราะห์

ด้วยความที่โรงเรียนธิดานุเคราะห์เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองหาดใหญ่ จ.สงขลา มีนักเรียนมากถึง 3,032 คน โรงเรียนจึงต้องเร่งหามาตรการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ที่เกิดจากการอุปโภคบริโภค และบริหารจัดการความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าที่เพิ่มสูงมากขึ้น เพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน โดยเฉพาะการใช้เครื่องปรับอากาศในห้องเรียนส่วนใหญ่ ส่งผลให้โรงเรียนมีต้นทุนค่าใช้จ่ายสูง และยังมีภาระในการจัดเก็บขยะเพื่อนำไปกำจัดอีกด้วย โรงเรียนจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ มุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ควบคู่กับการปลูกฝังจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งเกิดจากวิถีการบริโภคและการใช้พลังงานในชีวิตประจำวัน

ไผ่พล้าง สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้

>> โรงเรียนธิดานุเคราะห์ได้ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพลังงานในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการประชุมชี้แจงให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองได้เข้าใจโครงการ และร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน จากนั้นแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนที่วางไว้ ดังนี้

🏠 หนึ่งคนปั่น พันคนเก็บ ส่งเสริมแนวคิดลดปริมาณขยะ ด้วยการฝึก “คัดแยกขยะ” ในรูปแบบสนุกสนาน ใช้ “จักรยานปั่นเก็บขยะ” สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมรักษาความสะอาดของโรงเรียน ทำได้ง่ายๆ โดยให้นักเรียนหนึ่งคนปั่นจักรยาน และมีนักเรียนเดินตามช่วยกันเก็บขยะใส่ตะกร้ารถจักรยาน วันละ 4 ครั้ง ในตอนเช้า ช่วงพัก 10 นาที พักเที่ยง และตอนเย็น จากนั้นนำขยะมาแยกทิ้งใส่ถังขยะแต่ละประเภทตามป้ายที่กำหนดสัญลักษณ์ไว้ นอกจากนี้เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกด้านการจัดการขยะ ยังสอนให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และได้ออกกำลังกายด้วย

🏠 หนึ่งวันลด หนึ่งวันเพิ่ม ส่งเสริมแนวคิดลดใช้พลังงานไฟฟ้า โดยกำหนดให้นักเรียนแต่ละช่วงชั้นปิดเครื่องปรับอากาศในห้องเรียน ตั้งแต่เวลา 08.00 – 12.00 น. ตามวันที่กำหนด ได้แก่

วันจันทร์ นักเรียนชั้น ป.1-ป.3

วันอังคาร นักเรียนชั้น ป.4-ป.6

วันพุธ นักเรียนชั้น ม.1-ม.3

วันพฤหัสบดี นักเรียนชั้น ม.4-ม.6

วันศุกร์ นักเรียนชั้น ป.1-ม.6 (ทุกช่วงชั้น)

หากห้องเรียนใดลืมปิดเครื่องปรับอากาศตามวันที่กำหนด ก็จำเป็นต้องงดเปิดเครื่องปรับอากาศเป็นเวลา 1 สัปดาห์ นอกจากนี้ ยังได้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์เฟสบุ๊ค (Facebook) ชื่อ “ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา โรงเรียนธิดานุเคราะห์”

ผลจากการดำเนินโครงการลดคาร์บอนพลัง สู่ความหวังคาร์บอนต่ำ “Stop Hard Start Easily” ของโรงเรียนธิดานุเคราะห์ สามารถลดปริมาณขยะได้ 3,269 กิโลกรัมต่อปี ลดปริมาณไฟฟ้าได้ 254,792 กิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้ 146,207 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

บูรณาการเพื่อก้าวไปข้างหน้า

>> โรงเรียนธิดานุเคราะห์ยังได้ปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึก ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาภาวะโลกร้อน ด้วยการบูรณาการทุกกิจกรรมเข้ากับกลุ่มสาระวิชาการ เรียนรู้ จัดทำเป็นสถานีเรียนรู้ จำนวน 9 สถานี เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการลดภาวะโลกร้อน ประกอบด้วยสถานีต่างๆ ดังนี้

- สถานีที่ 1 : ตามรอยพ่อหลวง ร่วมกันลดเมืองร้อน (กลุ่มสาระศิลปะ)
- สถานีที่ 2 : บันไดลิงพลังงาน (กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา)
- สถานีที่ 3 : ภาวะเรือนกระจก (กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์)
- สถานีที่ 4 : แยกขยะลดโลกร้อน (กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม)
- สถานีที่ 5 : คำขวัญชวนคิด พิชิตโลกร้อน (กลุ่มสาระภาษาไทย)
- สถานีที่ 6 : ย้อนรอยผลิตภัณฑ์ (กลุ่มสาระคณิตศาสตร์)
- สถานีที่ 7 : มหัศจรรย์แห่งต้นไม้ (กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ)
- สถานีที่ 8 : รักโลกให้ถูกทาง คำตอบอยู่ที่ตัวเรา (กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี)
- สถานีที่ 9 : ภูมิปัญญาท้องถิ่น

นับเป็นต้นแบบโรงเรียนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการทำหน้าที่ปมเพาะ “เมล็ดพันธุ์คุณภาพ” เพื่อเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนสู่เมืองและสังคมคาร์บอนต่ำ ความหวังใหม่ที่ท้าทายให้ทุกคนร่วมกันปลูกปั้นทำฝันให้เป็นจริง

รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 9

โรงเรียนธิดานุเคราะห์
5 ถ.แสงศรี ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา

เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
นักเรียน 3,032 คน
ครู 153 คน
บุคลากร 30 คน
โทรศัพท์ 074-232052
เว็บไซต์ www.thida.ac.th

โรงเรียนรัตนอุเคราะห์ จ.สงขลา

- เพิ่มอากาศบริสุทธิ์ให้โลกของเรา
- ลดใช้พลังงานไฟฟ้า
- ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

หนึ่งวันลด
หนึ่งวันเพิ่ม

Stop Hard Start Easy

ธิดาร่วมพลัง
สู่ความหวังคาร์บอนต่ำ

หนึ่งคนปั่น
พันคนเก็บ

บูรณาการกับ
กลุ่มสาระวิชา
"สถานี่เรียนรู้"

- **สถานี่ที่ 1:** ตามรอยพ่อหลวง ร่วมกันลดเมืองร้อน
- **สถานี่ที่ 2:** บันไดลิงพลังงาน
- **สถานี่ที่ 3:** ภาวะเรือนกระจก
- **สถานี่ที่ 4:** แยกขยะลดโลกร้อน
- **สถานี่ที่ 5:** คำขวัญชวนคิด พิชิตโลกร้อน
- **สถานี่ที่ 6:** ย้อนรอยผลิตภัณ์ท์
- **สถานี่ที่ 7:** มหัศจรรย์แห่งต้นไม้
- **สถานี่ที่ 8:** รักโลกให้ถูกทาง คำตอบอยู่ที่ตัวเรา
- **สถานี่ที่ 9:** ภูมิปัญญาท้องถิ่น

โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” จ.แม่ฮ่องสอน MBS ร่วมใจ ประหยัดไฟในโรงเรียนและชุมชน

โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนถึง 1,410 คน มากที่สุดเมื่อเทียบกับโรงเรียนทั้งหมดในอำเภอแม่สะเรียง ทำให้มีการใช้ทรัพยากรในโรงเรียนสูง โดยเฉพาะการใช้ไฟฟ้า ทั้งเปิดไฟ เครื่องปรับอากาศ พัดลม และคอมพิวเตอร์ ผลที่ตามมาคือ โรงเรียนต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายสูง และยังมีความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้ามากเท่าใด ก็ยิ่งส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อนมากขึ้นเท่านั้น เพราะในกระบวนการผลิตกระแสไฟฟ้า ต้องใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล (ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน น้ำมัน) ในการเผาไหม้ มีผลทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจกสะสมตัวในชั้นบรรยากาศ

โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” ตระหนักดีว่า เราทุกคนมีส่วนช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนได้ เริ่มตั้งแต่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และชุมชน เลือกใช้พลังงานจากธรรมชาติ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ ฯลฯ ที่สำคัญทุกครั้งที่ใช้ไฟฟ้า ต้องใช้อย่างรู้คุณค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจริเริ่มโครงการ “MBS ร่วมใจ ประหยัดไฟ ในโรงเรียนและชุมชน” เริ่มต้นกระตุ้นปลูกจิตสำนึกตั้งแต่ในโรงเรียน และขยายแนวคิดสร้างเครือข่ายสู่โรงเรียนข้างเคียง รวมทั้งเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน

เข็มนาฬิกาสู่เป้าหมาย

>> แนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” ได้กำหนดตามวงจรของ PDCA เริ่มจากการวางแผน (Plan) การดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ จากนั้นก็ปฏิบัติงาน (Do) ตามขั้นตอนในแผนงานนั้น และตรวจสอบ (Check) ผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนว่า มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง ถ้ามีปัญหา ก็ลงมือปรับปรุงแก้ไข (Action) หากไม่มีปัญหา ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป จนเกิดเป็นหลากหลายกิจกรรมประหยัดไฟฟ้า ดังนี้

🏠 **บูรณาการสู่การเรียนการสอนเรื่องการใช้พลังงานไฟฟ้า** โรงเรียนได้จัดทำแผนการสอน โดยบูรณาการเข้ากับ 8 กลุ่มสาระ ในหัวข้อ “การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างคุ้มค่าและปลอดภัย” เน้นการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องเรียนสีเขียว และแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่น โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ ที่ตั้งอยู่ใน อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงานของนักเรียน

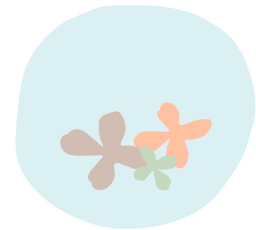
🏠 ประชาสัมพันธ์ประหยัดไฟฟ้าในโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสาร สารระความรู้ ตลอดจนกิจกรรมรณรงค์เรื่องการประหยัดไฟฟ้าในโรงเรียนและชุมชนให้นักเรียนทราบ ผ่านกิจกรรมหน้าเสาธง บอร์ด เสียงตามสายของโรงเรียน

🏠 ปิด-เปิดหลอดไฟในโรงเรียน กำหนดมาตรการปิด-เปิดไฟ เช่น ปิดไฟเวลาพักเที่ยงหรือเมื่อเลิกใช้งาน และจัดทำสติ๊กเกอร์สีไว้ตามสวิตช์ไฟ เพื่อเปิดไฟเฉพาะดวงที่จำเป็นต้องใช้งาน ซึ่งการปิด-เปิดไฟแต่ละครั้งจะมีสายตรวจคอยสำรวจดูแลความเรียบร้อย

🏠 เปลี่ยนหลอดไฟ ใช้หลอดประหยัดพลังงานในห้องเรียนของอาคารเรียน 1 ซึ่งจากเดิมเป็นหลอด 36 วัตต์ เปลี่ยนเป็นหลอด 18 วัตต์ จำนวน 276 หลอด และเปิดม่านหรือหน้าต่างเพื่อเพิ่มแสงสว่างในห้องเรียน

🏠 ปิด-เปิดเครื่องปรับอากาศในโรงเรียน มีมาตรการปิด-เปิดเครื่องปรับอากาศเป็นเวลา ปิดเครื่องปรับอากาศหากไม่อยู่ในห้องนาน 1 ชั่วโมง ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศไม่ต่ำกว่า 25 องศาเซลเซียส และเปิดหน้าต่างให้ลมเข้ามาในช่วงที่อากาศไม่ร้อนแทนการเปิดเครื่องปรับอากาศ

🏠 ไม่รีดชุดพลศึกษามาโรงเรียน รณรงค์ให้ครู บุคลากร และนักเรียนในโรงเรียน ใส่ชุดพลศึกษาที่ไม่ต้องรีด เพื่อประหยัดพลังงานไฟฟ้า

🏠 ปิด-เปิดอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปิดจอภาพคอมพิวเตอร์เมื่อไม่ใช้งานนานเกิน 15 นาที ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์เมื่อไม่ใช้งานติดต่อกันเกิน 1 ชั่วโมง จัดวางตู้เย็นห่างจากฝาผนัง 15 เซนติเมตร ทำความสะอาดตู้เย็น ละลายน้ำแข็งอย่างสม่ำเสมอ และปรับอุณหภูมิตู้เย็นให้เหมาะสม รวมถึงการตรวจสอบสภาพอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าเป็นประจำ พร้อมทั้งปิดสวิตช์อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกครั้งและถอดปลั๊กออกหลังเลิกใช้งาน

🏠 จักรยานปั่นน้ำ นำจักรยานยืมเรียนที่ชำรุดและไม่สามารถใช้งานได้แล้วมาประกอบเข้ากับเครื่องปั่นน้ำ เพื่อใช้สูบน้ำรดต้นไม้ โดยใช้หลักการของพลังงานกลแทนการใช้พลังงานไฟฟ้า อีกทั้งโรงเรียนได้พัฒนาต่อยอดสร้างเป็นฐานการเรียนรู้เพื่อให้คุณครูใช้เป็นเครื่องมือบูรณาการในการเรียนการสอนเรื่องพลังงานกลให้กับนักเรียนที่มีความสนใจ

🏠 เผยแพร่กิจกรรมสู่โรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง จัดทำวารสารเผยแพร่กิจกรรมของโรงเรียนส่งไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 34 (เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน) ทั้งหมด 174 โรงเรียน และประชาสัมพันธ์ผ่านทาง

เสียงตามสายของโรงเรียนและชุมชน สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แม่สะเรียง (สวท.แม่สะเรียง) เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (Facebook) และยูทูป (YouTube) รวมทั้งประชาสัมพันธ์โดยตรงที่ตลาดนัดในอำเภอแม่สะเรียง

จากการดำเนินโครงการ MBS ร่วมใจ ประหยัดไฟในโรงเรียนและชุมชน ของโรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” สามารถลดการใช้ไฟฟ้าลงได้ 10,884 กิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 6,106 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

สานพลังร่วมใจต่อยอดกิจกรรม

>> โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” ยังคงมุ่งมั่นสานต่อแนวความคิดการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในโรงเรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยต่อยอดกิจกรรมและขยายเครือข่าย ดังนี้

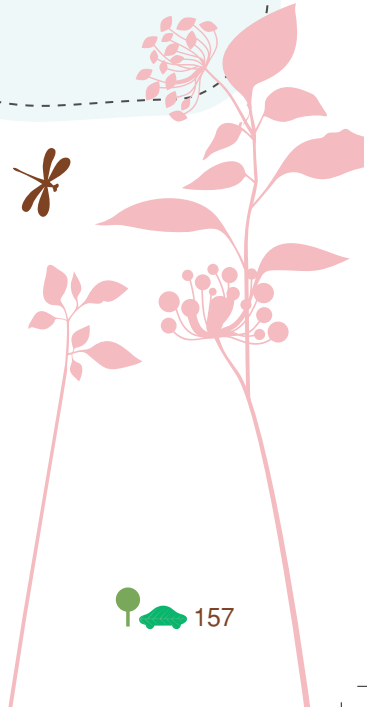
- ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และพลังงานทางเลือก
- เปลี่ยนหลอดไฟเป็นหลอด LED ในอาคารเรียน โดยทยอยเปลี่ยนจนครบทุกอาคาร
- ขยายเครือข่ายการประหยัดพลังงานไฟฟ้าไปยังโรงเรียนในอำเภอใกล้เคียง
- จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ด้านการลดใช้พลังงานไฟฟ้า
- จัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกด้านการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน

เพียงแค่ “ปิดสวิตช์ ถอดปลั๊ก” เริ่มต้นได้ง่ายๆ ที่ตนเอง ก่อนบอกต่อไปยังคนใกล้เคียง ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และชุมชน พลังเล็กๆ จากความตั้งใจของแต่ละมือ ย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโลกใบนี้ได้

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 9

โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา”
315 หมู่ 1 ต.บ้านกา อ.แม่สะเรียง
จ.แม่ฮ่องสอน

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน 1,410 คน
ครู 85 คน
บุคลากร 11 คน
โทรศัพท์ 053-681250
เว็บไซต์ www.boripat.ac.th

โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” จ.แม่ฮ่องสอน

โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จ.ชลบุรี

ACS GREEN CAMPUS ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

ตลอดระยะเวลา 70 ปีของการก่อตั้ง โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา สถานศึกษาแห่งนี้ยังคงมุ่งมั่นทำหน้าที่บ่มเพาะความรู้ สร้างคนให้มีการศึกษาและคุณธรรม ควบคู่กับการทำหน้าที่เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้พลังงานและการบริหารจัดการ “ขยะ” ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งประกาศนโยบายอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งสู่ “โรงเรียนคาร์บอนต่ำ” ตามแผนงานโครงการ ACS GREEN CAMPUS ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

ด้วยความที่โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 550 ไร่ ใน อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี มีทั้งนักเรียนประจำและไปกลับจำนวนมากถึง 4,600 คน ย่อมมีปริมาณขยะเกิดขึ้นตามมามากเช่นกัน โรงเรียนจึงตั้งต้นมองปัญหาด้วยความเข้าใจ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนแผนปฏิบัติงาน เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกคนในโรงเรียน เริ่มต้นด้วยการประชาสัมพันธ์ ถึงเป้าหมายของการมุ่งสู่โรงเรียนคาร์บอนต่ำ พร้อมทั้งรณรงค์ให้ทุกคนปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต เริ่มจากลด “ขยะใกล้ตัว” ซึ่งเป็นบ่อเกิดของก๊าซเรือนกระจก ต้นเหตุของปัญหาภาวะโลกร้อน โรงเรียนยังได้กำหนดให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการแนวคิดลดภาวะโลกร้อนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ และการสร้างสรรค์ผลงานจากวัสดุเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการประดิษฐ์นวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

พลังความร่วมมือ เพื่อ “ลดขยะ”

>> โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาได้ริเริ่มกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมแนวทางการลดปริมาณขยะ ดังนี้

🏠 ทิ้งขยะให้ถูกถัง : 3 ถัง 3 สี 3 ประเภท รณรงค์ให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนแยกขยะให้ถูกประเภท โดยจัดวางถังขยะ 3 สี 3 ประเภท ไว้ตามบริเวณต่างๆ ภายในโรงเรียน จำนวน 8 จุด เพื่อแยกขยะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล จำพวกพลาสติก ขยะรีไซเคิลจำพวกแก้วและโลหะ และขยะทั่วไป

🏠 รณรงค์ลดขยะรอบชุมชน ให้ความรู้เรื่องการลดปริมาณขยะในชีวิตประจำวัน และร่วมกับเทศบาลเมืองศรีราชาทำความสะอาดบริเวณรอบชุมชนในอำเภอศรีราชา

🏠 เชิญปราบขยะ ส่งเสริมให้นักเรียนนำเศษวัสดุเหลือใช้มาสร้างสรรค์เป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของขยะ และเศษวัสดุเหลือใช้

🏠 Rethink ก่อนทิ้ง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ไฟฟ้าให้คุ้มค่าก่อนทิ้งเป็นขยะ

🏠 เก็บแก๊สน้อยจากของมือสอง เปิดโอกาสให้นักเรียนจำหน่ายสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ และผู้ปกครองจำหน่ายของสภาพดีแต่ไม่ใช้แล้ว เพื่อลดขยะ

🏠 เศษอาหารในจานข้าว รณรงค์กินข้าวให้หมดจาน โดยเปิดสารคดีรณรงค์การรับประทานอาหารให้หมดจาน

🏠 ปุ๋ยหมักชีวภาพ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษใบไม้และหญ้า สามารถลดปริมาณเศษใบไม้และหญ้าได้วันละ 60 กิโลกรัม

🏠 มหัศจรรย์ไบโอแก๊ส ส่งเสริมการผลิตไบโอแก๊สจากเศษผักผลไม้ที่เหลือจากการประกอบอาหารในโรงครัวของโรงเรียน

🏠 น้ำหมัก EM ส่งเสริมการทำน้ำหมัก EM จากขยะอินทรีย์ เพื่อนำไปเป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้

🏠 ไล่เดือนย่อยขยะ กำจัดขยะอินทรีย์โดยใช้ไล่เดือนพันธุ์แอฟริกัน ช่วยลดปริมาณเศษผักผลไม้ได้เดือนละ 23 กิโลกรัม

🏠 กระดาษหน้า 3 เพื่อเพื่อนที่มองไม่เห็น รับประทานกระดาษที่ใช้แล้วทั้งสองหน้า เพื่อนำไปมอบให้กับมูลนิธิช่วยคนตาบอด สามารถลดขยะประเภทกระดาษได้เดือนละ 17 กิโลกรัม

🏠 Book 4 Child รับประทานหนังสือเพื่อมอบให้น้องๆ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในโครงการ “ค่ายส่งแรงใจให้ตำรา” สามารถบริจาคหนังสือได้ถึง 2,580 เล่ม

🏠 รณรงค์ใช้กล่องจากชานอ้อย ลดใช้กล่องโฟม ปรับเปลี่ยนมาใช้กล่องที่ผลิตจากชานอ้อยที่สามารถย่อยสลายได้ สามารถลดขยะกล่องโฟมได้เดือนละ 225 กล่อง

🏠 E-Office ลดผลิตขยะ ใช้ระบบ E-Office แจกข่าวสารต่างๆ ของโรงเรียนแทนการใช้กระดาษ สามารถลดการใช้กระดาษได้เดือนละ 15 กิโลกรัม

🏠 การสอบ online จัดสอบกลางภาคและปลายภาคเรียนด้วยการสอบ online แทนการใช้กระดาษ สามารถลดการใช้กระดาษได้เดือนละ 17 กิโลกรัม

🏠 Website ลดใช้ขยะ แจกข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดต่างๆ แก่ผู้ปกครองผ่านทางเว็บไซต์ สามารถลดการใช้กระดาษได้เดือนละ 108 กิโลกรัม

🏠 รถขยะ ลดขยะ ส่งเสริมให้นักเรียนระดับประถมศึกษาผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชใช้แล้ว ซึ่งรวบรวมมาจากบ้านนักเรียนและโรงครัวของโรงเรียน เพื่อนำมาใช้กับรถขยะของโรงเรียน สามารถผลิตไบโอดีเซลได้เดือนละ 48 ลิตร

🏠 น้ำเสียช่วยได้ ต้นไม้เติบโตดี นำน้ำทิ้งจากการอาบน้ำของนักเรียนประจำ ทั้ง 4 ตึก มาผ่านกระบวนการบำบัด เพื่อนำไปใช้รดน้ำต้นไม้ในบริเวณโรงเรียน แทนการใช้น้ำประปา สามารถลดปริมาณการใช้น้ำประปาได้วันละ 34 ลูกบาศก์เมตร

ผลจากการดำเนินกิจกรรมด้านการลดปริมาณขยะในโครงการ “ACS GREEN CAMPUS ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา” สามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 164,878 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี ซึ่งโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสมาชิกทุกคนในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร คณะครู บุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียนทุกระดับชั้น พร้อมใจ

เป็นส่วนหนึ่งในการร่วมดำเนินงาน ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่าง 3 ภาควิชาสำคัญ คือ โรงเรียน สมาคมผู้ประกอบการและครู และชุมชน เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หยิ่งรัก แตกกิ่ง ขยายผลต่อเนื่อง

>> จากเจตนารมณ์อันมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนสู่ “โรงเรียนคาร์บอนต่ำ” เพื่อร่วมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาเดินทางสานต่อกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย รวมถึงการพัฒนาต่อยอดกิจกรรมจัดการระบบการจราจรในโรงเรียน เพื่อลดปัญหาการจราจร และจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ภายในโรงเรียน เพื่อมุ่งสู่โรงเรียนอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

การดำเนินกิจกรรมหลากหลาย เพื่อเป้าหมาย “ลดขยะ” ของโรงเรียนแห่งนี้ เป็นบทพิสูจน์คุณค่าของการพัฒนาสู่ “โรงเรียนสีเขียว” หรือ “โรงเรียนคาร์บอนต่ำ” สามารถทำได้จริงในชีวิตประจำวัน สิ่งสำคัญอยู่ที่ ความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เคยชิน แล้วเริ่มต้นนิสัยใหม่ที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ต้นทาง

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 9

โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา
29 หมู่ 10 ต.สุรศักดิ์ อ.ศรีราชา
จ.ชลบุรี

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
นักเรียน 4,600 คน
ครู 330 คน
บุคลากร 220 คน
โทรศัพท์ 038-311055-6
เว็บไซต์ www.acs.ac.th

โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จ.ชลบุรี

โรงเรียนควนโดนวิทยา จ.สตูล ร่วมพลัง สู้ความหวังสังคมคาร์บอนต่ำ

วิสัยทัศน์ของโรงเรียนควนโดนวิทยา “ภูมิทัศน์โดดเด่น เน้นคุณธรรม อนุรักษ์ภูมิปัญญา จัดการศึกษา
สู่มาตรฐานสากล” สะท้อนได้ดีถึงทิศทางการทำงานของโรงเรียน ทั้งในฐานะเป็นสถานศึกษา มีหน้าที่
สอนนักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี มีคุณธรรม และในฐานะเป็นสมาชิกที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งพร้อมร่วมมรดงค์
ประเด็นที่กำลังท้าทายสังคมในทุกระดับ นั่นคือ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในวิถีชีวิตประจำวัน

โรงเรียนควนโดนวิทยา ตั้งอยู่บนเชิงเขาใน อ.ควนโดน จ.สตูล แต่เดิมโรงเรียนต้องเผชิญกับปริมาณ
ขยะจำนวนมาก เนื่องจากไม่มีการจัดการขยะอย่างถูกวิธี ขยะส่วนใหญ่ถูกทิ้งรวมกันโดยไม่มีการ
คัดแยก ร้านค้าในโรงเรียนนิยมใช้โฟมและถุงพลาสติกบรรจุอาหาร ตลอดจนมีการบริโภคอาหาร
อย่างฟุ่มเฟือย ปัญหาเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งมีผลต่อภาวะ
โลกร้อน โรงเรียนควนโดนวิทยาจึงได้จัดทำโครงการ “เรา...ควนโดนวิทยา ร่วมพลัง สู้ความหวัง
สังคมคาร์บอนต่ำ” เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนใช้พลังงานและทรัพยากรอย่าง
รู้คุณค่า เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศ ช่วยลดภาวะโลกร้อน

พัฒนาสู่เป้าหมาย “ลดขยะในโรงเรียน”

>> การดำเนินโครงการเราควนโดนวิทยา ร่วมพลัง สู่ความหวังสังคมคาร์บอนต่ำ เริ่มจากแกนนำนักเรียนและคณะทำงานร่วมกันสำรวจวิเคราะห์ปริมาณขยะแต่ละประเภทในโรงเรียน พบว่า ขยะที่มีมากที่สุดที่สุดในโรงเรียนคือ ขยะอินทรีย์ 45% รองลงมาคือ ขยะรีไซเคิล 40% ขยะทั่วไป 14.5% และขยะอันตราย 0.5% จากนั้นจึงมุ่งส่งเสริมเผยแพร่ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้แก่ นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยใช้รูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น เสียงตามสาย ให้ความรู้หน้าเสาธงและในห้องเรียน จัดทำแผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ บอร์ดความรู้ สภาอิทธิวิธีการปฏิบัติ จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานในที่สาธารณะและในชุมชน เติมนรณรงค์ให้ความรู้ในเขตพื้นที่รอบโรงเรียน ประชุมผู้ปกครอง เผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ของโรงเรียน เป็นต้น รวมถึงกำหนดเส้นทางการจัดการขยะของโรงเรียน แบ่งเป็นขยะทั่วไป ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ดังนี้

🏠 การจัดการขยะทั่วไป ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมแนวคิดลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยเปลี่ยนมาใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ใช้วัสดุธรรมชาติบรรจุอาหารแทนถุงพลาสติก และโฟม ใช้กระบอกน้ำเพื่อเติมน้ำในจุดบริการน้ำดื่มแทนการซื้อน้ำขวด

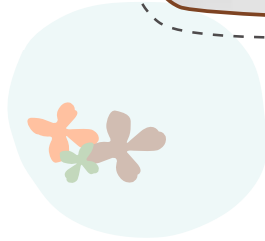
🏠 การจัดการขยะอินทรีย์ คัดแยกขยะอินทรีย์แต่ละประเภท เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ ได้แก่

- **ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ** นำเศษอาหาร เศษผักผลไม้ มาผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- **ปุ๋ยหมักอินทรีย์** นำเศษใบไม้ เศษหญ้า มาผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์
- **แก๊สชีวภาพ** นำเศษอาหารจากโรงอาหารมาเติมในบ่อหมัก เพื่อผลิตแก๊สชีวภาพ

🏠 การจัดการขยะรีไซเคิล

- **ธนาคารวัสดุรีไซเคิล** รับซื้อขยะรีไซเคิลทุกวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 15.00 - 16.00 น. มีคณะทำงานช่วยคัดแยกขยะ จัดบันทึก เก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณขยะแต่ละประเภท และดูแลสถานะทางการเงินของธนาคารวัสดุรีไซเคิล
- **นุหรีรีไซเคิล** รับบริจาคขยะรีไซเคิลจากผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น รายได้จากการขายขยะมอบเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ยากจน
- **สิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิล และพลาสติกสู่ AEC** นำขยะมาประดิษฐ์เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน หรือสิ่งของต่างๆ ที่ใช้ประโยชน์ได้
- **เก้าอี้แกนน้อย** ส่งเสริมให้นักเรียนหารายได้พิเศษจากการขายขยะรีไซเคิล
- **จัดตั้งร้านค้าสวัสดิการสินค้ามือสอง** รับบริจาคเสื้อผ้าใช้แล้ว นำมาจำหน่ายที่ร้านค้าโรงเรียน

- จากธนาคารวัสดุรีไซเคิลสู่ร้านค้าศูนย์บาท เมื่อนำขยะไปขายให้กับธนาคารวัสดุรีไซเคิล สามารถรับคุปองเพื่อใช้ในร้านค้าศูนย์บาทที่ตั้งอยู่ภายในและภายนอกโรงเรียน

- จากธนาคารวัสดุรีไซเคิลสู่ธนาคารความดี ดำเนินงานโดยกลุ่มยุวชนรุ่นใหม่ ใส่ใจสังคม ในเวลาพักเที่ยงของทุกวัน สามารถนำขยะมาแลกคะแนนความดี ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ เก็บขยะประเภทขวด 10 ขวด ได้ 1 คะแนน

- ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ นำไม้ไผ่มาทำเป็นถังขยะสำหรับใช้คัดแยกขยะแต่ละประเภทในโรงเรียน

- ภูมิปัญญาและวิถีชุมชนเพื่อจัดการขยะ นำการขับร้องนาซีร (การขับร้องบทเพลงเกี่ยวกับศรัทธาและการทำความดี) มาใช้ในการรณรงค์ลดขยะในโรงเรียน

🏠 การจัดการขยะอันตราย รณรงค์คัดแยกขยะอันตราย ได้แก่ หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย และสารเคมีจากห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ โดยรวบรวมไว้ที่จุดพักขยะอันตราย เพื่อส่งต่อให้เทศบาลตำบลควนโดนนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี

ผลการดำเนินกิจกรรมลดปริมาณขยะในโครงการเราควนโดนวิทยา ร่วมพลัง สู่ความหวังสังคมคาร์บอนต่ำ ของโรงเรียนควนโดนวิทยา สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลได้ 1,265 กิโลกรัมต่อปี คัดแยกขยะอินทรีย์ได้ 1,176 กิโลกรัมต่อปี ลดปริมาณ

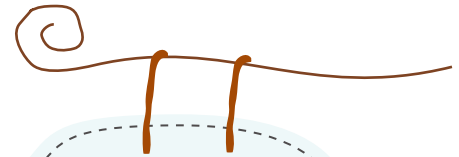

ถุงพลาสติกได้ 1,345 กิโลกรัมต่อปี และลดปริมาณขวดน้ำพลาสติกได้ 3,209 กิโลกรัมต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 15,766 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ตอกย้ำแนวคิด ขยายผลสู่ความยั่งยืน

>> โรงเรียนควนโดนวิทยาให้ความสำคัญกับการบูรณาการแนวคิดลดเมืองร้อนในหลักสูตรการเรียนการสอนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการเรียนการสอนครบทุกระดับชั้น และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาการจัดการขยะเชิงธุรกิจของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี นอกจากนี้โรงเรียนยังได้กำหนดยุทธศาสตร์ความยั่งยืน ด้วยการขยายเครือข่ายแนวคิดลดขยะตั้งแต่ต้นทางไปสู่ครอบครัวของนักเรียนและชุมชน รวมถึงเผยแพร่ตัวอย่างกิจกรรมลดขยะไปยังโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง และได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้สังคมไร้ไซเคิลและปานีเวคในโรงเรียน พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์ข้อมูล เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการลดขยะ นำเสนอเป็นข้อมูลแก่นักเรียนบุคลากรภายในโรงเรียน ตลอดจนบุคคลภายนอกที่สนใจ

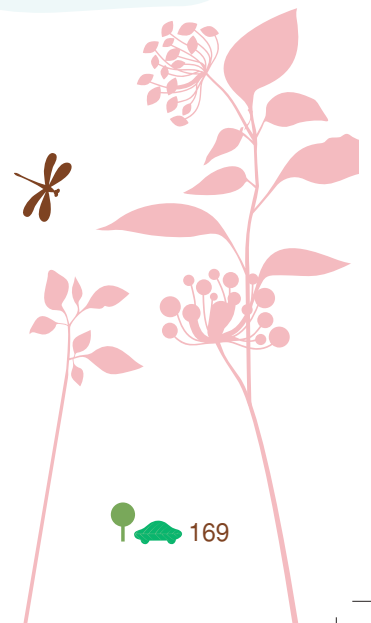
หากทุกหน่วยในสังคม ทั้งโรงเรียน บ้าน ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานในท้องถิ่น ช่วยกันคัดแยกขยะ และลดการสร้างขยะตั้งแต่ต้นทาง ย่อมส่งผลให้ “การจัดการขยะ” เกิดประสิทธิภาพได้

รางวัลชนะเลิศ
ถ้วยพระราชทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 10

โรงเรียนควนโดนวิทยา
472 หมู่ 1 ต.ควนโดน อ.ควนโดน
จ.สตูล

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน 428 คน
ครู 31 คน
บุคลากร 8 คน
โทรศัพท์ 074-795093
เว็บไซต์ www.kd.ac.th

โรงเรียนควนโดนวิทยา จ.สตูล

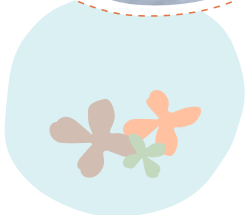

โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยม กรุงเทพมหานคร เดินทางอย่างยั่งยืน ลดมลพิษ ลดโลกร้อน

การเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน เป็นกิจวัตรประจำวันอย่างหนึ่งที่เป็นต้นทางของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยมเดินทางมาโรงเรียนด้วยรถรับส่ง แต่โรงเรียนก็ยังประสบปัญหาการจราจรติดขัด เนื่องจากภายในพื้นที่บริเวณโรงเรียนมีสถานศึกษาหลายแห่งอยู่ใกล้ๆ กัน ทำให้มีปริมาณรถยนต์เข้าออกในช่วงเวลาเร่งด่วนเป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องจัดระบบการจราจรและกำหนดมาตรการลดปัญหามลพิษสะสมในอากาศ สาเหตุสำคัญของปัญหาภาวะโลกร้อน โรงเรียนจึงได้ริเริ่มจัดทำโครงการ “ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ชาว น.พ.ม.” เพื่อกระตุ้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหันมาใส่ใจวิถีการเดินทางในชีวิตประจำวันมากขึ้น

โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยม เป็นโรงเรียนที่ให้ความรู้ทางด้านศาสนา และด้านสายสามัญควบคู่กันมาเป็นเวลากว่า 80 ปี นักเรียนทุกคนนับถือศาสนาอิสลาม ภารกิจสำคัญของโรงเรียนคือ การบ่มเพาะนักเรียนให้มีคุณภาพ เป็นพลเมืองที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม โรงเรียนจึงได้บูรณาการแนวคิดลดเมืองร้อนด้วยมือเราในเนื้อหาของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

เรียนรู้จากสภาพปัญหา

>> ด้วยความที่โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยมตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณเดียวกับสถานศึกษาอีก 3 แห่ง คือ โรงเรียนศาสนวิทยา โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดสะสมต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจึงได้จัดประชุมคณะกรรมการและแต่งตั้งนักเรียนแกนนำรับผิดชอบ จากนั้นก็เริ่มต้นวิเคราะห์เส้นทางเดินรถบริเวณหน้าซอยทางเข้าโรงเรียน และสำรวจวิธีการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนใช้รถรับส่ง 65.50 % รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัว 14.17 % รถโดยสารประจำทาง 13.86 % รถจักรยานยนต์ 4.58 % เดินเท้ามาโรงเรียน 1.40 % และรถจักรยาน 0.48 %

ผลที่ได้จากการสำรวจเป็นข้อมูลสำคัญที่โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยมใช้วางแผนเพื่อจัดประชุมร่วมกับผู้ประกอบการรถรับส่ง และนักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยรถยนต์ส่วนตัว รวมทั้งได้ส่งจดหมายถึงผู้ปกครองนักเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการจัดระบบการจราจรใหม่

สร้างสรรคกิจกรรม “การเดินทางอย่างยั่งยืน”

>> โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยมได้ออกแบบกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณโรงเรียน และลดภาวะโลกร้อน ดังนี้

ผังระบบการจราจร

🏠 จัดระบบการจราจร โรงเรียนได้ขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการรับส่ง ตำรวจ
 คณะครู และโรงเรียนใกล้เคียง ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาจราจรติดขัดในช่วงเวลา
 เร่งด่วน โดยตำรวจจราจรตั้งกรวยจราจรเพิ่ม เพื่อบังคับเส้นทางให้รถที่ออกจากซอย
 โรงเรียนเลี้ยวซ้ายเท่านั้น ไม่ให้รถสวนทางกัน และได้กำหนดจุดจอดรถรับส่งนักเรียน
 ในแต่ละจุดตามเส้นทาง เช่น รถรับส่งนักเรียนที่ข้ามมาจากสะพานสวาสดี สุมาลัยศักดิ์
 จุฬาราชมนตรี ให้จอดรถรับส่งนักเรียนที่ลานจอดรถของมัสยิดอัลฮูดา

🏠 ป้ายรณรงค์ปลูกจิตสำนึก “ลดการเดินทาง” ติดป้ายรณรงค์ไว้ด้านหน้าโรงเรียน
 และตามจุดต่างๆ ในโรงเรียน เช่น คาถาแห่งความปลอดภัย คือ รักษาวินัยจราจร
 เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการเคารพกฎจราจรและวินัยจราจรให้กับผู้ใช้รถใช้ถนน
 ช่วยกันประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก

🏠 รณรงค์ทางเดียวกันไปด้วยกัน โรงเรียนได้ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองที่มา
รับส่งนักเรียนด้วยรถยนต์ส่วนตัว หรือรถจักรยานยนต์ ปรับเปลี่ยนวิธีการเดินทางโดย
ให้นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนด้วยรถรับส่ง หรือเดินทางมาพร้อมกับเพื่อนที่อยู่บ้าน
ใกล้กัน ด้วยแนวคิด “ทางเดียวกันไปด้วยกัน”

🏠 จัดแสดงละคร โรงเรียนได้จัดการแสดงละครเวทีเชื่อมโยงความคิดในประเด็น
“ยานพาหนะแต่ละชนิด ทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศมากน้อยเพียงใด” เพื่อช่วยกัน
ลดใช้พลังงานเชื้อเพลิง รวมถึงสอนให้รู้คุณค่าของการใช้ทรัพยากร สร้างแรงจูงใจให้
นักเรียนนำไปบอกต่อกับผู้ปกครอง

หลังจากดำเนินกิจกรรมด้านการเดินทางอย่างยั่งยืนในโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือ
เรา ชาว น.พ.ม. โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยมได้สำรวจวิธีการเดินทางมา
โรงเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนใช้รถรับส่งเพิ่มขึ้น 5.43 % รถจักรยานเพิ่มขึ้น
0.53 % เดินเท้ามาโรงเรียนเพิ่มขึ้น 0.18 % รถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้น 0.03 %
รถโดยสารประจำทางลดลง 4.07 % และรถยนต์ส่วนบุคคลลดลง 2.10 % สามารถ
ลดการเดินทางได้ 51,340 กิโลเมตรต่อปี ซึ่งช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ได้ 6,995 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

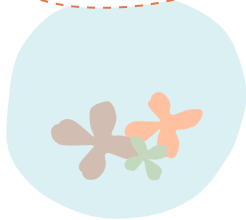
🏠 **ต่อยอดกิจกรรม สร้างเครือข่ายแนวคิด**

>> โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยมได้ต่อยอดกิจกรรมส่งเสริมแนวคิดลดเมือง
ร้อน โดยทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.)
แจกกล้าไม้ให้กับชุมชนและโรงเรียนเครือข่าย เพื่อช่วยกันปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว
รวมทั้งสนับสนุนการจัดค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมแนวคิด
ด้านการประหยัดพลังงาน จัดทำอาคารเรียนประหยัดพลังงานตัวอย่าง เพื่อให้นักเรียน
มีความรู้ ความเข้าใจและร่วมมือกันลดใช้พลังงาน

นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้ส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ เพื่อสร้างทีมงาน “จากรุ่นสู่รุ่น” ในโรงเรียนเครือข่าย รวมถึงการขยายแนวคิด ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา สู่วิทยาลัยเครือข่าย 3-4 โรงเรียน และชุมชนเครือข่าย 8-10 ชุมชน เพื่อร่วมมือกันลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

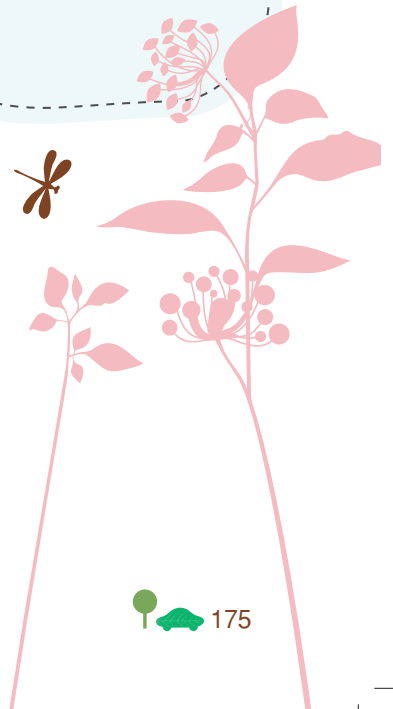
เราทุกคนมีส่วนช่วยลดเมืองร้อนได้ด้วยมือเรา เพียงแค่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ กินอยู่รู้ใจอย่างมีสำนึกต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมกับดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คำตอบสำคัญที่ช่วย “ปลดปล่อย” ให้โลก ทุกวันนี้

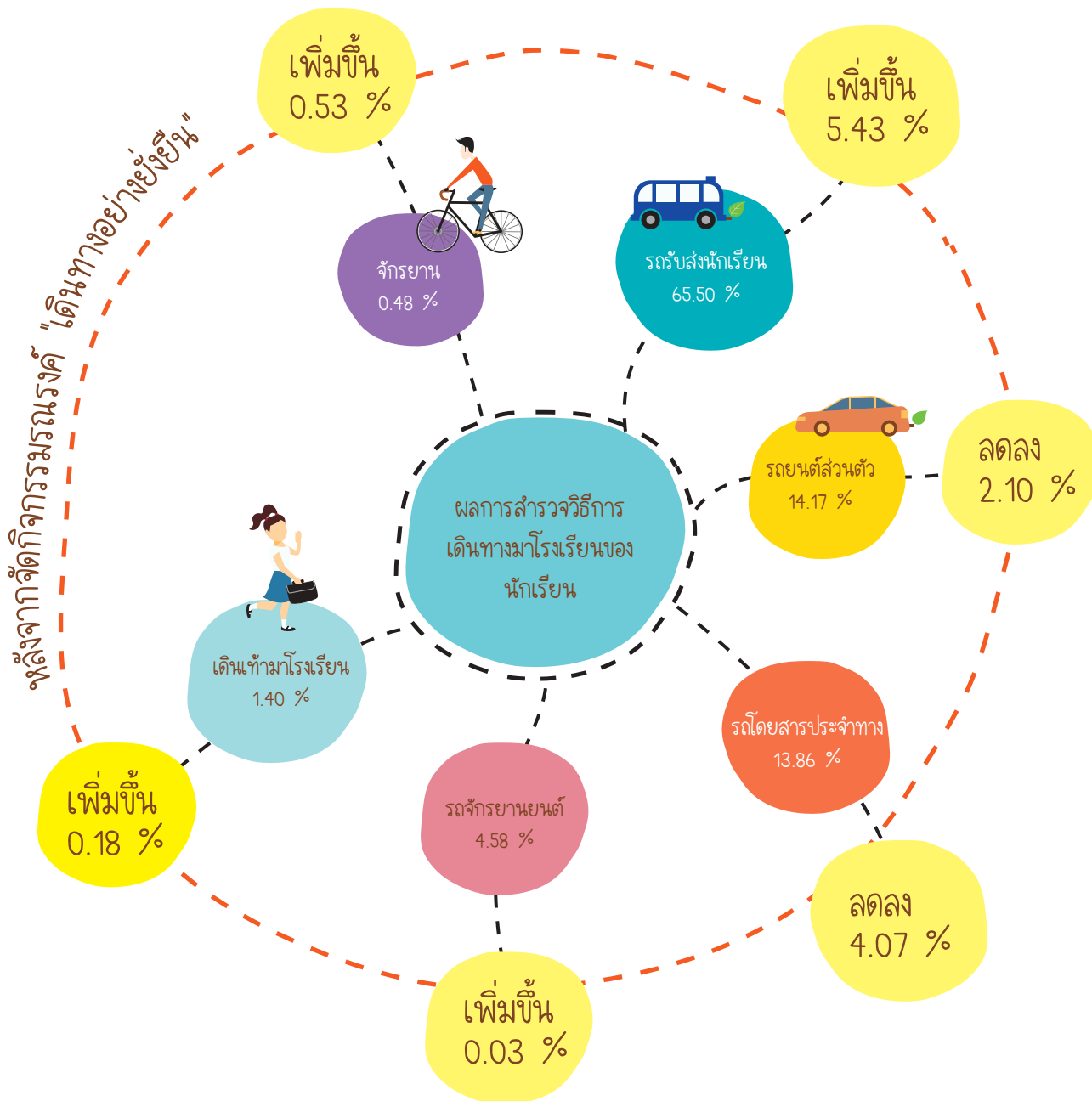
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1
ประเภทโรงเรียน
โครงการลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 10

โรงเรียนหนองจอก
พิทยานุสรณ์มัธยม
31/7 หมู่ 9 ถ.มิตรไมตรี
แขวงหนองจอก เขตหนองจอก
กรุงเทพมหานคร

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
นักเรียน 1,799 คน
ครู 75 คน
บุคลากร 25 คน
โทรศัพท์ 02-9896451
เว็บไซต์ www.npm.ac.th

โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์มัธยม กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนจุนวิทยาคม จ.พะเยา ปฏิบัติการกิจโรงเรียนสีเขียว ร่วมต้านมลพิษ

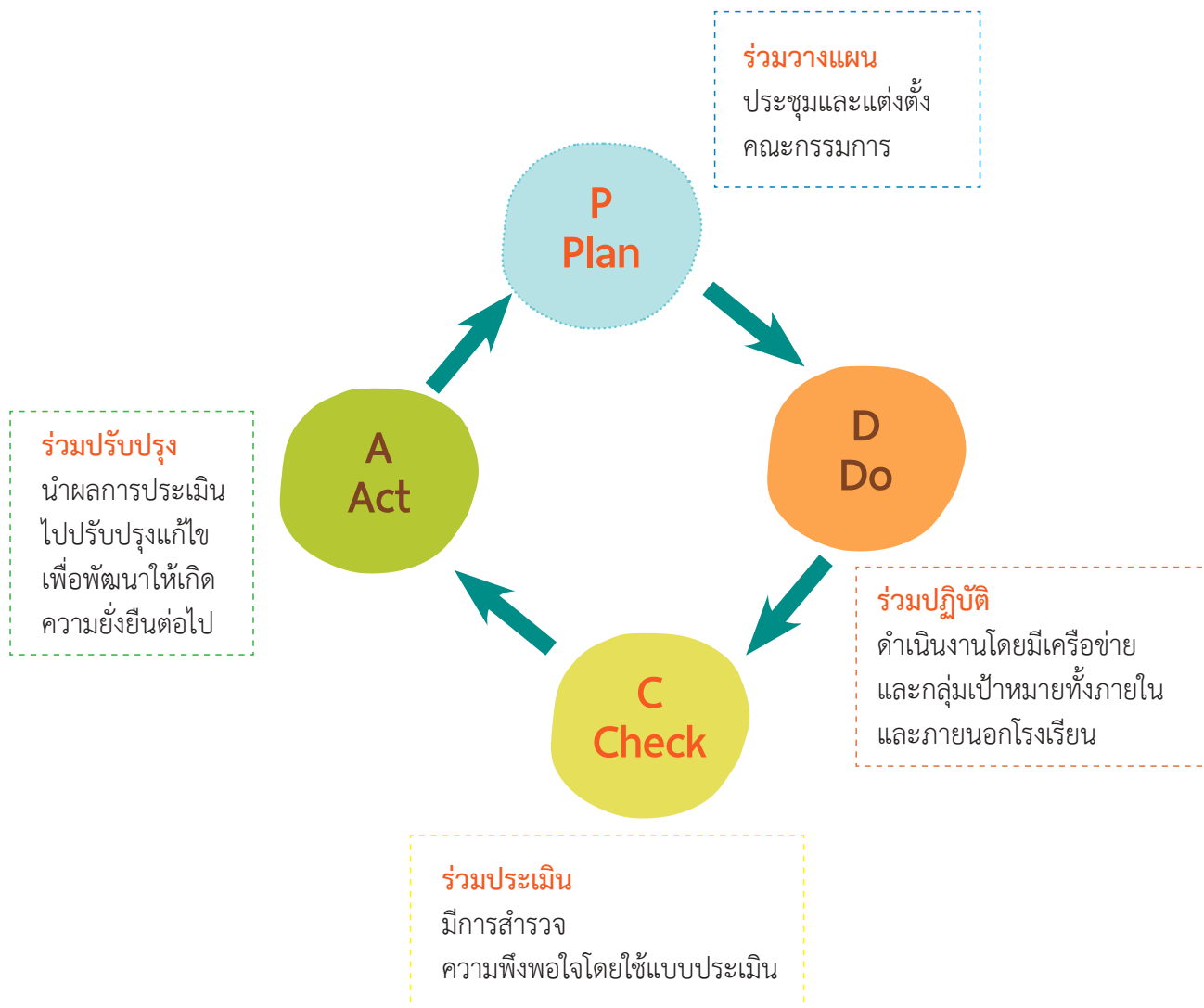

โรงเรียนจุนวิทยาคม ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และปลูกต้นไม้ในพื้นที่ของโรงเรียนกว่า 55 ไร่ และชุมชนโดยรอบ เพื่อช่วยดูดซับมลพิษในอากาศ ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาไฟป่า และการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ทำให้เกิดหมอกควันฟุ้งกระจายไปทั่วพื้นที่ สร้างความเดือดร้อนรำคาญ และบั่นทอนสุขภาพของนักเรียนและชาวบ้านในชุมชน รวมถึงเป็นสาเหตุเร่งเร้าให้โลกร้อนขึ้น โรงเรียนจุนวิทยาคมจึงได้ริเริ่มโครงการ C.W.K. The Green School “Against Pollution” เพื่อรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนในชุมชนร่วมปรับเปลี่ยนความเคยชินที่เป็นต้นตอของการเกิดมลพิษทุกชนิด สู่การใช้ชีวิตอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เริ่มต้นปลูกต้นไม้และดูแลรักษาผืนดิน ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชน

วงจรคุณภาพ PDCA ก้าวไปอย่างมีทิศทาง

>> ในการดำเนินโครงการ C.W.K. The Green School “Against Pollution” โรงเรียนจุนวิทยาคมได้ประยุกต์ใช้แนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA หรือที่เรียกว่า กระบวนการ Deming Cycle เริ่มตั้งแต่การวางแผนการทำงาน การร่วมกันปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข เพื่อดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอนให้สำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรรสร้างพื้นที่สีเขียว ถุดจับคาร์บอน

>> โรงเรียนจุนวิทยาคมได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน คณะครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ตลอดจนขอความร่วมมือจากเครือข่ายผู้ประกอบการ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายทางวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษา ในการร่วมดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโรงเรียนและชุมชน ดังนี้

🏠 **หม่มดิน บ่มน้ำ สอยน้ำ ส่งดิน** จากแนวคิดที่กล่าวว่า “ดินดีเป็นดินที่มีสิ่งปกคลุม ดินที่มีสิ่งปกคลุมเป็นดินที่มีชีวิต ดินที่มีชีวิตเป็นดินที่มีพลัง พลังของดินเกิดจากสิ่งมีชีวิตในดิน” ก่อเกิดเป็นหลักการ “หม่มดิน บ่มน้ำ สอยน้ำ ส่งดิน” เพื่ออนุรักษ์ “ดิน” ควบคู่กับการอนุรักษ์ “ต้นไม้” เป็นพื้นฐานสู่การแก้ปัญหาวิกฤติน้ำแล้ง และปัญหาดินเสื่อมคุณภาพ

โรงเรียนจุนวิทยาคม ชุมชน และเครือข่ายในพื้นที่ได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรม “หม่มดิน บ่มน้ำ สอยน้ำ ส่งดิน” ในพื้นที่เขตป่าชุมชนบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยข้าวก่ำ ราว 4 ไร่ โดยการคลุมดินด้วยเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีในท้องถิ่น เช่น เปลือกข้าวโพด และรดด้วยน้ำอิวมิก (ได้มาจากการหมักปุ๋ยกับมูลวัว) รวมทั้งใส่ปุ๋ยเซลลูโลสโมโนอาร์ท (ได้มาจากการหมักดินกับมูลวัว) เพื่อรักษาความชุ่มชื้นในดินให้ได้มากที่สุด ทำให้ดินพลิกฟื้นคืนความอุดมสมบูรณ์ ดังขั้นตอนตามภาพประกอบด้านล่างนี้

การเตรียมดินโดยการใส่ปุ๋ย

รดน้ำอิวมิก

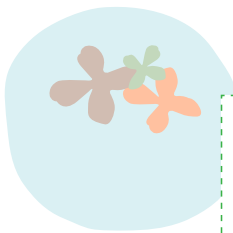

เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

รดน้ำ

หลักการหมักดิน บ่มน้ำ สอยน้ำ ส่งดิน

หมักดิน เป็นการเลียนแบบผืนป่าดิบชื้นในธรรมชาติ ที่มีใบไม้กิ่งไม้ร่วงหล่นทับถมปกคลุมพื้นดิน ทำให้ดินมีสภาพชุ่มชื้น

บ่มน้ำ ป้องกันการสูญเสียน้ำทางหน้าดิน จากการปกคลุมดินด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ทำให้ดินดูดซับน้ำ เป็นฉนวนกันแสงแดดไม่ให้น้ำระเหย

สอยน้ำ ส่งดิน ทำให้ใบไม้เพิ่มจำนวนมากขึ้น ช่วยดักจับละอองหมอกที่กลั่นตัวตกลงมาสู่พื้นดิน เกิดการย่อยสลายกลายเป็นอินทรีวัตถุที่เป็นธาตุอาหารแก่สิ่งมีชีวิตเล็กๆ ช่วยให้ต้นไม้ในพื้นที่เสื่อมโทรมกลับคืนมาเป็นป่าที่มีความสมบูรณ์อีกครั้ง

อนุรักษ์พันธุ์ไม้ใหญ่ ปอดในท้องถื่น โรงเรียนจุนวิทยาคมและเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้าร่วมกันสำรวจต้นไม้ใหญ่ในท้องถื่น ทำการวัดขนาดต้นไม้ ตัดป้ายระบุชื่อพันธุ์ไม้ (ชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ และชื่อพื้นเมือง) และประโยชน์ของพันธุ์ไม้แต่ละชนิด เพื่อเป็นการอนุรักษ์ต้นไม้ที่อยู่ในพื้นที่ตำบลห้วยข้าวกล้า

ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ โรงเรียนจุนวิทยาคม ชุมชน และเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า ร่วมกันปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ 12 สิงหาคม มหาราชินี โดยนำต้นมะค่าโมง และต้นปาล์มไปปลูกบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยข้าวกล้า นอกจากนี้ยังร่วมกันปลูกป่าในวันสำคัญต่างๆ อีกด้วย

ปรับภูมิทัศน์ดูดซับคาร์บอน นักเรียนได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางพฤกษศาสตร์ของพืชผักสวนครัวและพันธุ์ไม้ประดับชนิดต่างๆ รวมถึงวิธีการบำรุงรักษา แล้วลงมือปลูกพืชผักสวนครัวและไม้ประดับบนอาคารเรียน ซึ่งนอกจากจะเป็นการปรับภูมิทัศน์เพื่อความสวยงามของอาคารเรียนแล้ว พืชผักสวนครัวยังสามารถนำมารับประทานได้อีกด้วย

จากการดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่สีเขียวในโครงการ C.W.K. The Green School “Against Pollution” มีต้นไม้ที่สำรวจได้ จำนวน 4,129 ต้น และปลูกต้นไม้เพิ่ม จำนวน 3,160 ต้น ซึ่งสามารถดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 47,900 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

ร่วมแรง รวมพลัง ร่วมสร้างเครือข่ายสีเขียว

>> โรงเรียนจุนวิทยาคมได้ต่อยอดกิจกรรมการอนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยนำหลักการหม่มดิน บ่มน้ำ สอยน้ำ ส่งดิน ขยายไปยังป่าชุมชนที่เสื่อมโทรมทุกแห่งในตำบลห้วยข้าวก่ำ และอนุรักษ์พันธุ์ไม้ใหญ่ให้ครบทั้ง 12 หมู่บ้าน รวมทั้งขยายไปยังท้องถิ่นใกล้เคียง นอกจากนี้ ยังได้สร้างแกนนำเยาวชนรุ่นต่อรุ่น เพื่อให้แกนนำสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในการอนุรักษ์และรักษาพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชนและโรงเรียนใกล้เคียง รวมถึงได้ร่วมมือกับเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำในการขยายเครือข่ายอนุรักษ์พันธุ์ไม้ใหญ่ในท้องถิ่นให้ครบทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ

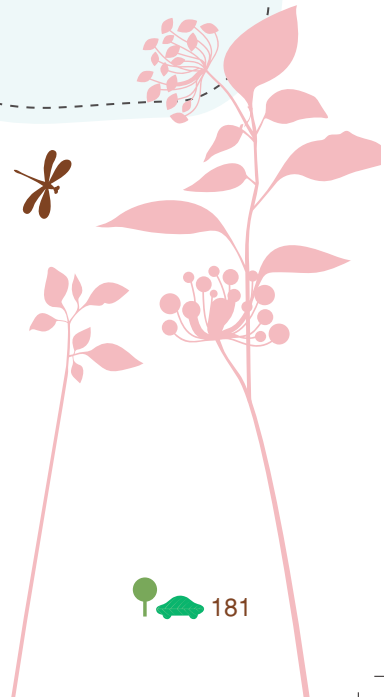
วิธีการดูแลรักษาต้นไม้และผืนดิน ด้วยวิธี “หม่มดิน บ่มน้ำ สอยน้ำ ส่งดิน” สอนให้เราเรียนรู้วิถีของธรรมชาติผ่านการลงมือทำ สะท้อนหัวใจสำคัญของการปลูกป่าด้วยความเข้าใจธรรมชาติอย่างแท้จริง

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2
ประเภทโรงเรียน
โครงการสลดเมืองร้อน
ด้วยมือเรา ปีที่ 10

โรงเรียนจุนวิทยาคม
270 หมู่ 7 ต.ห้วยข้าวก่ำ อ.จุน
จ.พะเยา

เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
นักเรียน 1,011 คน
ครู 56 คน
บุคลากร 18 คน
โทรศัพท์ 054-459238
เว็บไซต์ www.cwkp.ac.th

โรงเรียนจุนวิทย์าคม จ.พะเยา

ศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อน

- ชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง
- อุโมงค์ลดโลกร้อน
- สุขศาลาเขียวยาโลกร้อน เมืองแกลง

“เมื่อเรื่องโลกร้อนไม่ใช่เรื่องไกลตัว
เยียวยาโลกร้อน ด้วยวิถีของท้องถิ่น”

ศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อน

“การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อน” ถือเป็นอีกหนึ่งภารกิจของโครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ที่มุ่งหวังให้เกิดแหล่งเรียนรู้เรื่องโลกร้อนในท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการสร้างสรรค์แหล่งเรียนรู้ในประเด็นภาวะโลกร้อน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเชื่อมโยงวิถีชีวิตของท้องถิ่นกับเรื่องราวของโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง เพื่อทบทวนและ ย้อนมองวิถีบริโภค และร่วมกันลดผลกระทบที่เกิดต่อโลกใบนี้

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อนในท้องถิ่นขึ้นใน 3 ภูมิภาค โดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่ายของโครงการ คือ “เทศบาล” รับหน้าที่ร่วมสานปณิธานเกิดเป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อนในท้องถิ่น จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

ชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง

>> “ชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง” เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อน แห่งที่ 1 ประจำภาคใต้ ภายใต้การดูแลของเทศบาลเมืองทุ่งสง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ในบริเวณสวนพฤกษาสีรินธร

เปิดหวูดสู่ “ชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง”

>> “ชุมทาง” แห่งการเรียนรู้และปฏิบัติเพื่อความเข้าใจในภาวะโลกร้อน เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเยาวชนและผู้สนใจในอำเภอทุ่งสง และพื้นที่ใกล้เคียง กระบวนการเรียนรู้ในชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง กระตุ้นให้เกิดความตระหนัก พร้อมกับปลูกจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชน เกิดเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ เพื่อเป็นพลังสำคัญในการดูแลรักษาโลกใบนี้ร่วมกัน

เนื้อหาการเรียนรู้ภายในศูนย์

>> ภายในชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง ประกอบด้วย “ลานเรียนรู้” เรียนรู้สาเหตุการเพิ่มสูงขึ้นของอุณหภูมิโลก ผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

“ห้องละร้อน” เรียนรู้พฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ส่งผลต่อโลก แนวทางร่วมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การลดรอยเท้าทางนิเวศ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม “หอชมทัศน์” เป็นที่รวบรวมหนังสือ สารคดี และภาพยนตร์ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน เพื่อการค้นคว้าของผู้สนใจ

นอกเหนือจากการเรียนรู้ผ่านข้อมูลนิทรรศการแล้ว ชุมทางลดโลกร้อนทุ่งสง ได้จัดเตรียมหลากหลายฐานกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เข้าเยี่ยมชม อาทิ ฐานปาเป้ากำจัด CO₂ ฐานบันไดงูพลังงาน ฐานต้นไม้มหัศจรรย์ และฐานแยกขยะลดโลกร้อน โดยได้สอดแทรกองค์ความรู้และความเชื่อมโยงระหว่างวิถีชีวิตในปัจจุบันและความเกี่ยวข้องกับการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ รวมถึงแนวทางช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

โลกร้อนไม่ใช่เรื่องไกลตัว ทุ่งสงลงมือปลูกต้นไม้ในใจคน พัฒนาเมืองเพื่ออยู่อย่างเท่าทัน มาร่วมเรียนรู้ได้ไม่รู้จบไปกับชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง

+ ติดต่อเข้าเยี่ยมชมชุมทางลดโลกร้อน ทุ่งสง ได้ที่เทศบาลเมืองทุ่งสง เบอร์โทรศัพท์ 075-411088 หรือ 075-420483 เว็บไซต์ www.tungsong.com/gwlc/

อุโมงค์ลัดโลกร้อน

>> “อุโมงค์ลัดโลกร้อน” เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อนแห่งที่ 2 ประจำภาคเหนือ ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อ.เมือง จ.ลำพูน

เปิดรั้วสู่ “อุโมงค์ลัดโลกร้อน”

>> อุโมงค์ลัดโลกร้อน เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องโลกร้อนของท้องถิ่น ที่หยิบยกบริบทการใช้ชีวิตของชาวอุโมงค์มานำเสนอ เปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเผยแพร่องค์ความรู้ สร้างความเข้าใจ และความตระหนักเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภาวะโลกร้อน

เนื้อหาการเรียนรู้ภายในศูนย์

>> รูปแบบการนำเสนอในอุโมงค์คลด์โลกร้อน เน้นถึงวิถีชีวิตของชาวอุโมงค์ที่พึ่งพิงธรรมชาติ เช่น ไร่บ้านเป็น “ไร่ชาข่อย” ผนังบ้านจะมี “หัวผนังและช่องตาแสง” สำหรับระบายอากาศ บริเวณบ้านปลูกต้นไม้ที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การสัญจรด้วยจักรยานหรือเดิน ใช้พื้นที่ในการประกอบอาหาร ใช้ปิ่นโตใส่อาหาร ฯลฯ และวิถีปัจจุบันที่มีการใช้ทรัพยากร โดยมีแนวทางในการเลือกบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับนำไปปรับใช้กับการบริโภคในชีวิตประจำวัน

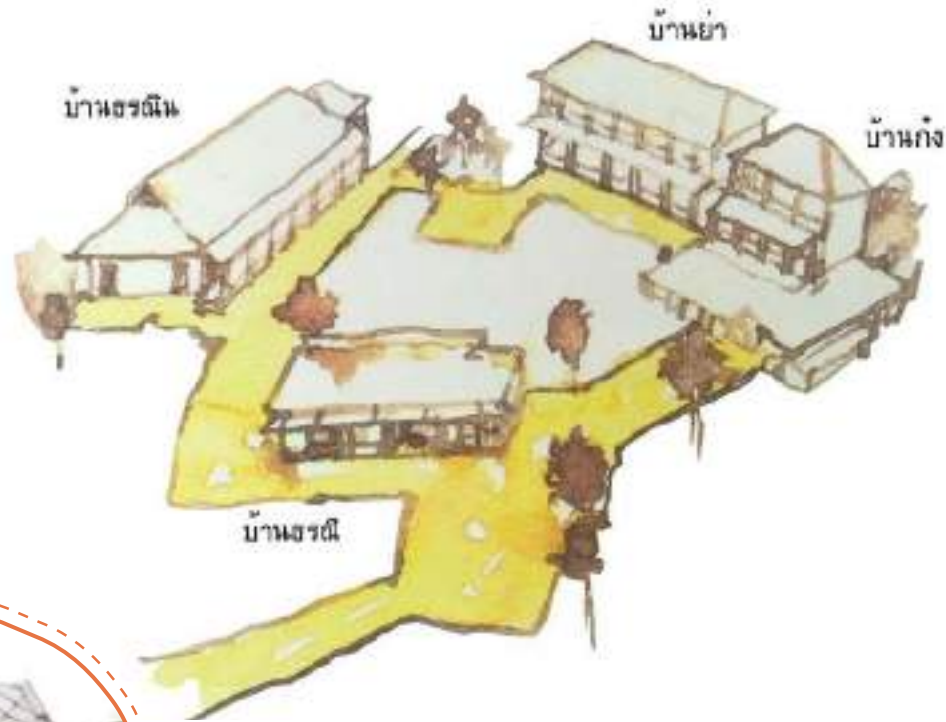
ภายในอุโมงค์คลด์โลกร้อนได้จัดให้มีการเรียนรู้ผ่านนิทรรศการ ประกอบด้วย “ฐานลานจามจรี” เรียนรู้เรื่องโลกร้อน สาเหตุ ผลกระทบและแนวทางการแก้ไข “ฐานบ้านทันสมัย” เรียนรู้ผลกระทบจากการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบันที่มีต่อโลก “ฐานบ้านโบราณ” เรียนรู้การดำเนินชีวิตแบบวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นมิตรต่อโลก และกิจกรรม Walk rally ประกอบด้วย ฐานปาลูกโป่ง ฐานต้นไม้คลายร้อน ฐานไบโอดีเซล เชื้อค ฐานการประดิษฐ์เศษวัสดุ ฐานดั่งโจะ (EM Ball) และแผนที่สีเขียว

ร่วมติดตามปฏิบัติการ “สู้” โลกร้อนของชาวอุโมงค์ ไปกับไอ้จ๋มจ๋มแมน และผองเพื่อน ได้ ณ อุโมงค์คลด์โลกร้อน

+ ติดต่อเข้าเยี่ยมชมอุโมงค์คลด์โลกร้อน ได้ที่กองการศึกษา เทศบาลตำบลอุโมงค์ เบอร์โทรศัพท์ 053-983234 ต่อ 114 เว็บไซต์ www.toyota-sgw.net/umong.php

สุขศาลาเยียวยาโลกร้อน เมืองแกลง

>> “สุขศาลาเยียวยาโลกร้อน เมืองแกลง” เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องโลกร้อน แห่งที่ 3 ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภายใต้การดูแลของเทศบาลตำบลเมืองแกลง อ.แกลง จ.ระยอง ตั้งอยู่ในบริเวณสนามกีฬาเฉลิมพระเกียรติ 80 พระพรรษา

เปิดประตู “สุขศาลาเยียวยาโลกร้อน เมืองแกลง”

>> “สุขศาลา” เป็นคำเรียกโรงพยาบาลและสถานีนามัยในสมัยก่อน ซึ่งเป็นสถานที่ให้บริการประชาชนในการรักษาโรค และป้องกันความเจ็บไข้ “สุขศาลาเยียวยาโลกร้อน เมืองแกลง” จึงเปรียบได้กับสถานีที่จะช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการต่อกรรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลก พร้อมกับการปลูกจิตสำนึก สร้างความรู้ ความเข้าใจให้เท่าทันต่อสถานการณ์และความเป็นไปของโลก

เนื้อหาการเรียนรู้ภายในศูนย์

กลุ่มอาคารของสุขศาลาเยียวยาโลกร้อน เมืองแก่ง ประกอบด้วย “บ้านก่ง” เรือนไม้อายุกว่าร้อยปี ซึ่งได้นำมาบูรณะใหม่โดยคงรูปแบบดั้งเดิมไว้ “บ้านย่า” เรือนอาคารปูนที่ออกแบบด้วยสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล ย้อนถึงประวัติศาสตร์ในยุคเดียวกันกับบ้านก่ง “บ้านธณีนี” และ “บ้านธณิน” เรือนบ้านดินซึ่งสร้างจากดินในอำเภอแก่ง และผลงานการร่วมลงแขกย่ำดินของคนในพื้นที่ โดยมุ่งหวังให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ถึงที่มาของวัสดุ ทั้งไม้ ดิน และปูน เชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้โลกร้อนของทั้งสามอาคาร

เนื้อหาการเรียนรู้ภายในสุขศาลาเยียวยาโลกร้อน เมืองแก่ง เน้นถึงสาระสำคัญของวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ โดยพื้นฐานการ “อยู่อย่างแก่ง” ด้วยวิถีชีวิตที่สอดคล้องต่อการลดโลกร้อน จัดแบ่งถ่ายทอดผ่าน บ้านธณิน บ้านย่า และบ้านก่ง โดยมี ชายแก่ง น้องลำพูน พี่ลำแพน หนูหึ่งห้อย ปูประแส ช่วยถ่ายทอดเรื่องราวการปลูกจิตสำนึกรักถิ่นฐานบ้านเกิด และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งเนื้อหาการเรียนรู้ผ่านชุดนิทรรศการ และวิดีโอ 3 ชุด ได้แก่ **วิดีโอเกริ่นนำ** : ทำความรู้จักปรากฏการณ์เรือนกระจก โลกร้อน และแนวทางบรรเทาปัญหา **วิดีโอการ์ตูน** : การเดินทางของชายแก่ง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 บ้านธณิน และตอนที่ 2 บ้านย่า **วิดีโอซีรีส์เมืองแก่ง** : บ้านก่ง

สุขศาลาเยียวยาโลกร้อน เมืองแก่ง จึงไม่ใช่เพียงแค่นิทรรศการ แต่เป็นประตูที่เปิดให้คนได้เรียนรู้ ตระหนัก และต่อยอดทางความคิด

+ ติดต่อเข้าเยี่ยมชมสุขศาลาเยียวยาโลกร้อน เมืองแก่ง ได้ที่กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลตำบลเมืองแก่ง เบอร์โทรศัพท์ 038-675222 ต่อ 306-8 เว็บไซต์: www.toyota-sgw.net/muangklang.php

ภาคผนวก

- รายชื่อคณะกรรมการโครงการ
- รายชื่อเครือข่ายลดเมืองร้อน โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 1-10

รายชื่อคณะกรรมการโครงการ

นายสากล ชินะกุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ดร.อนงค์ ชานะมูล	ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ดร.สิรินทร์ แก้วละเอียด	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักพระราชวัง
นายอดุลย์ วงษ์ใหญ่	ที่ปรึกษาโครงการโรงเรียนในฝัน
	สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางรจนา สินที	หัวหน้ากลุ่มโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
นางปราณีต ถาวร	อดีตรองเลขาธิการ สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
ผศ.ดร.ไพบุลย์ แจ่มพงษ์	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.จตุรรัตน์ ชมพินธุ์	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจกรรมเพื่อสังคม คณะพัฒนาสังคมและ
	สิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ผศ.ดร.สรารุช เทพานนท์	อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมสุขาภิบาล คณะสาธารณสุขศาสตร์
	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.นฤพล ศรีตระกูล	ผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรมการมีส่วนร่วม
	มูลนิธิเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน
น.ส.ชฎาพร พร้อมพອซิ่นบุญ	ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิล
	สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม
	สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
นายธีรยุทธ ลอพอพันธ์พล	ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา
	มูลนิธิสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ประเทศไทย)

รายชื่อเครือข่ายลดเมืองร้อน โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ปีที่ 1-10

ภาคเหนือ

จังหวัดกำแพงเพชร

- เทศบาลตำบลช่องลม และชุมชนบ้านบึงกระดาน
- เทศบาลตำบลนครชุม และโรงเรียนอนุบาลเมืองกำแพงเพชร (บ้านนครชุม)
- เทศบาลตำบลสลกบาตร และโรงเรียนชุมชนบ้านสลกบาตร
- โรงเรียนไตรงามพิทยาคม

จังหวัดตาก

- เทศบาลนครแม่สอด และโรงเรียนเทศบาลวัดมณีไพโรสถ์, โรงเรียนเทศบาลวัดดอนแก้ว
- โรงเรียนตากพิทยาคม
- โรงเรียนสรรพรพิทยาคม

จังหวัดนครสวรรค์

- เทศบาลนครนครสวรรค์ และโรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำโพใต้
- โรงเรียนวังบ่อวิทยา
- โรงเรียนไพศาลพิทยาคม

จังหวัดน่าน

- เทศบาลเมืองน่าน และชุมชนบ้านมหาโพธิ์, ชุมชนบ้านน้ำล้อม
- เทศบาลตำบลปัว และโรงเรียนปัว, ชุมชนบ้านนาป่า
- โรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ
- โรงเรียนศรีธาติลาเพชรรังสรรค์

จังหวัดพะเยา

- เทศบาลตำบลบ้านเหล่า และชุมชนบ้านดงอินตา หมู่ 6
- เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า และชุมชนบ้านไชยสถาน
- เทศบาลตำบลเชียงคำ และโรงเรียนเชียงคำพิทยาคม
- โรงเรียนจุนพิทยาคม
- โรงเรียนพะเยาประสาธน์วิทย์

จังหวัดพิษณุโลก

- เทศบาลนครพิษณุโลก และโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี), ชุมชนศิอินทร์พัฒนา
- เทศบาลตำบลวังทอง และชุมชนน้ำคั่ว 1

จังหวัดพิจิตร

- เทศบาลเมืองพิจิตร และโรงเรียนเทศบาลบ้านปากทาง, โรงเรียนเทศบาลบ้านท่าหลวง
- เทศบาลตำบลโพทะเล และโรงเรียนวัดโพทะเล
- โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม

จังหวัดลำพูน

- เทศบาลตำบลทากาศ และโรงเรียนท่าชุมเงินวิทยาคาร
- เทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง และโรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม
- เทศบาลตำบลบ้านโฮ้ง และโรงเรียนธีรกานท์บ้านโฮ้ง
- เทศบาลตำบลอุโมงค์ และโรงเรียนอุโมงค์วิทยาคม, ชุมชนบ้านอุโมงค์ หมู่ 1, ชุมชนบ้านกอม่วง
- เทศบาลตำบลแม่แรง และชุมชนบ้านป่าบุก

จังหวัดลำปาง

- เทศบาลนครลำปาง และโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงราย), โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านศรีบุญเรือง), ชุมชนบ้านดงม่อนกระตัง
- เทศบาลเมืองเขลางค์นคร และชุมชนลำปางคุณ
- เทศบาลตำบลป่าตื้นนาครีว และชุมชนบ้านหัวฝาย, ชุมชนบ้านสบทะ
- เทศบาลตำบลพิชัย และโรงเรียนพิชัยวิทยา
- เทศบาลตำบลล้อมแรด และโรงเรียนเถินวิทยา
- เทศบาลตำบลเกาะคา และโรงเรียนเกาะคาพิทยาคม
- โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย
- โรงเรียนปงแสนทองวิทยา
- โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง

จังหวัดสุโขทัย

- เทศบาลตำบลลานหอย และโรงเรียนบ้านด่านลานหอยวิทยา, โรงเรียนตลิ่งชันวิทยานุสรณ์
- เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว และโรงเรียนเมืองเซลียง

จังหวัดอุดรธานี

- เทศบาลตำบลท่าปลา และโรงเรียนท่าปลาประชาอุทิศ

จังหวัดเพชรบูรณ์

- เทศบาลเมืองหล่มสัก และโรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมงคล
- เทศบาลตำบลวิเชียรบุรี และชุมชนโกเมน 1, 2

จังหวัดเชียงราย

- เทศบาลตำบลนางแล และโรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัย
- เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย และชุมชนบ้านสันมะนะ หมู่ 8
- เทศบาลตำบลเวียงชัย และโรงเรียนเวียงชัยวิทยา
- เทศบาลตำบลแม่จัน และโรงเรียนบ้านแม่จัน
- เทศบาลตำบลแม่สาย และโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย
- โรงเรียนบุญเรืองวิทยา
- โรงเรียนพญาเม็งราย
- โรงเรียนเชียงของวิทยา
- โรงเรียนเชียงรายวิทยา

จังหวัดเชียงใหม่

- เทศบาลนครเชียงใหม่ และโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ในพระอุปถัมภ์ฯ, โรงเรียนปิ่นสร้อยแยดศรีวิทยาลัย, โรงเรียนพระหลุทัย เชียงใหม่, โรงเรียนดาราวิทยาลัย
- เทศบาลเมืองแม่ใจ และโรงเรียนสันทรายวิทยาคม, ชุมชนแพะป่าห้า
- เทศบาลเมืองแม่เหียะ และชุมชนบ้านอุโบสถ
- เทศบาลตำบลท่าวังตาล และชุมชนบ้านทางแค
- เทศบาลตำบลท่าศาลา และชุมชนบ้านศรีบัวเงิน
- เทศบาลตำบลบ้านกลาง และชุมชนบ้านต้นกอก
- เทศบาลตำบลสะเมิงใต้ และโรงเรียนสะเมิงพิทยาคม
- เทศบาลตำบลสันกำแพง และชุมชนบ้านป่าไผ่ใต้ หมู่ที่ 8
- เทศบาลตำบลสันผีเสื้อ และชุมชนบ้านท่าร่องขี้ควาย

- เทศบาลตำบลสันโป่ง และชุมชนบ้านน้ำหลง
- เทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัว และชุมชนบ้านแม่แฝก
- เทศบาลตำบลเวียงพร้าว และโรงเรียนพร้าววิทยาคม
- เทศบาลตำบลเวียงฝาง และโรงเรียนบ้านเวียงฝาง, โรงเรียนรังษีวิทยา, โรงเรียนสายอักษร
- เทศบาลตำบลแม่ท่าช้าง และชุมชนบ้านดง หมู่ที่ 9
- เทศบาลตำบลแม่วาง และชุมชนบ้านป่าตั่ว
- เทศบาลตำบลไชยปราการ และโรงเรียนไชยปราการ
- วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่
- โรงเรียนเทพศิรินทร์ เชียงใหม่
- โรงเรียนแมริมวิทยาคม

จังหวัดแพร่

- เทศบาลเมืองแพร่ และโรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเขตะวัน
- เทศบาลตำบลร้องกวาง และชุมชนบ้านผาราง, ชุมชนบ้านทุ่งศรี
- เทศบาลตำบลสอง และชุมชนบ้านลองลือบุญ

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน และโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
- เทศบาลตำบลปาย และชุมชนบ้านเมืองพร้าว หมู่ 1
- โรงเรียนขุนยวมวิทยา
- โรงเรียนปางมะผ้าพิทยาสรรพ์
- โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์
- โรงเรียนแม่สะเรียง "บริพัตรศึกษา"

ภาคกลาง

กรุงเทพมหานคร

- สำนักงานเขตคลองสามวา และชุมชนมัธยมิตติยาตุลอิสลามิยะห์ (แสนแสบ)
- สำนักงานเขตคลองเตย และชุมชนเกาะกลาง
- สำนักงานเขตดอนเมือง และชุมชนอยู่เจริญ-บุญมา
- สำนักงานเขตบางขุนเทียน และโรงเรียนวัดแสงดำ
- สำนักงานเขตบางพลัด และโรงเรียนบางยี่ขันวิทยา
- สำนักงานเขตพระโขนง และชุมชนเขตไพเราะ 3 – 5
- สำนักงานเขตลาดกระบัง และชุมชนบึงบัว
- สำนักงานเขตหลักสี่ และชุมชนซอยพิชราภา, ชุมชนเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง 320

- โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
- โรงเรียนจันทร์หุ่่นบำเพ็ญ
- โรงเรียนปทุมคงคา
- โรงเรียนพรตพิทยพยัต
- โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน
- โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย
- โรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์มัธยม
- โรงเรียนอมตยกุล
- โรงเรียนอุดมศึกษา
- โรงเรียนเฉลิมสิริอนุสรณ์
- โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์
- โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนแวนต์
- โรงเรียนแจรงร้อนวิทยา

จังหวัดกาญจนบุรี

- เทศบาลเมืองกาญจนบุรี และโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์, ชุมชนบ้านบ่อ
- เทศบาลตำบลทองผาภูมิ และชุมชนวังท่าขนุน
- โรงเรียนหนองรีประชานิมิต
- โรงเรียนเทพมงคลรังษี

จังหวัดจันทบุรี

- เทศบาลตำบลจันทนิมิต และโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

จังหวัดฉะเชิงเทรา

- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา และโรงเรียนเทศบาล 1 วัดแหลมใต้ (สุดสุนทร), โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์
- เทศบาลตำบลพนมสารคาม และโรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา"
- โรงเรียนพุทธรังษีพิบูล

จังหวัดชลบุรี

- เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ และชุมชนวังหิน
- เทศบาลเมืองชลบุรี และโรงเรียนเทศบาลวัดกำแพง (อุดมพิทยากร), โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์, โรงเรียนชลกันยานุกูล
- เทศบาลเมืองชลบุรี และชุมชนหลังวัดต้นสน - วัดเนิน
- เทศบาลตำบลแหลมฉบัง และโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1, โรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2

- วิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี
- โรงเรียนตันตราภักดิ์
- โรงเรียนเทศบาล 4 เจริญอุปลัมภ์ปัญญาธร
- โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา

จังหวัดชัยนาท

- เทศบาลตำบลสรรพยา และโรงเรียนสรรพยาวิทยา, ชุมชนศาลเจ้าพ่อเสือพัฒนา

จังหวัดตราด

- เทศบาลเมืองตราด และโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา
- โรงเรียนเขาสมิงวิทยาคม "จางินต์รุจิรวงศ์อุปลัมภ์"
- โรงเรียนเนินทรายวิทยาคม

จังหวัดนครนายก

- เทศบาลตำบลบ้านนา และโรงเรียนบ้านนา "นายกพิทยากร"

จังหวัดนครปฐม

- เทศบาลเมืองสามพราน และโรงเรียนสามพรานวิทยา
- เทศบาลตำบลคลองโยง และชุมชนบ้านวัดมะเกลือ 1
- เทศบาลตำบลบางเลน และชุมชนคลองประปา

จังหวัดนนทบุรี

- เทศบาลนครนนทบุรี และโรงเรียนเบญจมราชาอนุสรณ์, ชุมชนเรวดีโซน 2
- เทศบาลเมืองบางบัวทอง และโรงเรียนเทศบาลวัดละหาร
- เทศบาลตำบลปลายบาง และโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี
- โรงเรียนชลประทานวิทยา

จังหวัดปทุมธานี

- เทศบาลนครรังสิต และชุมชนสร้างสรรค่นครรังสิต
- เทศบาลเมืองปทุมธานี และชุมชนชื้อตรง
- เทศบาลตำบลบึงยี่โถ และชุมชนหมู่บ้านสินทรัพย์
- เทศบาลตำบลลำลูกกา และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา
- โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ และโรงเรียนเทศบาล วัดธรรมิการาม (ปิยะแหวนรังสรรค์)
- โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

จังหวัดปราจีนบุรี

- เทศบาลตำบลโคกปึก และโรงเรียนเทวรักษ์

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- เทศบาลตำบลท่าเรือ และโรงเรียนเทศบาลท่าเรือประชาชนกุล

จังหวัดระยอง

- เทศบาลนครระยอง และโรงเรียนวัดป่าประดู่, โรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล
- เทศบาลเมืองมาบตาพุด และโรงเรียนเทศบาลมาบตาพุด, ชุมชนอิสลาม
- เทศบาลตำบลเมืองแกลง และโรงเรียนแกลง “วิทยสถาวร”
- เทศบาลตำบลแกลงกะเจ็ด และโรงเรียนวัดท่าเรือ
- โรงเรียนระยองวิทยาคม

จังหวัดราชบุรี

- เทศบาลเมืองโพธาราม และโรงเรียนเทศบาล วัดไทรอารีรักษ์ (มณีวิทยา)
- เทศบาลตำบลสวนผึ้ง และโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา
- เทศบาลตำบลหลักเมือง และชุมชนบ้านพญาไม้
- โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์
- โรงเรียนหนองโพวิทยา
- โรงเรียนเนกขัมมิทยา

จังหวัดลพบุรี

- เทศบาลเมืองเขาสายยอด และชุมชนเขาสายยอด 14
- เทศบาลตำบลติ่ง และโรงเรียนพรหมรังษี
- เทศบาลตำบลเขาพระงาม และโรงเรียนโคกกะเทียมวิทยาลัย

จังหวัดสมุทรปราการ

- เทศบาลนครสมุทรปราการ และโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดโน), โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ

- เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย และชุมชนศิษย์ธรรมคุณ หมู่ 18
- เทศบาลตำบลบางเมือง และชุมชนบางเมืองอยู่สุข
- เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ และโรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
- โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว
- โรงเรียนราชวินิตสุวรรณภูมิ
- โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรสงคราม

- เทศบาลตำบลอัมพวา และโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย

จังหวัดสมุทรสาคร

- เทศบาลเมืองอ้อมน้อย และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย
- เทศบาลตำบลบางหญ้าแพรก และชุมชนบ้านนาเกลือมณีรัตน์
- โรงเรียนบ้านแพ้ววิทยา (ตั้ง)

จังหวัดสระบุรี

- เทศบาลตำบลหนองแค และโรงเรียนเทศบาล 4 หนองแคอนุสรณ์

จังหวัดสระแก้ว

- เทศบาลตำบลวังน้ำเย็น และโรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม

จังหวัดสิงห์บุรี

- โรงเรียนค่ายบางระจันวิทยาคม

จังหวัดสุพรรณบุรี

- เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี และโรงเรียนสงวนหญิง
- เทศบาลตำบลสามชุก และโรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม

จังหวัดอ่างทอง

- เทศบาลตำบลทางพระ และชุมชนบ้านตาล
- เทศบาลตำบลบางจัก และโรงเรียนวิเศษไชยชาญ "ตันติวิทยานุกูมิ"
- เทศบาลตำบลรามะลัก และชุมชนบ้านยางตะทอง
- โรงเรียนวัดสระแก้ว (รุ่งโรจน์ธนกุลอุปถัมภ์)

จังหวัดอุทัยธานี

- โรงเรียนบ้านไร่วิทยา

จังหวัดเพชรบุรี

- เทศบาลเมืองชะอำ และชุมชนตลาดชะอำ
- เทศบาลตำบลเขาย้อย และโรงเรียนเขาย้อยวิทยา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดกาฬสินธุ์

- เทศบาลตำบลร่องคำ และโรงเรียนร่องคำ, ชุมชนกมมะค่า หมู่ 6
- โรงเรียนสหศาสตร์ศึกษา

จังหวัดขอนแก่น

- เทศบาลนครขอนแก่น และโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่
- เทศบาลตำบลบ้านฝาง และโรงเรียนฝางวิทยายน
- โรงเรียนน้ำพองศึกษา
- โรงเรียนโนนข่าวิทยาลัย

จังหวัดชัยภูมิ

- เทศบาลตำบลจัตุรัส และโรงเรียนจัตุรัสวิทยานุกูล

จังหวัดนครพนม

- เทศบาลเมืองนครพนม และโรงเรียนชุมชนเทศบาล 3 (พินิจพิทยานุสรณ์)
- เทศบาลตำบลนาแก และโรงเรียนนาแกพิทยาคม
- โรงเรียนปลาปากวิทยา
- โรงเรียนพระของสามัคคีวิทยา
- โรงเรียนเรณูนครวิทยานุกูล
- โรงเรียนวังกระแสบัณฑิตวิทยา
- โรงเรียนโคกสว่างประชาสรรค์

จังหวัดนครราชสีมา

- เทศบาลนครนครราชสีมา และชุมชนบ้านพักทหารหนองไผ่ล้อม
- เทศบาลเมืองสีคิ้ว และโรงเรียนสีคิ้ว "สวัสดีผดุงวิทยา", ชุมชนบ้านเหนือ

- เทศบาลตำบลกุดจิก และโรงเรียนกุดจิกวิทยา
- โรงเรียนเทพาลัย

จังหวัดบึงกาฬ

- โรงเรียนบึงกาฬ

จังหวัดบุรีรัมย์

- เทศบาลเมืองนางรอง และชุมชนถนนหักพัฒนา
- เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ และโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม, ชุมชนวัดอิสาน
- เทศบาลตำบลสตึก และชุมชนประมง
- เทศบาลตำบลหนองกี่ และชุมชนบ้านโนนสวรรค์
- เทศบาลตำบลโนนดินแดง และโรงเรียนร่มเกล้าบุรีรัมย์
- วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
- โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ

จังหวัดมหาสารคาม

- เทศบาลตำบลหัวขวาง และโรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์
- โรงเรียนบรบือ

จังหวัดมุกดาหาร

- เทศบาลตำบลนาเชือก และโรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์
- เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย และโรงเรียนคำสร้อยพิทยาสรรค์

จังหวัดยโสธร

- เทศบาลตำบลห้องแซง และโรงเรียนห้องแซงวิทยาคม

จังหวัดร้อยเอ็ด

- เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง
- โรงเรียนหนองพอกวิทยาลัย
- โรงเรียนโพธิ์แก้วประชาสรรค์

จังหวัดศรีสะเกษ

- เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ และโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา, โรงเรียนบ้านสว่าง, โรงเรียนเบญจลักษณ์พิทยา
- เทศบาลเมืองศรีสะเกษ และโรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเจียงอี), โรงเรียนสตรีสิริเกศ
- เทศบาลตำบลขุนหาญ และชุมชนบ้านหนองแล้ง
- โรงเรียนวรคุณอุปถัมภ์

จังหวัดสกลนคร

- เทศบาลเมืองสกลนคร และชุมชนดงพัฒนา
- เทศบาลตำบลท่าแร่ และโรงเรียนเซนต์โยเซฟท่าแร่
- เทศบาลตำบลบะหว้า และชุมชนบ้านบะหว้า หมู่ที่ 9
- เทศบาลตำบลพังโคน และชุมชนหนองสระพัง
- เทศบาลตำบลอากาศอำนวย และโรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา

จังหวัดสุรินทร์

- เทศบาลเมืองสุรินทร์ และโรงเรียนเทศบาล 3 “เทศบาลอนุสรณ์”
- เทศบาลตำบลท่าตูม และชุมชนสนิทราชภัฏพัฒนา
- เทศบาลตำบลสำโรงทา และโรงเรียนสำโรงทาบวิทยาคม
- เทศบาลตำบลเมืองที่ และโรงเรียนเมืองที่
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

จังหวัดหนองคาย

- เทศบาลเมืองท่าบ่อ และโรงเรียนท่าบ่อ, ชุมชนนาดาว
- เทศบาลเมืองหนองคาย และโรงเรียนเทศบาล 1 สว่างวิทยา
- เทศบาลตำบลดอนหญ้านาง และโรงเรียนบ้านดอนหญ้านาง
- เทศบาลตำบลเฝ้าไร่ และชุมชนบ้านจับไม้

จังหวัดหนองบัวลำภู

- เทศบาลตำบลนาคำไฮ และโรงเรียนชุมชนนาคำไฮวิทยา
- โรงเรียนยางหล่อวิทยาคาร
- โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร

จังหวัดอุดรธานี

- เทศบาลนครอุดรธานี และโรงเรียนเทศบาล 3 บ้านเหล่า, วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี, ชุมชนโนนอุทุมพร
- เทศบาลตำบลทุ่งฝน และชุมชนบ้านทุ่งฝน หมู่ 1, ชุมชนบ้านก่อสำราญ หมู่ที่ 4
- เทศบาลตำบลนาจัว และชุมชนบ้านไทยรุ่งเรือง
- เทศบาลตำบลศรีธาตุ และโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม, ชุมชนศรีสุข หมู่ที่ 9, ชุมชนคำศรี หมู่ที่ 10
- โรงเรียนพังงูพิทยาคม

จังหวัดอุบลราชธานี

- เทศบาลนครอุบลราชธานี และโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล, โรงเรียนเทศบาล 2 หนองบัว
- เทศบาลเมืองวารินชำราบ และโรงเรียนเทศบาลบ้านหนองตาโหม่น (มิตรภาพที่ 5), ชุมชนชลประทาน
- เทศบาลเมืองเดชอุดม และชุมชนแดนเกษม
- เทศบาลตำบลตระการพืชผล และชุมชนบ้านดอนทับข้าง หมู่ที่ 6
- เทศบาลตำบลนาจะหลวย และชุมชนกลางเมือง
- โรงเรียนบ้านห้วยทราย
- โรงเรียนศรีแสงธรรม
- โรงเรียนเดชอุดม
- โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช

จังหวัดอำนาจเจริญ

- เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ และโรงเรียนอนุบาลอำนาจเจริญ
- วิทยาลัยการอาชีพหัวตะพาน
- โรงเรียนบ้านโนนกง

จังหวัดเลย

- เทศบาลตำบลท่าลี่ และโรงเรียนท่าลี่วิทยา, ชุมชนโพธิ์ศรี
- เทศบาลตำบลนาดัง และโรงเรียนนาดังวิทยา
- เทศบาลตำบลนาอ้อ และชุมชนศรีชมชื่น หมู่ที่ 5
- เทศบาลตำบลน้ำสวย และโรงเรียนบ้านเพี้ยชำพูวิทยา
- เทศบาลตำบลเขาแก้ว และโรงเรียนเซนต์จอห์นท่าบม

ภาคใต้

จังหวัดกระบี่

- เทศบาลเมืองกระบี่ และชุมชนเมืองเก่าพัฒนา
- เทศบาลตำบลลำทับ และโรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์
- โรงเรียนดวงแก้วอิสลามนุสรณ์

จังหวัดชุมพร

- เทศบาลตำบลมาบอำมฤต และโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา

จังหวัดตรัง

- เทศบาลนครตรัง และโรงเรียนเทศบาล 6 (วัดต้นตยาภิรม), โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์), โรงเรียนเทศบาล 1 (สังขวิทย์), โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา, ชุมชนท่าจีน
- โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ตรัง
- โรงเรียนสภาราชินี 2

จังหวัดนครศรีธรรมราช

- เทศบาลนครนครศรีธรรมราช และชุมชนตลาดหัวอิฐ
- เทศบาลเมืองทุ่งสง และโรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ, โรงเรียนสตรีทุ่งสง, โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาลเมืองทุ่งสง (ท่าแพ)
- เทศบาลตำบลจันดี และชุมชนจันดีเมืองใหม่
- เทศบาลตำบลไม้เรียง และชุมชนบ้านโนนทองพัฒนา

จังหวัดนราธิวาส

- เทศบาลเมืองนราธิวาส และโรงเรียนเทศบาล 1 (ถนนภูผากักตี)
- เทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก และชุมชนศรีอามาน
- วิทยาลัยการอาชีพสุไหงโก-ลก

จังหวัดปัตตานี

- เทศบาลเมืองปัตตานี และโรงเรียนเดชะปัตตนยานุกูล, ชุมชนบือตังกำบังกู, ชุมชนตลาดเทศวิวัฒน์ 1
- วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี
- วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมงปัตตานี

จังหวัดพังงา

- องค์การบริหารส่วนตำบลนาเตย และโรงเรียนท้ายเหมืองวิทยา
- โรงเรียนเกาะยาววิทยา

จังหวัดพัทลุง

- เทศบาลเมืองพัทลุง และโรงเรียนเทศบาลจูงฮั่ว
- เทศบาลตำบลชะรัด และชุมชนบ้านนามะพร้าว

จังหวัดภูเก็ต

- เทศบาลตำบลวิชิต และโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ภูเก็ต
- เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี และชุมชนบ้านบ่อกรวด

จังหวัดยะลา

- เทศบาลนครยะลา และโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านมลายูบางกอก)
- เทศบาลเมืองเบตง และโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านกาแป๊ะกอตอ)

จังหวัดระนอง

- เทศบาลตำบลปากน้ำ และโรงเรียนบ้านปากน้ำ
- โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร

จังหวัดสตูล

- เทศบาลตำบลควนโดน และชุมชนควนโดนใน
- เทศบาลตำบลกำแพง และโรงเรียนอนุบาลละงู
- โรงเรียนควนโดนวิทยา

จังหวัดสงขลา

- เทศบาลนครหาดใหญ่ และชุมชนป้อมหก
- เทศบาลตำบลกำแพงเพชร และชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5
- เทศบาลตำบลปรีก และโรงเรียนพัฒนาศาสตร์มูลนิธิ, ชุมชนทุ่งออก
- เทศบาลตำบลพะตง และโรงเรียนพะตงประธานศิริวัฒน์
- โรงเรียนธิดานุเคราะห์
- โรงเรียนวชิรานุกูล

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี และโรงเรียนเทศบาล 3 (ตลาดล่าง)
- เทศบาลเมืองท่าข้าม และโรงเรียนพุนพินพิทยาคม, โรงเรียนเทศบาลเมืองท่าข้าม 1
- เทศบาลเมืองนาสาร และโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านคลองหา - นาเตรียะ)
- เทศบาลตำบลท่าชนะ และชุมชนสมอทอง
- เทศบาลตำบลบ้านนา และโรงเรียนบ้านนาพิทยาคม

トヨタ